# ЗАКОН ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

*Обн. ДВ. бр.53 от 27 юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 ноември 2014г., изм. ДВ. бр.107 от 24 декември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.14 от 20 февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 31 март 2015г., доп. ДВ. бр.56 от 24 юли 2015г., доп. ДВ. бр.61 от 11 август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.81 от 14 октомври 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 6 декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 9 декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 27 декември 2016г., доп. ДВ. бр.13 от 7 февруари 2017г., изм. ДВ. бр.26 от 28 март 2017г., доп. ДВ. бр.58 от 18 юли 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 5 декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 28 декември 2017г., изм. ДВ. бр.7 от 19 януари 2018г., изм. ДВ. бр.10 от 30 януари 2018г., изм. ДВ. бр.48 от 8 юни 2018г., изм. ДВ. бр.55 от 3 юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.77 от 18 септември 2018г., доп. ДВ. бр.7 от 22 януари 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 февруари 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 23 април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.58 от 23 юли 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 юли 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.85 от 2 октомври 2020г., доп. ДВ. бр.20 от 9 март 2021г., доп. ДВ. бр.22 от 18 март 2022г., изм. ДВ. бр.56 от 19 юли 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.62 от 5 август 2022г., доп. ДВ. бр.48 от 2 юни 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 4 август 2023г., изм. ДВ. бр.84 от 6 октомври 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.18 от 1 март 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.19 от 5 март 2024г., доп. ДВ. бр.33 от 12 април 2024г., изм. ДВ. бр.70 от 20 август 2024г., **изм. и доп. ДВ. бр.52 от 27 юни 2025г.***

Проект: 302-01-39/11.11.2013 г.

## Част първа.
## ПРИНЦИПИ, ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ, УПРАВЛЕНИЕ И УСТРОЙСТВО НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

### Глава първа.
### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на Министерството на вътрешните работи (МВР) и статута на служителите в него.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) Дейността на МВР е насочена към защита на правата и свободите на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарна

безопасност и защита на населението.

(2) Министерството на вътрешните работи е юридическо лице на бюджетна издръжка.

Чл. 3. (1) Дейността на МВР се осъществява въз основа на следните принципи:

1. спазване на Конституцията, законите и международните договори, по които Република България е страна;

2. зачитане и гарантиране на правата и свободите на гражданите и тяхното достойнство;

3. публичност и отчетност;

4. политически неутралитет;

5. обективност и безпристрастност;

6. защита на информацията и източниците за нейното придобиване;

7. защита на служителите при и по повод изпълнението на служебните им задължения;

8. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) взаимодействие с другите органи на държавната власт, органите на местното самоуправление, както и с гражданите и юридическите лица;

9. (нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) сътрудничество с Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

(2) Върху дейността на МВР се осъществява граждански контрол от предвидените в действащото законодателство органи.

Чл. 4. Държавните органи, организациите, юридическите лица и гражданите са длъжни да оказват съдействие и да спазват разпорежданията на органите на МВР, издадени при или по повод осъществяване на определените им със закон функции.

Чл. 5. Служителите на МВР при изпълнение на служебните си задължения са физически неприкосновени и се ползват с особената закрила на закона.

## Глава втора.
## ДЕЙНОСТИ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

### Раздел I.

## Основни дейности

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Министерството на вътрешните работи извършва следните основни дейности:

1. оперативно-издирвателна;

2. охранителна;

3. разследване на престъпления;

4. осигуряване на пожарна безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации;

5. осигуряване на достъп на гражданите до службите за спешно реагиране чрез Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (ЕЕН 112);

6. информационна;

7. контролна;

8. превантивна;

9. административнонаказателна и предоставяне на административни услуги.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) За осигуряване на непрекъснато и ефективно осъществяване на основните дейности в МВР се организират и осъществяват административни дейности.

Чл. 7. Други дейности на МВР могат да се възлагат само със закон.

## Раздел II.
## Оперативно-издирвателна дейност

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Оперативно-издирвателната дейност е съвкупност от явни и тайни действия на оперативно-издирвателните органи на МВР за противодействие на престъпността и заплахите за националната сигурност и за опазване на обществения ред.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Дейността по ал. 1 се осъществява при условия и по ред, определени със закона, с акт на Министерския съвет и от министъра на вътрешните работи.

(3) Оперативно-издирвателната дейност има за цел:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) превенция и разкриване на престъпления, заплахи за националната сигурност и нарушения на обществения ред;

2. (отм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.)

3. издирване на лица, които се укриват от привличане към наказателна отговорност или са се отклонили от изтърпяване на наказание по дела от общ характер, както и издирване на безследно изчезнали лица;

4. издирване на вещи, които са предмет или средство за извършване на престъпление или могат да послужат за доказателство;

5. изготвяне и съхраняване на веществени доказателствени средства и предоставянето им на съответните органи на съдебната власт.

Чл. 9. (1) (Предишен текст на чл. 9, доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Основания за извършване на оперативно-издирвателна дейност са данни за:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) подготвени, извършващи се или довършени престъпления;

2. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) заплахи за националната сигурност и нарушения на обществения ред;

3. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) лица, укриващи се от органите на наказателното производство или отклонили се от изтърпяването на наложено наказание по дела от общ характер;

4. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) безследно изчезнали лица и трупове с неустановена самоличност.

5. (отм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.)

6. (отм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.)

(2) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Основания за извършване на оперативно-издирвателна дейност могат да бъдат и искания, направени от:

1. органите на досъдебното производство и съда;

2. друга държава или организация по силата на международни договори, по които Република България е страна.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) (1) Оперативно-издирвателната дейност се извършва чрез:

1. разузнавателна беседа;

2. лично издирване;

3. оперативна комбинация;

4. оперативно разпознаване;

5. доброволно сътрудничество с граждани;

6. оперативно внедряване, чрез разследване със служител под прикритие;

7. доверителна сделка;

8. контролирана доставка;

9. оперативен експеримент.

(2) Оперативните способи по ал. 1, които представляват специални разузнавателни средства, се прилагат при условия и по ред, определени със закон.

(3) За прикритие на оперативно-издирвателната дейност и използваните оперативни способи могат да се създават и използват юридически лица с нестопанска цел или търговски дружества при условия и по ред, определени със закон.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Оперативно-издирвателните органи на МВР могат да правят искания за използване на специални разузнавателни средства и да използват събраните данни чрез тях при условия и по ред, определени със закон.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Органите на МВР издават български лични документи с променени основни данни на служители под прикритие при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи, министъра на регионалното развитие и благоустройството, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" и председателя на Държавна агенция "Технически операции".

Чл. 13. (1) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.)

(2) Използването на доброволните сътрудници може да се извършва само от оперативно-издирвателните органи на МВР и се урежда с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Привличането и дейността на лицата по ал. 2 се осъществяват при спазване на следните принципи:

1. доброволност при привличането, работата и освобождаването;

2. защита при или по повод на сътрудничеството;

3. запазване в тайна на самоличността и другите лични данни, както и на тяхната дейност.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Данни за лица по повод тяхното доброволно сътрудничество могат да се предоставят от органите на МВР на съда и прокуратурата само след писмено съгласие на сътрудниците, във връзка с конкретно наказателно производство и при спазване разпоредбите на Закона за защита на класифицираната информация.

## Раздел III.
## Охранителна дейност

Чл. 14. (1) Охранителната дейност е дейност по опазване на обществения ред и осигуряване безопасността на движението по пътищата в Република България.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява от полицейските органи съобразно компетентността им чрез:

1. патрулно-постова дейност;

2. териториално обслужване на населението;

3. наблюдение на държавната граница, специфична охранителна дейност за участие в мерките за постигане на летищна сигурност в обществените зони и периметъра на летищата и прилагане на компенсиращи мерки;

4. охрана на обекти по чл. 92, ал. 1 и 2, обекти на МВР и дипломатически представителства;

5. осигуряване на обществения ред при провеждане на мероприятия;

6. конвоиране и съпровождане на лица в страната и в чужбина;

7. освобождаване на заложници, задържане и обезвреждане на извършители на престъпления;

8. откриване, идентифициране и неутрализиране на взривни устройства и взривни вещества;

9. извършване на физикохимическо изследване и експертна оценка на взривни устройства и техните елементи, взривни вещества, документи и непознати вещества;

10. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) охрана на лица.

(3) Редът и организацията за осъществяване на дейностите по ал. 2, т. 1 - 5 се определят с инструкции на министъра на вътрешните работи.

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Охраната по ал. 2, т. 10 се осигурява и осъществява при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи.

(5) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2024 г.) Министерството на вътрешните работи осъществява охрана и на териториалните поделения на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет.

## Раздел IV.
## Дейност по разследване на престъпления

Чл. 15. (1) Дейността по разследване на престъпления се осъществява от разследващи полицаи и други полицейски органи при условията и по реда на Наказателно-процесуалния кодекс.

(2) На разследващите полицаи не могат да се възлагат други дейности извън дейността по разследване на престъпления.

(3) При осъществяване на своите правомощия разследващите органи по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 от Наказателно-процесуалния кодекс вземат решения по вътрешно

убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, като се ръководят от закона.

(4) Писмените указания на прокурора по разследването са задължителни за разследващите органи по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 от Наказателно-процесуалния кодекс.

(5) Горестоящите ръководители нямат право да дават указания за извършването на действия по разследването и за съставянето на писменото мнение, както и по какъвто и да е друг начин да се намесват в разследването.

(6) Взаимодействието на разследващите полицаи с другите полицейски органи на МВР се урежда със заповед на министъра на вътрешните работи.

(7) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2022 г.) Взаимодействието на разследващите полицаи с европейските делегирани прокурори при осъществяване на дейността по разследване на престъпления от компетентност на Европейската прокуратура се урежда със споразумение между министъра на вътрешните работи и оправомощения от Европейската прокуратура европейски делегиран прокурор по чл. 139а, ал. 1 от Закона за съдебната власт.

(8) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г., предишна ал. 7 - ДВ, бр. 62 от 2022 г.) Разследващите полицаи подлежат на задължителна първоначална професионална подготовка.

Чл. 16. (1) Разпределението на досъдебните производства се извършва на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването им.

(2) Принципът на случайния подбор при разпределението на досъдебните производства се прилага в рамките на съответните звена.

## Раздел V.
## Осигуряване на пожарна безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации

Чл. 17. (1) Дейността по осигуряване на пожарна безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации се осъществява от органите по пожарна безопасност и защита на населението при условията и по реда на този закон и на Закона за защита при бедствия.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява чрез:

1. превантивна дейност;

2. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) държавен противопожарен контрол;

3. пожарогасителна и спасителна дейност;

4. разрешителна и контролна дейност на търговци, извършващи дейности по осигуряване пожарната безопасност на обекти и/или поддържане и обслужване на уреди, системи и съоръжения, свързани с пожарната безопасност;

5. оценяване на съответствието и контролна дейност на продукти за пожарогасене;

6. неотложни аварийно-възстановителни работи, оперативна защита при наводнения и операции по издирване и спасяване, и химическа, биологическа и радиационна защита;

7. ранно предупреждение и оповестяване при бедствия и при въздушна опасност на органите на изпълнителната власт и населението;

8. методическа и експертна помощ на териториалните органи на изпълнителната власт по отношение на защитата при бедствия и при организиране дейността на доброволните формирования;

9. определяне на пожарните характеристики на продукти и техническите и експлоатационните показатели на пожаротехническо оборудване и продукти за пожарогасене;

10. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) професионално обучение на органи за пожарна безопасност и защита на населението, спасители и доброволци за осъществяване на дейностите по т. 3 и 6.

(3) Обхватът и съдържанието на отделните дейности по ал. 2 се определят с правилника по чл. 37, ал. 3.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2024 г.) Редът и условията за осъществяване на дейностите по ал. 2, т. 1 - 3 се определя с наредби на министъра на вътрешните работи.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) Органите за пожарна безопасност и защита на населението осъществяват дейността по ал. 2, т. 3 в екипи от минимум трима служители.

(6) Изискванията към продуктите за пожарогасене по ал. 2, т. 5, редът за оценяване и удостоверяване на съответствието им с тези изисквания, задълженията на производителите, вносителите и дистрибуторите на продукти за пожарогасене, както и редът за осъществяване на контрол се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Условията и редът за осъществяване на дейностите по ал. 2, т. 6 се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(8) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Оценяването на съответствието на продуктите за пожарогасене се извършва в 14-дневен срок от датата на започване на производството.

(9) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Изискванията към специализираните техника, съоръжения и лични предпазни средства, използвани от органите за

пожарна безопасност и защита на населението за осъществяване на дейностите по ал. 2, т. 3 и 6, се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(10) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Специфичните изисквания за експлоатация на специализираните техника и съоръжения по ал. 9 се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(11) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Устройството и дейността на Центъра за професионално обучение към ГДПБЗН, провеждащ професионално обучение на органи за пожарна безопасност и защита на населението, спасители и доброволци, се уреждат с правилник, издаден от министъра на вътрешните работи.

## Раздел V "а".
## Осигуряване на достъп на гражданите до службите за спешно реагиране чрез Националната система за спешни повиквания с ЕЕН 112 (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) Дейността по осигуряване на достъп на гражданите до службите за спешно реагиране чрез Националната система за спешни повиквания с ЕЕН 112 се осъществява по реда на този закон и Закона за Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява чрез:

1. приемане, автоматично регистриране и обработване на всички повиквания за спешна помощ на номер 112;

2. осигуряване на непрекъснат достъп до линия за връзка;

3. събиране на информация за вида, мястото, часа и основните данни за спешния случай;

4. анализиране и предаване на обработената информация на службите за спешно реагиране, по смисъла на Закона за Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112, в зависимост от вида на спешните случаи;

5. получаване на обратна информация от съответните служби за спешно реагиране, по смисъла на Закона за Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112.

## Раздел VI.
## Информационна дейност

Чл. 18. (1) Информационната дейност е дейност по събиране, обработване, систематизиране, съхраняване, използване и предоставяне на информация на потребители от МВР, на държавни органи, организации, юридически лица и

граждани.

(2) За осъществяване на дейността по ал. 1 се осигуряват функционирането и развитието на комуникационни и информационни системи, взаимодействието с национални и международни информационни системи и защитата на информационния обмен на МВР и други държавни органи.

Чл. 19. (1) Информационната дейност в МВР е обща и специализирана.

(2) Общата информационна дейност е свързана с информационно обезпечаване на всички структури в МВР, на държавни органи, на органи на местното самоуправление, на юридически и на физически лица.

(3) Специализираната информационна дейност се осъществява от структури и служители на МВР, които имат експертни и аналитични функции, и се основава на резултатите от изпълнението на основните дейности на МВР.

Чл. 20. (1) Информационната дейност се основава на информация, отразена или подлежаща на отразяване в информационните носители, изготвени от органите на МВР.

(2) Информационната дейност се основава и на информация, изготвена и предоставена от други държавни органи, организации, юридически лица и граждани, както и от специализираните служби на чужди държави, с които Република България има подписани спогодби за сътрудничество.

Чл. 21. Списъкът на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна, се определя със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 22. (1) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.)

(2) Забранява се предоставянето на информация на държавни органи, организации, юридически лица и граждани от служители на МВР извън посочения от закона ред.

Чл. 23. (1) В МВР се изготвят и разработват информационни и аналитични документи и продукти, предназначени за:

1. министъра на вътрешните работи, заместник-министрите и главния секретар на МВР;

2. структурите на МВР;

3. външни потребители.

(2) Информационните и аналитичните документи и продуктите за външните потребители се съобразяват с техните функции и задачи, с определения им

достъп до информацията и с изискванията за получаването ѝ.

Чл. 24. (1) В МВР се изграждат информационни фондове и звена за събиране, обработване, систематизиране, съхраняване, анализиране, изготвяне и предоставяне на информация.

(2) Информационните фондове се изграждат при съответните структури на МВР съобразно функционалната им компетентност.

(3) Информационните фондове се изграждат, експлоатират, контролират и закриват при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Информационните фондове, изграждани за административно обслужване на гражданите, се използват и за целите на защита на националната сигурност, противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и провеждане на наказателното производство.

Чл. 25. (1) За изпълнение на дейностите си органите на МВР могат да обработват лични данни.

(2) Органите на МВР могат да обработват и лични данни, получени от други органи, за целите, за които са предоставени, както и за защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и противодействие на престъпността. Тези данни се препредават само с разрешение на органа, който ги е предоставил.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Обработването на лични данни се осъществява при условията и по реда на този закон, на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2016/679" и на Закона за защита на личните данни.

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) (1) Обработването на лични данни, разкриващо расов или етнически произход, политически възгледи, религиозни или философски убеждения, членство в професионални съюзи, обработването на генетични данни, биометрични данни с цел уникално идентифициране на физическото лице, данни, свързани със здравословното състояние или сексуалния живот и сексуалната ориентация на лицето, е разрешено при условията на чл. 9 от Регламент (ЕС) 2016/679 или на чл. 51 от Закона за защита на личните данни.

(2) Личните данни по ал. 1 се събират само във връзка с други данни на засегнатото физическо лице.

Чл. 26. (1) (Предишен текст на чл. 26 - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр.

17 от 2019 г.) При обработване на лични данни, свързано с дейностите по защита на националната сигурност, противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и провеждане на наказателното производство, органите на МВР:

1. могат да не искат съгласието на физическото лице;

2. могат да не информират физическото лице преди и по време на обработването на личните му данни;

3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) могат да обработват всички необходими категории лични данни;

4. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) предоставят личните данни на органите за защита на националната сигурност, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред, както и на органите на съдебната власт за нуждите на конкретно наказателно производство;

5. (нова - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) предоставят личните данни на други администратори, които са държавни или местни органи, или получатели с оглед на обработването им за цели, различни от целите за защита на националната сигурност, противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и провеждане на наказателното производство, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и със Закона за защита на личните данни и по ред, определен с инструкцията по чл. 29, ал. 2;

6. (нова - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) обменят лични данни с компетентни органи и получатели от държави - членки на Европейския съюз, органи и агенции на Европейския съюз, трети държави или международни организации в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и със Закона за защита на личните данни.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Сроковете за съхранение на данните по ал. 1 или за периодична проверка на необходимостта от съхранението им се определят от министъра на вътрешните работи. Тези данни се изтриват и в изпълнение на съдебен акт или решение на Комисията за защита на личните данни.

Чл. 27. Данните от полицейската регистрация на лицата, извършена на основание чл. 68, се използват само за защита на националната сигурност, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) (1) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Администраторът на лични данни или оправомощени от него длъжностни лица разглеждат заявленията за упражняване на права от субектите на данни по чл. 12 - 22 от Регламент (ЕС) 2016/679, съответно по чл. 53 - 56 от Закона за защита на личните данни, и изпълняват задълженията по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2016/679, съответно по чл. 68 от Закона за защита на личните данни.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Администраторът на лични

данни или оправомощени от него длъжностни лица може да откажат пълно или частично упражняването на правата на субектите на данни по чл. 12 - 22 от Регламент (ЕС) 2016/679, както и да не изпълнят задължението си по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2016/679, когато упражняването на правата или изпълнението на задължението:

1. би създало риск за:

а) националната сигурност;

б) обществения ред и сигурност;

в) предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления, включително предпазването от и предотвратяването на заплахи за обществения ред и сигурност;

г) защитата на субекта на данните или на правата и свободите на други лица;

д) опазването на информация, класифицирана като държавна или служебна тайна;

е) разкриване на източниците на информацията или негласните методи и средства за нейното събиране;

2. би накърнило изпълнението на законово определените дейности на органите на МВР;

3. се отнася до информация, въведена в Шенгенската информационна система (ШИС), базите данни на Интерпол или базите данни на Европол от друга държава, от която не е получено съгласие за предоставянето ѝ.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Отказът по ал. 2 се извършва писмено, като се посочва само правното основание.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Отказът по ал. 2 се извършва в срок до един месец от получаване на искането за упражняване на права. Срокът може да се удължи с още два месеца, когато това се налага заради сложността или броя на исканията.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Отказът по ал. 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Администратор на лични данни е министърът на вътрешните работи, който може да възлага обработването на лични данни на определени от него длъжностни лица.

(2) Редът за обработване на лични данни се определя с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Министърът на вътрешните работи определя длъжностно лице по защита на данните.

## Раздел VI "а".
## Комуникационна дейност (Нов - ДВ, бр. 20 от 2021 г.)

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2021 г.) (1) Комуникационната дейност е дейност, свързана с изграждане, поддържане и използване на единна радиокомуникационна среда за взаимодействие между структурите на МВР и държавните органи, държавните предприятия, държавните и общинските лечебни заведения, стратегическите обекти от значение за националната сигурност и доброволните формирования по Закона за защита при бедствия, с цел опазване на националната сигурност, защита на населението и реакция при бедствия.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява чрез Националната система за осигуряване на единна комуникационна среда за взаимодействие между държавните структури на Република България при опазване на обществения ред, противодействие на престъпността и защита на населението при бедствия и аварии.

## Раздел VII.
## Контролна дейност

Чл. 30. (1) Контролна дейност се осъществява от органите на МВР в случаите, определени със закон, чрез:

1. издаване, отказване и отнемане на разрешения или лицензи;
2. проверки на документи и на място;
3. гранични проверки;
4. геодезическо определяне и контрол на линията на държавната граница и граничните знаци за недопускане на изместване или други действия по отношение на държавната граница;
5. проверки за спазване на правилата за движение по пътищата, на техническата изправност и регистрацията на моторните превозни средства, на водачите на моторни превозни средства и при пътнотранспортните произшествия;
6. проверки и провеждане на интервюта на чужденци и граждани на Европейския съюз, граждани на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, граждани на Конфедерация Швейцария, както и членовете на техните семейства, пребиваващи в Република България;
7. контрол на технологичните дейности по изработка на българските лични документи, чието издаване е предвидено в закон;
8. изискване на информация и документи.

(2) Редът и организацията за осъществяване на дейността по ал. 1, т. 3 и 5 се определят с инструкции на министъра на вътрешните работи.

## Раздел VII "а".
## Превантивна дейност (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) Превантивната дейност е дейност по предотвратяване и пресичане на престъпления и други правонарушения, която се осъществява чрез индивидуална и обща превенция.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява чрез:

1. разработване и осъществяване на комплекс от мероприятия за установяване и отстраняване на причините и условията за извършване на престъпления и други правонарушения;

2. извършване на действия спрямо лица, за които има достатъчно основание да се предположи, че ще извършат престъпни или други противоправни действия, които застрашават обществения ред или правата и свободите на гражданите;

3. разработване и осъществяване на мероприятия за установяване на лица, замислили или подготвящи престъпления или други правонарушения, и вземане на мерки за разубеждаването им;

4. осъществяване на мероприятия за преустановяване на изпълнителното деяние, предотвратяване настъпването на престъпните му последици и ограничаване на техните размери.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Редът и организацията за осъществяване на дейността по ал. 1 се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

## Раздел VIII.
## Административнонаказателна дейност и предоставяне на административни услуги

Чл. 31. Административнонаказателна дейност се осъществява от органите на МВР в предвидените от закон случаи чрез:

1. установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания;

2. прилагане на принудителни административни мерки.

Чл. 32. Предоставянето на административни услуги от органите на МВР се осъществява чрез:

1. административно обслужване на чужденците и на гражданите на Европейския съюз, гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, гражданите на Конфедерация Швейцария, както и членовете на техните семейства;

2. издаване, отказване издаването, отнемане, изземване и обявяване за невалидни на български лични документи и персонализиране на български лични документи, издавани от други оправомощени служби и ведомства.

## Глава трета.
## УПРАВЛЕНИЕ И УСТРОЙСТВО

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Министерството на вътрешните работи се ръководи от министър, който:

1. провежда държавната политика по превенцията, противодействието на престъпността, опазването на обществения ред, защитата на националната сигурност, защитата на правата и свободите на гражданите, граничния контрол, регулиране на миграционните процеси, пожарната безопасност и защитата на населението чрез разработване на политики, планиране на дейности и контролиране на изпълнението им;

2. определя стратегически приоритети, програми, цели и задачи, свързани с дейността на МВР, и отговаря за изпълнението им;

3. представлява министерството;

4. осъществява международното сътрудничество;

5. предлага проекта на бюджет на МВР и отчита изпълнението му;

6. отговаря за управлението и разпределя финансовите и материалните ресурси, включително и предоставените на МВР имоти и вещи - държавна собственост;

7. управлява човешките ресурси, и създава и закрива звена, извън тези, създадени със закона;

8. координира борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, и участва в координацията и управлението на фондовете на Европейския съюз, свързани с дейността на МВР;

9. издава правилници, наредби, инструкции и заповеди;

10. получава информация за исканите и използваните от структурите на МВР специални разузнавателни средства;

11. изпълнява и други функции, определени със закон.

Чл. 34. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., в сила от 01.04.2015 г.) При осъществяване на своите правомощия министърът на вътрешните работи се подпомага от заместник-министри и главен секретар на МВР и административен секретар на МВР.

(2) При отсъствие министърът на вътрешните работи се замества от определен от него с писмена заповед заместник-министър.

(3) При изпълнение на функциите си министърът на вътрешните работи се подпомага от политически кабинет.

(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Политическият кабинет се създава и функционира съгласно Закона за администрацията.

Чл. 34а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г., в сила от 01.04.2015 г.) (1) Административният секретар на МВР е висшият държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 в МВР.

(2) За административен секретар на МВР може да бъде назначен държавен служител, който е изпълнявал ръководна длъжност в МВР не по-малко от 5 години.

(3) Административният секретар на МВР се назначава от министъра на вътрешните работи чрез подбор, основан на професионални качества.

Чл. 34б. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г., в сила от 01.04.2015 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Административният секретар на МВР подпомага министъра на вътрешните работи при изпълнение на неговите функции, като планира, организира, координира и контролира:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) административните дейности в МВР;

2. разработването и прилагането на мерки за недопускане на конфликт на интереси и условия за корупция;

3. (нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) точното спазване на нормативните актове и на законните разпореждания на министъра на вътрешните работи при изпълнение на административните дейности и отговаря за планирането и отчетността при изпълнение на ежегодните цели на министерството по чл. 33а от Закона за администрацията;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) взаимодействието с други държавни органи, неправителствени организации и синдикати.

(2) Административният секретар изпълнява и други функции, възложени му със заповед на министъра на вътрешните работи.

(3) В изпълнение на функциите си административният секретар издава заповеди.

(4) За изпълнение на функциите си административният секретар има право да получава информация от всички структури на МВР.

Чл. 34в. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г., в сила от 01.04.2015 г.) Правоотношенията с административния секретар се прекратяват от министъра на вътрешните работи при условията и по реда на Закона за държавния служител.

Чл. 35. (1) Министърът на вътрешните работи делегира със заповед правомощия на своите заместници и определя техните функции.

(2) При изпълнение на правомощията си заместник-министрите издават заповеди.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) Главният секретар на МВР е висшата професионална длъжност в министерството и е държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 1.

(2) Главният секретар:

1. планира, организира и контролира основните дейности на МВР и отговаря за изпълнението им;

2. организира и контролира взаимодействието между основните структури на МВР при извършване на основните дейности;

3. осъществява взаимодействие с други държавни органи и организации, както и със съответните структури с полицейски правомощия на други държави и с международни органи и организации при изпълнение на основните дейности;

4. издава заповеди във връзка с изпълнението на правомощията си.

(3) Главният секретар на МВР се назначава с указ на президента на републиката по предложение на Министерския съвет.

(4) При осъществяване на своите правомощия главният секретар на МВР може да се подпомага от заместник, който се назначава от министъра на вътрешните работи и изпълнява функции, възложени му със заповед на главния секретар, след съгласуване с министъра на вътрешните работи. При изпълнение на своите функции заместник главният секретар издава заповеди. Заместник главният секретар на МВР е държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 1.

(5) За главен секретар и заместник главен секретар на МВР могат да бъдат назначавани лица, които отговарят на изискванията за постъпване на държавна служба по този закон и притежават не по-малко от 10-годишен професионален стаж в службите за сигурност или в службите за обществен ред, от които поне 5 години на ръководна длъжност.

(6) Правомощията на главния секретар се прекратяват:

1. по негово искане;

2. при навършване на 60-годишна възраст;

3. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си за повече от 6 месеца;

4. при несъвместимост с изискванията на ал. 5;

5. (изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията;

6. при тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните задължения, както и при действия, които накърняват престижа на министерството;

7. при смърт.

(7) В случаите по ал. 6 правомощията на главния секретар се прекратяват по реда на ал. 3, като до назначаването на нов главен секретар неговите правомощия се изпълняват от заместник главния секретар.

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Основни структури на МВР са:

1. главните дирекции;

2. областните дирекции;

3. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.)

4. Дирекция "Вътрешна сигурност";

5. Дирекция "Миграция";

6. Дирекция "Международно оперативно сътрудничество";

7. дирекциите от общата и специализираната администрация;

8. Академията на МВР;

9. Медицинският институт на МВР;

10. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Националният институт по криминалистика;

11. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Институтът по психология.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Главните дирекции, областните дирекции, дирекция "Миграция", дирекция "Международни проекти", дирекция "Управление на собствеността и социални дейности", дирекция "Комуникационни и информационни системи", Академията на МВР и Медицинският институт са юридически лица.

(3) Устройството и дейността на структурите на МВР се уреждат с правилник, приет от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

(4) С правилника по ал. 3 могат да се създават и други структури и звена.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) (1) Специализираната администрация подпомага осъществяването на правомощията на министъра на вътрешните работи, свързани с неговата компетентност извън правомощията по глава пета.

(2) Общата администрация подпомага осъществяването на правомощията на министъра на вътрешните работи като ръководител на министерството, създава условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и останалите основни структури и извършва техническите дейности по административното обслужване.

(3) С правилника по чл. 37, ал. 3 се определят дирекциите от специализираната и общата администрация, както и нормативи за числеността на структурите.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Главните дирекции на МВР са:

1. Главна дирекция "Национална полиция";

2. Главна дирекция "Борба с организираната престъпност";

3. (нова. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Главна дирекция "Гранична полиция";

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението".

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Главна дирекция "Национална полиция" (ГДНП) е национална специализирана структура за осъществяване на дейностите по чл. 6, ал. 1, т. 1 - 3, 6 - 9, с изключение на тези по ал. 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" (ГДБОП) е национална специализирана структура за осъществяване на дейностите по чл. 6, ал. 1, т. 1 - 3, 6 - 9 по отношение на организирана престъпна дейност, свързана със:

1. митническия режим, паричната, данъчната и осигурителната система;

2. наркотични вещества, техните аналози и прекурсори;

3. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2024 г.) компютърни престъпления или престъпления, извършени във или чрез компютърни мрежи и системи, включително и престъпления срещу половата неприкосновеност на личността, извършвани спрямо малолетни и непълнолетни лица чрез използване на информационна или съобщителна технология;

4. интелектуална собственост;

5. неистински или подправени парични знаци, платежни инструменти и официални документи;

6. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) трафик на хора, превеждане през границата на страната на отделни лица или групи от хора, както и подпомагане на чужденци да пребивават или да преминават в страната;

7. трафик на културни ценности;

8. огнестрелни оръжия, взривни, химически, биологични и други общоопасни средства и вещества, както и с оръжия, изделия и технологии с двойна употреба;

9. корупция в органите на държавната власт;

10. терористични действия, използване на общоопасни средства и вещества, внушаване на страх, вземане на заложници, отвличане на лица с цел получаване на материални облаги и насилствени действия;

11. изпиране на пари и хазарт;

12. сключване на неизгодни договори, изпиране на пари и усвояване на фондове на Европейския съюз чрез измама.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.11.2020 г.) Главна дирекция "Гранична полиция" (ГДГП) е национална специализирана структура за осъществяване на дейностите по чл. 6, ал. 1, т. 1 - 3, 6 - 9 в граничната зона, в зоните на граничните контролно-пропускателни пунктове, международните летища и пристанища, във вътрешните морски води, териториалното море, прилежащата зона, континенталния шелф, българската част на река Дунав и другите гранични реки и водоеми. Полицейските органи на ГДГП изпълняват функционалните си задължения по извършване на оперативно-издирвателна дейност и разследване на престъпления на територията на цялата страна. Главна дирекция "Гранична полиция" осигурява техническото обслужване и поддържането на постоянна летателна годност на въздухоплавателните средства, които се използват за осъществяване на граничен контрол.

(4) Министерският съвет определя:

1. дълбочината на граничната ивица и граничната зона;

2. откриването и закриването на гранични контролно-пропускателни пунктове;

3. организацията, дейността и управлението на граничните контролно-пропускателни пунктове, както и взаимодействието между службите за граничен контрол в Република България.

(5) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма" (ГДЖСОБТ) е национална специализирана структура за осъществяване на дейностите по чл. 6, ал. 1, т. 2 и т. 6 - 9, която:

1. предотвратява и пресича терористични действия;

2. освобождава заложници;

3. задържа и/или обезврежда особено опасни престъпници или престъпни групи;

4. осигурява зона за безопасност срещу потенциални атаки чрез снайперисти;

5. открива, идентифицира и неутрализира взривни устройства и взривни вещества, както и разработва технически средства и способи за извършване на тези дейности;

6. извършва физико-химическо изследване и експертна оценка на взривни устройства и техните елементи, на взривни вещества, документи и непознати

вещества;

7. опазва обществения ред при провеждане на масови мероприятия;

8. възстановява, поддържа и опазва обществения ред при масови безредици;

9. опазва обществения ред при кризи;

10. осъществява превантивна дейност по предотвратяване и пресичане на престъпления и опазване на обществения ред;

11. оказва съдействие на органите на другите главни дирекции и на областните дирекции по опазване на обществения ред;

12. участва в полицейски операции или съвместни операции с други държавни органи;

13. осъществява охрана на служители в администрацията на органи на държавна власт при наличието на конкретна застрашеност във връзка с упражняване на функциите им;

14. оказва съдействие на други държавни органи или длъжностни лица, когато противозаконно се пречи на тяхната дейност;

15. осъществява охрана на обекти по чл. 92, ал. 1 и 2, обекти на МВР и дипломатически представителства;

16. осъществява охрана на специални товари;

17. участва в осъществяването на контрол за спазването на правилата за движение по пътищата извън населените места.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" (ГДПБЗН) е национална специализирана структура на МВР за осъществяване на дейностите по чл. 6, ал. 1, т. 4, 6 - 9. Териториалните звена на ГДПБЗН са юридически лица.

(7) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., предишна ал. 6 - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г., доп. - ДВ, бр. 19 от 2024 г.) Извън случаите по ал. 2 ГДБОП осъществява дейностите по чл. 6, ал. 1, т. 1 - 3 и т. 6 - 9 самостоятелно и във взаимодействие с други държавни органи и по отношение на корупцията в органите на държавната власт и изпирането на пари, компютърни престъпления или престъпления, извършени във или чрез компютърни мрежи и системи, включително и срещу половата неприкосновеност на личността, извършвани спрямо малолетни и непълнолетни лица чрез използване на информационна или съобщителна технология.

(8) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма" може да охранява и лицата по чл. 20 или 22 от Закона за Националната служба за охрана след решение на комисията по чл. 23 от Закона за Националната служба за охрана въз основа на заявление от съответното лице.

(9) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Извън случаите по

ал. 8, наличието на конкретна застрашеност, видът, обхватът и срокът на охраната на лица се определят от комисия с председател главният секретар на МВР и членове директорите на Главна дирекция "Национална полиция", Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" и Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма".

Чл. 40. (1) В главните дирекции могат да се създават дирекции, териториални звена, отдели, сектори и други звена от по-нисък ранг.

(2) Териториалните звена се ръководят от съответния директор на главна дирекция и не се включват в структурата на областните дирекции на МВР.

(3) Районите на действие на териториалните звена се определят със заповед на министъра на вътрешните работи по предложение на съответния директор на главна дирекция.

Чл. 41. (1) Главните дирекции се ръководят от директори, които се назначават от министъра на вътрешните работи по предложение на главния секретар.

(2) Директорите на главните дирекции са пряко подчинени на главния секретар.

(3) Директорите на главните дирекции:

1. осъществяват общото и непосредственото им ръководство;

2. управляват човешките ресурси;

3. представляват юридическото лице;

4. отчитат се за дейността си пред министъра на вътрешните работи, заместник-министрите и главния секретар.

(4) В изпълнение на правомощията си по ал. 3 директорите на главните дирекции издават заповеди.

(5) При изпълнение на функциите си директорите на главните дирекции могат да се подпомагат от заместник-директори, които изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

(6) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Министърът на вътрешните работи със заповед може да възложи на длъжностно лице от главните дирекции изпълнение на функциите по чл. 34б, ал. 1.

Чл. 42. (1) Областните дирекции на МВР се създават на териториален принцип, като районите им на действие се определят с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Областните дирекции са основни структури на МВР за осъществяване на дейностите по чл. 6, ал. 1, т. 1 - 3, 6 - 9.

(3) В областните дирекции на МВР може да се създават отдели, сектори, районни управления (РУ), участъци и други звена от по-нисък ранг в зависимост от

задачите и дейността им.

(4) Районните управления в областните дирекции на МВР се създават със заповед на министъра на вътрешните работи.

(5) Районите на действие на управленията по ал. 4 се определят със заповед на министъра на вътрешните работи според състоянието на престъпността и на обществения ред.

(6) Министърът на вътрешните работи при условията на ал. 3 може със заповед да създава и закрива участъци в отделни населени места на обслужваната от районните управления територия в рамките на утвърдения числен състав и средства за работна заплата.

Чл. 43. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Областните дирекции се ръководят от директори, които се назначават от министъра на вътрешните работи.

(2) Директорите на областните дирекции са пряко подчинени на главния секретар.

(3) Директорите на областните дирекции:

1. осъществяват общото и непосредственото им ръководство;

2. управляват човешките ресурси;

3. координират действията на структурите на МВР при бедствия, възникнали на територията на областните дирекции;

4. представляват юридическото лице;

5. отчитат се за дейността си на министъра на вътрешните работи, заместник-министрите и главния секретар.

(4) В изпълнение на правомощията си по ал. 3 директорите на областните дирекции издават заповеди.

(5) При изпълнение на функциите си директорите на областните дирекции могат да се подпомагат от заместник-директори, които изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

(6) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Министърът на вътрешните работи със заповед може да възложи на длъжностно лице от областните дирекции изпълнение на функциите по чл. 34б, ал. 1.

Чл. 43а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) (1) Дирекция "Вътрешна сигурност" е структура на МВР за оперативно-издирвателна, информационно-аналитична и организационна дейност по превенция, предотвратяване, пресичане и разкриване на престъпления, извършени от служители на министерството.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Дирекция "Миграция" е структура на МВР за регулиране на миграционните процеси и

административния контрол върху пребиваването на чужденците в Република България, противодействие на незаконната миграция на територията на Република България и за административно обслужване на гражданите на Европейския съюз, гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, гражданите на Конфедерация Швейцария, както и членовете на техните семейства, съгласно Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г.) Дирекция "Международно оперативно сътрудничество" е структура на МВР за организиране и координиране на международния обмен на оперативна информация, за координиране и методическо подпомагане на международното оперативно взаимодействие и за осъществяване на екстрадиция, предаване и трансфер на лица. Дирекция "Международно оперативно сътрудничество" е националната точка за контакт по линия на Международната организация на криминалната полиция (Интерпол), на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол), на Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и на Шенгенската информационна система (ШИС) и изпълнява ангажиментите на Република България като Национално централно бюро "Интерпол", Национално звено "Европол", Национално звено "ETIAS" и Бюро "СИРЕНЕ".

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) (1) В ГДБОП, ГДНП, ГДГП, ГДЖСОБТ и в областните дирекции на МВР могат да се създават специализирани звена за реагиране при критични ситуации вследствие на престъпна дейност и за участие в специални операции с висока степен на риск, както и звена за осъществяване на охрана на лица.

(2) Районите на действие на звената по ал. 1, създадени в областните дирекции на МВР, се определят с акта на Министерския съвет по чл. 42, ал. 1.

(3) Използването на звената за изпълнение на дейностите по ал. 1 се разрешава с писмена заповед на директора на съответната структура за всеки отделен случай.

(4) В неотложни случаи използването на звената за изпълнение на дейностите по ал. 1 може да бъде разпоредено устно. В тези случаи писмената заповед се издава не по-късно от 24 часа.

(5) При изпълнение на дейностите по ал. 1 служителите използват специални защитни средства, гарантиращи тяхната лична безопасност и прикритие на самоличността им.

(6) Редът за осъществяване на дейностите по ал. 1 се определя с правила, утвърдени от министъра на вътрешните работи.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Дирекциите по чл. 37, ал. 1, т. 4 - 7 осъществяват основни и/или административни дейности на МВР съобразно компетентността им, определена с правилника по чл. 37, ал. 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) В зависимост от функциите и дейностите им в дирекциите по чл. 37, ал. 1, т. 4 - 6 и в дирекциите от специализираната администрация могат да се създават териториални звена, отдели и сектори, а в дирекциите от общата администрация могат да се създават отдели и сектори.

(3) Териториалните звена се ръководят от съответния директор и не се включват в структурата на областните дирекции на МВР.

(4) Районите на действие на териториалните звена се определят със заповед на министъра на вътрешните работи по предложение на съответния директор.

(5) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Дирекциите от общата администрация включват звената по чл. 7, ал. 1 и 2 от Закона за администрацията.

Чл. 46. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Дирекциите по чл. 37, ал. 1, т. 4 - 7 се ръководят от директори, които:

1. осъществяват общото и непосредственото ръководство на дирекциите;

2. управляват човешките ресурси.

(2) В изпълнение на функциите по ал. 1 директорите издават заповеди.

(3) При изпълнение на функциите си директорите могат да се подпомагат от заместник-директори, които изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Директорите на дирекция "Миграция", дирекция "Международни проекти", дирекция "Управление на собствеността и социални дейности" и дирекция "Комуникационни и информационни системи", освен правомощията по ал. 1, представляват юридическото лице.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Директорът на дирекция "Вътрешна сигурност" е пряко подчинен на министъра на вътрешните работи и се отчита за дейността си пред него.

Чл. 47. (1) Академията на МВР е университет, създаден с решение на Народното събрание.

(2) Академията на МВР е висше училище за професионална подготовка на специалисти и за научни изследвания за нуждите на МВР.

(3) Устройството и дейността на Академията на МВР се определят с правилник, приет от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) В Академията на МВР могат да се обучават специалисти за нуждите на други ведомства въз основа на договор, сключен между ръководителите им. Обучението за нуждите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия се извършва при условия и по ред, определени в съвместна инструкция на министъра на вътрешните работи и министъра на отбраната.

(5) Извън случаите по ал. 4 в Академията на МВР могат да се обучават и други български и чуждестранни граждани за придобиване на степени на висшето образование.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Условията и редът за приемане на обучаващи се за придобиване на образователно-квалификационни степени и на образователна и научна степен на висшето образование се определят с наредба на министъра на вътрешните работи съгласувано с министъра на образованието и науката.

Чл. 48. В Академията на МВР могат да се създават основни звена, обслужващи звена и филиали в съответствие с изискванията на нормативната уредба в областта на висшето образование и науката, на този закон и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 49. (1) Академията на МВР се ръководи от академичен съвет и ректор.

(2) Академичният съвет е колективен орган за ръководство на учебната и научната дейност на академията, чиито функции се определят с правилника по чл. 47, ал. 3.

(3) В Академията на МВР се избира общо събрание, чийто състав и функции се определят с правилника по чл. 47, ал. 3.

(4) Ректорът е пряк ръководител на служителите на академията, на курсантите и на служителите, изпратени на обучение от други структури, за изпълнението на задълженията им, свързани с учебния процес, реда и дисциплината в академията, като:

1. определя дневния ред на академичния съвет;

2. решава всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на курсанти;

3. изпълнява други функции, произтичащи от нормативните актове, отнасящи се до науката и висшето образование, прилагани в съответствие с този закон и с актовете за прилагането му или възложени му от министъра на вътрешните работи;

4. издава заповеди;

5. представлява юридическото лице.

(5) Ректорът е хабилитирано лице и се назначава от министъра на вътрешните работи.

(6) Съставът на академичния съвет се определя от министъра на вътрешните работи по предложение на ректора на академията.

Чл. 50. (1) Медицинският институт на МВР е лечебно заведение по чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения.

(2) Медицинският институт на МВР е научноизследователски и научно-приложен институт за осъществяване на дейността по здравеопазването в МВР.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) За осъществяване на дейността по ал. 2 в Медицинския институт на МВР се изграждат Централна експертна лекарска комисия (ЦЕЛК), клиники, Консултативно-диагностичен блок, отделения, кабинети, медицински служби, филиали за продължително лечение и рехабилитация. В Медицинския институт на МВР може да се създават отдели, сектори и лаборатории.

Чл. 50а. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) (1) Националният институт по криминалистика е структура на МВР, която:

1. осъществява експертно-криминалистична дейност, включваща откриване, фиксиране, изземване и оценка на веществени доказателства и следи, изготвяне на веществени доказателствени средства, изследване на веществени доказателства и веществени доказателствени средства и изготвяне на експертизи, включително в областта на цифровите и комуникационните технологии; служители в института участват и в други действия по разследването в качеството на специалист - технически помощник, по смисъла на Наказателно-процесуалния кодекс;

2. участва в извършването на огледи на местопроизшествия при тежки престъпления на територията на страната;

3. разработва и внедрява нови методики за изследване в областта на криминалистиката на основата на съвременни научни достижения;

4. осъществява организационно-методическа дейност, като участва в организирането и провежда обучението на служителите, осъществяващи експертно-криминалистична дейност в МВР;

5. осъществява информационна дейност, като поддържа и актуализира Националната дактилоскопна система (АФИС) и Автоматизираната система на Европейския съюз за идентификация по пръстови отпечатъци "ЕВРОДАК", Националната ДНК база данни и Националната съдебно-балистична колекция;

6. осъществява международен обмен на данни.

(2) В Националния институт по криминалистика може да се създават

отдели и сектори.

(3) Устройството и дейността на Националния институт по криминалистика се определят с правилник, издаден от министъра на вътрешните работи.

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) (1) Институтът по психология е структура на МВР, която:

1. изготвя личностен и поведенчески анализ на оперативно интересни лица и провежда криминално-психологични изследвания за подпомагане на органите на досъдебното производство и на органите на МВР, извършващи оперативно-издирвателна дейност;

2. изготвя психологични и съдебно-психологични експертизи;

3. осъществява медиация и психологични интервенции при управление на кризисни ситуации, застрашаващи националната сигурност, обществения ред, сигурността и живота на гражданите;

4. извършва изследвания за установяване на психологична пригодност за държавна служба;

5. извършва психологична профилактика, индивидуално и семейно консултиране;

6. извършва дейности по управление на стреса след критични инциденти;

7. осъществява специализирана психологична подготовка;

8. извършва организационна диагностика и консултиране и емпирични психологични изследвания;

9. провежда индивидуални психодиагностични изследвания;

10. създава, адаптира и въвежда нови методики, критерии и стандарти за индивидуална и организационна психодиагностика.

(2) В Института по психология може да се създават отдели и сектори.

(3) Устройството и дейността на Института по психология се определят с правилник, издаден от министъра на вътрешните работи.

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) (1) Медицинският институт на МВР, Националният институт по криминалистика и Институтът по психология се ръководят от директори, които:

1. осъществяват общото и непосредственото ръководство на институтите;

2. управляват човешките ресурси.

(2) Директорът на Медицинския институт на МВР представлява юридическото лице.

(3) При изпълнение на функциите си директорите на Медицинския институт на МВР, на Националния институт по криминалистика и на Института по психология могат да се подпомагат от заместник-директори, които изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

(4) В изпълнение на функциите по ал. 1 и 2 директорите издават заповеди.

Чл. 53. В изпълнение на функциите си ръководителите на териториалните звена на структурите по чл. 37 издават заповеди.

Чл. 53а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Ръководителите на териториалните звена на ГДПБЗН представляват юридическото лице.

Чл. 54. Районното управление на областната дирекция на МВР се ръководи от началник, който в изпълнение на функциите си издава заповеди.

Чл. 55. Участъкът в районно управление се ръководи от началник, който в изпълнение на функциите си издава заповеди.

## Глава трета "а".
## ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ "ЦЕНТЪР ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ" (НОВА - ДВ, БР. 81 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г., ИЗМ. ОТНОСНО ВЛИЗАНЕТО В СИЛА - ДВ, БР. 98 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2017 Г., ОТМ. - ДВ, БР. 97 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

Чл. 55а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Чл. 55б. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Чл. 55в. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Чл. 55г. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Чл. 55д. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Чл. 55е. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. относно

влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Чл. 55ж. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Чл. 55з. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Чл. 55и. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

## Част втора.
## ОРГАНИ НА МВР И ПРАВОМОЩИЯ

### Глава четвърта.
### ОРГАНИ НА МВР

Чл. 56. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., в сила от 01.04.2015 г., доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Органи на структурите по чл. 37 и на техните структури и звена са държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 2 и ал. 3.

Чл. 57. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 56 от 2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Полицейски органи са органите на Главна дирекция "Национална полиция", Главна дирекция "Борба с организираната престъпност", Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма", Главна дирекция "Гранична полиция", областните дирекции, дирекция "Миграция", дирекция "Вътрешна сигурност", дирекция "Международно оперативно сътрудничество" и звената "Общинска полиция", които пряко осъществяват някоя от дейностите по чл. 6, ал. 1, т. 1 - 3, 7 и 8.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Полицейски органи са и държавните служители за осигуряване на дейностите по охрана на обекти по чл. 92, ал. 1 и 2.

Чл. 58. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Органи за пожарна безопасност и защита на населението са органите на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението", които пряко осъществяват дейностите по чл. 6, ал. 1, т. 4, 7 и 8.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Органи за пожарна

безопасност и защита на населението са и служителите по чл. 128, ал. 1 и 2.

Чл. 58а. (Нов - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Полицейските органи и органите за пожарна безопасност и защита на населението осъществяват водолазна дейност при условия и по ред, определени с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Чл. 59. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Оперативно-издирвателни органи на МВР са държавните служители от оперативно-издирвателните звена в ГДНП, ГДБОП, ГДГП, областните дирекции и дирекция "Вътрешна сигурност".

Чл. 60. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в АМВР и в Медицинския институт на МВР, Националния институт по криминалистика и Института по психология, които извършват експертизи и експерименти и дават експертни оценки и заключения, са органи на АМВР и на Медицинския институт на МВР, Националния институт по криминалистика и Института по психология.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Органи са и Националният институт по криминалистика, Институтът по психология и Централната експертна лекарска комисия при Медицинския институт на МВР, когато издават разрешения и дават експертни заключения.

(3) Когато за извършването на експертиза е определен служител на МВР, ведомствата и органите, назначили експертизата, заплащат на МВР направените разходи за труд и консумативи и режийните разноски.

## Глава пета.
## ПРАВОМОЩИЯ

### Раздел I.
### Правомощия на полицейските органи

Чл. 61. (1) За осъществяване на общата превенция на правонарушенията полицейските органи разработват и осъществяват комплекс от мероприятия за установяване и отстраняване на причините и условията за тяхното извършване.

(2) За осъществяване на индивидуалната превенция на правонарушенията полицейските органи извършват действия по отношение на лица, за които има достатъчно основание да се предположи, че ще извършат престъпни или други противоправни действия, които застрашават обществения ред.

(3) За предотвратяване на замислени или подготвени престъпления

полицейските органи разработват и осъществяват мероприятия за установяване на лицата, замислили или подготвящи престъпления, и тяхното разубеждаване.

(4) За пресичане на престъпления полицейските органи осъществяват мероприятия за преустановяване на изпълнителното деяние, предотвратяване настъпването на престъпните му последици и ограничаване на техните размери.

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

Чл. 63. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

Чл. 64. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Полицейските органи могат да издават разпореждания до държавни органи, организации, юридически лица и граждани, когато това е необходимо за изпълнение на възложените им функции. Разпорежданията се издават писмено.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) При невъзможност да се издадат писмено разпорежданията могат да се издават устно или чрез действия, чийто смисъл е разбираем за лицата, за които се отнасят.

(3) При изпълнение на функциите по контрол на правилата за движение по пътищата разпорежданията могат да се издават чрез положение на тялото и/или ръцете, действия или знаци, посочени в закон.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Разпорежданията на полицейския орган са задължителни за изпълнение, освен ако налагат извършването на очевидно за лицето престъпление или нарушение или застрашават живота или здравето му.

(5) Разпореждането, издадено в писмена форма, съдържа следните реквизити:

1. наименование на органа, който го издава;

2. адресат на разпореждането;

3. фактически и правни основания за издаване;

4. разпоредителна част, с която се определят правата или задълженията, начинът и срокът за изпълнението;

5. пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва;

6. дата на издаване и подпис на лицето, издало разпореждането, с означаване на длъжността му.

(6) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Разпорежданията, издадени в писмена форма, се връчват срещу подпис на лицето, което им е адресат. Отказът или невъзможността на лицето да получи разпорежданията, издадени в писмена форма, се удостоверява с подписа на един свидетел.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Разпорежданията, издадени в писмена форма, могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 65. (1) Полицейските органи предупреждават устно или писмено лицето, за което има достатъчно данни и се предполага, че ще извърши престъпление или нарушение на обществения ред.

(2) За писменото предупреждение се съставя протокол, с който лицето се предупреждава за отговорността, която се предвижда при извършване на съответното престъпление или нарушение на обществения ред.

(3) Протоколът за предупреждение се съставя в присъствието на лицето и на един свидетел, като след запознаване със съдържанието му се подписва от полицейския орган, лицето и свидетеля. Отказът на лицето да го подпише се удостоверява с подписа на свидетеля. В случаите на домашно насилие копие от протокола за предупреждение се предоставя на пострадалото лице при поискване.

Чл. 66. (1) При установяване на условия и причини за извършването на престъпления и други нарушения на обществения ред полицейските органи вземат мерки за отстраняването им.

(2) Когато други органи или организации са компетентни да вземат мерките по ал. 1, полицейските органи ги уведомяват писмено за това.

(3) Компетентните органи по ал. 2 са длъжни в едномесечен срок писмено да уведомят полицейските органи за взетите мерки.

Чл. 67. Полицейските органи предотвратяват, пресичат, разкриват и разследват престъпления.

Чл. 68. (1) Полицейските органи извършват полицейска регистрация на лица, които са привлечени като обвиняеми за извършено умишлено престъпление от общ характер. Органите на досъдебното производство са длъжни да предприемат необходимите мерки за извършване на регистрацията от полицейските органи.

(2) Полицейската регистрация е вид обработване на лични данни за лицата по ал. 1, която се осъществява при условията на този закон.

(3) За целите на полицейската регистрация полицейските органи:

1. събират за лицата личните им данни, посочени в чл. 18 от Закона за българските лични документи;

2. дактилоскопират и фотографират лицата;

3. изземват образци за ДНК профил на лицата.

(4) За извършване на действията по ал. 3, т. 1 съгласието на лицето не се изисква.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Лицата са длъжни да окажат съдействие, да не пречат и да не възпрепятстват полицейските органи при извършване на действията по ал. 3. При отказ на лицето действията по ал. 3, т. 2 и 3

се извършват принудително с разрешение на съдия от съответния първоинстанционен съд, на който е подсъдно престъплението от общ характер, за което е привлечено като обвиняем.

(6) Полицейската регистрация се снема въз основа на писмена заповед на администратора на лични данни или на оправомощени от него длъжностни лица служебно или след писмено мотивирано искане на регистрирания, когато:

1. регистрацията е извършена в нарушение на закона;

2. наказателното производство е прекратено с изключение на случаите по чл. 24, ал. 3 от Наказателно-процесуалния кодекс;

3. наказателното производство е приключило с влязла в сила оправдателна присъда;

4. лицето е освободено от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание;

5. лицето е починало, като в този случай искането може да бъде направено от неговите наследници.

(7) Редът за извършване и снемане на полицейската регистрация се определя с наредба на Министерския съвет.

Чл. 69. (1) Полицейските органи могат да призовават в служебните помещения граждани за изпълнение на определените им с този закон правомощия.

(2) Полицейските органи писмено уведомяват гражданите за призоваването. В съобщението изрично се посочват целта на призоваването, часът и мястото на явяване.

(3) В неотложни случаи призоваването може да се извършва по телефон или факс. Призоваването по телефон или факс се удостоверява писмено от длъжностното лице, което го е извършило.

Чл. 70. (1) Полицейските органи могат да извършват проверки за установяване самоличността на лице:

1. за което има данни, че е извършило престъпление или друго нарушение на обществения ред;

2. когато това е необходимо за разкриване или разследване на престъпления и при образувано административнонаказателно производство;

3. при осъществяване на контрол по редовността на документите за самоличност и пребиваване в страната;

4. на контролен пункт, организиран от полицейските органи;

5. по искане на друг държавен орган за оказване на съдействие при условия и по ред, предвидени в закон.

(2) Установяването на самоличността се извършва чрез представяне на

документ за самоличност на лицето, сведения на граждани с установена самоличност, които познават лицето, или по друг начин, годен за събиране на достоверни данни.

Чл. 71. (1) Полицейските органи могат да извършват действия по идентификация на лице, когато:

1. самоличността на едно лице не може да бъде установена по реда на чл. 70, ал. 2;

2. лицето е извършило престъпление или съществуват данни, че е извършило престъпление;

3. чужденец, търсещ закрила по Закона за убежището и бежанците, е влязъл не по законоустановения ред или е незаконно пребиваващ в Република България.

(2) Действията по идентификация включват:

1. снемане на пръстови отпечатъци и отпечатъци от дланите на ръцете;

2. фотографиране на лицето;

3. установяване на външни белези;

4. измервания и изземване на образци за сравнителни изследвания;

5. изземване на образци от биологичен произход за сравнителна ДНК идентификация.

(3) За извършване на действията по ал. 2 се прилага чл. 68, ал. 5.

(4) Когато основанията по чл. 70, ал. 1 отпаднат, полицейските органи служебно или по искане на лицето унищожават събраните материали.

Чл. 72. (1) Полицейските органи могат да задържат лице:

1. за което има данни, че е извършило престъпление;

2. което след надлежно предупреждение съзнателно пречи на полицейски орган да изпълни задължението си по служба;

3. което показва тежки психични отклонения и с поведението си нарушава обществения ред или излага живота си или живота на други лица на явна опасност;

4. при невъзможност да се установи самоличността му в случаите и по начините, посочени в чл. 70;

5. (доп. - ДВ, бр. 48 от 2023 г.) което се е отклонило от изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или от местата, където е било задържано като обвиняем в изпълнение на разпореждане на орган на съдебната власт. Когато лицето, независимо от основанията за задържането му, е непълнолетно, му се назначава за защитник адвокат от момента на задържането му;

6. обявено за издирване с цел задържане, както и по искане на друга държава във връзка с неговата екстрадиция или в изпълнение на Европейска заповед за арест;

7. (нова - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) установено като незаконно пребиваващо на територията на страната;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) в други случаи, определени със закон.

(2) В случаите по ал. 1 лицето може да бъде настанено в помещение за настаняване на задържани лица и спрямо него могат да бъдат взети мерки за лична сигурност, ако поведението му и целите на задържането налагат това.

(3) Когато задържаното лице не владее български език, то незабавно се информира за основанията за задържането му на разбираем за него език.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Задържаното лице има право да обжалва законността на задържането пред районния съд по седалище на органа. Съдът се произнася по жалбата незабавно, като решението му подлежи на касационно обжалване по реда Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 7 от 2019 г.) От момента на задържането си лицето има право на защитник, като на задържания се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения, когато задържането е на основание ал. 1, т. 1.

(6) За задържането съответният орган е длъжен незабавно да уведоми лице, посочено от задържания.

(7) Полицейските органи са длъжни незабавно да освободят лицето, ако основанието за задържането е отпаднало.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 48 от 2023 г.) Задържаните непълнолетни лица се настаняват в специални помещения отделно от задържаните пълнолетни лица. Задържаните непълнолетни имат право на медицински преглед за общото им физическо и психическо състояние без неоправдано забавяне след задържане, но не по-късно от 24 часа, считано от момента на задържане.

(9) Редът за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и редът в тях се определят с инструкция, издадена от министъра на вътрешните работи.

Чл. 73. На лицето, задържано при условията на чл. 72, ал. 1, т. 1 - 4, не могат да му бъдат ограничавани други права освен правото на свободно придвижване. Срокът на задържането в тези случаи не може да бъде повече от 24 часа.

Чл. 74. (1) За лицата по чл. 72, ал. 1 се издава писмена заповед за задържане.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват:

1. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) името, длъжността и местоработата на полицейския орган, издал заповедта;

2. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) фактическите и правните основания за задържането;

3. данни, индивидуализиращи задържаното лице;

4. датата и часът на задържането;

5. ограничаването на правата на лицето по чл. 73;

6. правото му:

а) да обжалва пред съда законността на задържането;

б) на адвокатска защита от момента на задържането;

в) на медицинска помощ;

г) на телефонно обаждане, с което да съобщи за своето задържане;

д) (доп. - ДВ, бр. 7 от 2019 г.) да се свърже с консулските власти на съответната държава, в случай че не е български гражданин, както и по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи; ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка;

е) да ползва преводач, в случай че не разбира български език.

(3) Задържаното лице попълва декларация, че е запознато с правата си, както и за намерението си да упражни или да не упражни правата си по ал. 2, т. 6, букви "б" - "е". Заповедта се подписва от полицейския орган и от задържаното лице.

(4) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2024 г.) Информацията по ал. 2 и 3 се предоставя на задържаното лице на разбираем език и по разбираем начин, като се отчитат специфичните му потребности.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 18 от 2024 г.) Отказът или невъзможността на задържаното лице да подпише заповедта се удостоверява с подписа на един свидетел.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 18 от 2024 г.) Заповедта за задържане се вписва в специален регистър.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 18 от 2024 г.) Копие от заповедта се връчва на задържаното лице срещу подпис.

Чл. 74а. (Нов - ДВ, бр. 48 от 2023 г.) (1) Когато лицето по чл. 72, ал. 1 е непълнолетно, препис от заповедта по чл. 74, ал. 1 се предоставя на родител, попечител или на друго лице, което по закон полага грижи за него.

(2) Вместо на лицето по ал. 1, преписът от заповедта се предоставя на друго пълнолетно лице, посочено от непълнолетния задържан и одобрено от съответния полицейски служител, когато:

1. информирането на родителя, на попечителя или на лицето, което по закон полага грижи за задържания, е в противоречие с неговия най-добър интерес;

2. родителят, попечителят или лицето, което по закон полага грижи за задържания, не може да бъде намерен или неговата самоличност е неизвестна.

(3) Когато непълнолетният не е посочил пълнолетно лице или посоченото лице не е одобрено от съответния полицейски служител, се информира дирекция "Социално подпомагане" за определяне на социален работник, на когото да бъде предоставена информацията по ал. 1.

(4) Родителят, попечителят или лицето, което по закон полага грижи за непълнолетния задържан, се информира при отпадане на обстоятелствата по ал. 2.

Чл. 75. (1) При извършване на задържане по чл. 72 полицейските органи вземат мерки за осигуряване на личната си безопасност.

(2) Мерките по ал. 1 се изразяват в извършване на проверка на лицето за наличие на опасни за живота и здравето предмети или вещи и готовност на проверяващия полицейски орган във всеки момент да въздейства върху задържаните лица с предупреждение, сила, помощни средства или оръжие.

Чл. 76. (1) Полицейските органи могат да конвоират на територията на страната и извън нея следните лица:

1. по отношение, на които е постановен акт за принудително довеждане от разследващ полицай по реда на Наказателно-процесуалния кодекс;

2. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) задържани лица по чл. 72, ал. 1, т. 1 - 4, 6, 7 и 8 ;

3. с наложено от съда наказание "задържане в териториална структура на МВР" при условията и по реда на Закона за опазване на обществения ред при провеждането на спортни мероприятия и "задържане до 15 денонощия в структурно звено на Министерството на вътрешните работи" по реда на Указ № 904 за борба с дребното хулиганство.

(2) Извън случаите по ал. 1 полицейските органи могат да конвоират лица, когато това изрично е предвидено в закон.

(3) Ведомствата и органите, възложили конвоирането, осигуряват необходимите документи и финансови средства за осъществяване на конвойната дейност.

(4) Организацията и редът за осъществяване на конвойната дейност се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Чл. 77. (1) Полицейските органи могат да съпровождат на територията на страната и извън нея:

1. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) лица, спрямо които е приложена мярка за административна принуда при условията и по реда на Закона за чужденците в Република България и Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства, както и лица, спрямо които е издадена заповед за краткосрочно настаняване по чл. 44, ал. 13 от Закона за чужденците в Република България;

2. малолетни и непълнолетни лица;

3. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) чужденци, търсещи международна закрила, по отношение на които е издадено решение за настаняване в център от затворен тип по реда на Закона за убежището и бежанците;

4. (нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г., предишна т. 3 - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) лица, за които това е предвидено в закон.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Организацията и редът за съпровождане на лица по ал. 1, т. 1, 3 и 4 се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(3) Организацията и редът за съпровождане на малолетни и непълнолетни лица се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Съпровождането на чужденци, подлежащи на експулсиране или на връщане, се осъществява в съответствие със закон или международен договор, по който Република България е страна.

Чл. 79. При осъществяване на охранителна дейност от полицейските органи, изпълняващи разпореждане или оказващи съдействие за освидетелстване или задължително лечение на болни лица, се предоставят специализиран транспорт и медицинско лице от лечебното или здравното заведение, което осигурява медицинското обслужване.

Чл. 80. (1) Полицейските органи извършват обиск на лице:

1. задържано при условията на чл. 72, ал. 1;

2. за което съществуват данни, че носи опасни или забранени за притежаване предмети;

3. заварено на място, където е извършено престъпление или нарушение на обществения ред, когато има достатъчно данни, че у него се намират вещи, които са свързани с престъплението или нарушението;

4. за което има сигнал в ШИС за извършване на специфичен контрол.

(2) Обиск може да бъде извършен само от лице, което принадлежи към пола на обискирания.

Чл. 81. (1) Полицейските органи могат да проверяват личните вещи на лица:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) в случаите по чл. 70, ал. 1, т. 1, 2 и 4, чл. 71, ал. 1, т. 1 и 3 и чл. 72, ал. 1, т. 3, 4, 6, 7 и 8;

2. когато са налице достатъчно данни, че се укриват вещи, свързани с извършено престъпление или нарушение;

3. (доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) преди съпровождане или настаняване в специален дом за временно настаняване на чужденци, когато е приложена мярка за административна принуда по ред, определен в закон или е издадена заповед за краткосрочно настаняване по чл. 44, ал. 13 от Закона за чужденците в Република България;

4. в други случаи, определени със закон.

(2) Полицейските органи могат да извършват проверка на превозно средство, кораб, въздухоплавателно средство, контейнер и на вещите, превозвани в тях, когато:

1. има данни за извършено престъпление или нарушение на обществения ред;

2. има сигнал в ШИС за извършване на специфичен контрол.

(3) Редът и условията за извършване на проверката по ал. 1 и 2 се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Чл. 82. (1) За всеки случай на извършен обиск или проверка по чл. 81 полицейският орган съставя протокол.

(2) Протоколът по ал. 1 се подписва от полицейския орган, от един свидетел и от съответното лице, на което се предоставя екземпляр от него.

(3) Обискът и проверката по чл. 81 се извършват по начин, който не уронва честта и достойнството на гражданите.

Чл. 83. (1) Полицейските органи могат да извършват проверки в помещения без съгласието на собственика или обитателя или в тяхно отсъствие само когато:

1. следва да се предотврати непосредствено предстоящо или започнало тежко престъпление;

2. са налице данни, че в помещението се укрива лице, извършило тежко престъпление;

3. е необходимо оказване на неотложна помощ на лица, чийто живот, здраве или лична свобода се намира в опасност или са налице други случаи на крайна необходимост.

(2) След приключване на проверката полицейските органи са длъжни да

съставят протокол, в който се посочват:

1. името и длъжността на служителя и неговата месторабота;

2. самоличността на собственика или обитателя;

3. основанието за проверката;

4. времето и мястото на извършването ѝ;

5. резултатите от нея.

(3) Протоколът се подписва от полицейския орган, от един свидетел и от собственика или обитателя на помещението, когато той присъства. Отказът на собственика или обитателя да подпише протокола се удостоверява с подпис на свидетеля.

(4) Копие от протокола се предоставя на собственика или обитателя на помещението.

(5) За извършената проверка незабавно се уведомява съответният прокурор.

(6) Редът и условията за извършване на проверката по ал. 1 се определят с инструкцията по чл. 81, ал. 3.

Чл. 84. (1) Полицейските органи могат да изземват временно вещ, за която има сигнал за издирване в ШИС и/или в информационните фондове на Международната организация на криминалната полиция (Интерпол).

(2) Лицето, в което се намира издирваната по ал. 1 вещ, се поканва да я предаде доброволно. За доброволното предаване на вещта се съставя протокол, който се подписва от лицето, което предава откритата вещ. Копие от протокола се предоставя на лицето.

(3) При отказ на лицето да предаде вещта по ал. 1 тя се изземва, за което се съставя протокол. Протоколът се подписва от лицето, в което е открита вещта, и от един свидетел. Копие от протокола се предоставя на лицето.

(4) Отказът или невъзможността на лицето да подпише протокола по ал. 2 или 3 се удостоверява с подпис на един свидетел.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) За срока на временното изземване вещта се съхранява в съответното териториално звено на ГДГП, гранично полицейско управление, база гранично-полицейски кораби или районно управление на областна дирекция на МВР, в което е предадена или иззета.

(6) (Изр. първо е обявено за противоконституционно с РКС № 4 от 2017 г. - ДВ, бр. 26 от 2017 г., изм - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) След съставяне на протокола по ал. 2 или 3 той се представя незабавно, но не по-късно от 24 часа, за утвърждаване от ръководителя на териториално звено на ГДГП, гранично полицейско управление, база гранично-полицейски кораби или районно управление на областна дирекция на МВР, в което се съхранява вещта. За предаването или изземването се уведомява държавата членка, въвела сигнала за издирване в ШИС и/или в Интерпол.

(7) Уведомяването на държавата членка, въвела сигнала за издирване в

ШИС и/или в Интерпол, се извършва от компетентна специализирана структура на МВР.

(8) (Обявена за противоконституционна в частта "в 5-дневен срок с постановление на окръжната прокуратура по местопредаването или изземването на вещта" с РКС № 4 от 2017 г. - ДВ, бр. 26 от 2017 г., изм - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Ако в срок до 60 дни от държавата членка, въвела сигнала, постъпи искане за връщане, вещта се връща на посоченото в искането лице в 7-дневен срок със заповед на съответния ръководител по ал. 6.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Ако в срок до 60 дни от държавата членка, въвела сигнала, не постъпи искане за връщане, вещта се връща на лицето, от което е приета или иззета, в 7-дневен срок със заповед на съответния ръководител по ал. 6.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) За връщането по ал. 8 и 9 се съставя протокол.

(11) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Алинеи 8 и 9 не се прилагат, когато:

1. вещта е предмет или средство за извършване на престъпление на територията на Република България;

2. вещта е доказателство, обект на обезпечителни мерки или предаването ѝ може да затрудни наказателно производство, образувано в Република България;

3. притежаването на вещта е забранено от законите на Република България.

(12) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) В случаите по ал. 11 вещта се предава по реда на Наказателно-процесуалния кодекс за целите на наказателното производство.

(13) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) При предаване или изземване на бланки за официални документи, които са откраднати, незаконно присвоени или изгубени, издадени документи за самоличност, като паспорти, лични карти, свидетелства за управление на моторно превозно средство, документи за пребиваване и документи за пътуване, които са откраднати, незаконно присвоени, изгубени или обявени за недействителни, документи за регистрация на моторни превозни средства и регистрационни табели, които са откраднати, незаконно присвоени, изгубени или обявени за недействителни, ако не попадат в категориите по ал. 11, се предават по установения ред на съответното дипломатическо или консулско представителство на държавата членка, издала документа, със заповед на съответния ръководител по ал. 6.

(14) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Вещ, която не е потърсена в 6-месечен срок от издаването на заповедта по ал. 8 и 9, се смята за изоставена в полза на държавата.

Чл. 85. (1) При изпълнение на служебните си задължения полицейските органи могат да използват физическа сила и помощни средства само когато това е абсолютно необходимо при:

1. противодействие или отказ да се изпълни законно разпореждане;

2. задържане на правонарушител, който не се подчинява или оказва съпротива на полицейски орган;

3. конвоиране на лице или при опит то да избяга, да посегне на своя живот или на живота и здравето на други лица;

4. оказване съдействие на други държавни органи или длъжностни лица, включително на контрольорите на Европейската комисия, на които противозаконно се пречи да изпълняват задълженията си;

5. нападения срещу граждани и полицейски органи;

6. освобождаване на заложници;

7. групови нарушения на обществения ред;

8. нападения на сгради, помещения, съоръжения и транспортни средства;

9. освобождаване на незаконно заети обекти, ако им е разпоредено от компетентен орган;

10. вземане на мерки за осигуряване на лична безопасност по чл. 75, ал. 2.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Помощни средства са: белезници, усмирителни ризи, палки и прибори; химически вещества, утвърдени от министъра на здравеопазването; служебни животни - кучета и коне; халосни патрони, патрони с гумени, пластмасови и шокови куршуми; устройства за принудително спиране на превозни средства; устройства за отваряне на помещения, светлинни и звукови устройства с отвличащо въздействие; водометни и въздухоструйни машини; бронирани машини.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Редът за употреба на физическа сила и помощни средства се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 86. (1) Физическа сила и помощни средства се използват след предупреждение с изключение на случаите на внезапно нападение и при освобождаване на заложници.

(2) Използването на физическа сила и помощни средства се съобразява с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на правонарушителя.

(3) В случаите по чл. 85 полицейските органи използват само абсолютно необходимата сила.

(4) При използването на физическа сила и помощни средства полицейските органи вземат всички мерки за опазване живота и здравето на лицата, срещу които са насочени.

(5) Използването на физическа сила и помощни средства се преустановява незабавно след постигане на законната му цел.

(6) Забранява се използването на физическа сила и помощни средства по отношение на видимо малолетни лица и бременни жени. Забраната не се отнася за

случаите на масови безредици, когато са изчерпани всички други средства.

(7) Забранява се използването на животозастрашаваща сила за задържане или предотвратяване бягството на лице, извършващо или извършило ненасилствено деяние, ако лицето не представлява опасност за живота и здравето на другиго.

Чл. 87. (1) Полицейските органи могат да използват оръжие само когато това е абсолютно необходимо:

1. при въоръжено нападение или заплаха с оръжие;

2. при освобождаване на заложници и отвлечени лица;

3. след предупреждение при задържане на лице, извършващо или извършило престъпление от общ характер, ако то оказва съпротива или се опитва да избяга;

4. след предупреждение за предотвратяване бягство на лице, задържано по съответния ред за извършено престъпление от общ характер;

5. при вземане на мерки за осигуряване на лична безопасност по чл. 75, ал. 2.

(2) При използване на оръжие полицейските органи са длъжни да направят всичко възможно да запазят живота на лицето, срещу което е насочено, и да не застрашават живота и здравето на други лица.

(3) Полицейските органи могат да употребяват оръжие без предупреждение при осъществяване на граничното наблюдение:

1. при въоръжено нападение срещу тях;

2. срещу лица, оказали въоръжена съпротива.

(4) При осъществяване на граничното наблюдение в пределите на вътрешните морски води и териториалното море на Република България полицейските органи имат право да употребяват оръжие и в случаите, предвидени в Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.

(5) Полицейските органи преустановяват употребата на оръжие незабавно след постигането на законната ѝ цел.

(6) Забранява се употребата на оръжие за задържане или предотвратяване бягството на лице, извършващо или извършило ненасилствено деяние, ако лицето не представлява опасност за живота и здравето на другиго.

(7) След използване на оръжие полицейските органи изготвят доклад.

Чл. 88. Планирането и контролът на използването на физическа сила, помощни средства и оръжие от полицейските органи в случаите по чл. 85 - 87 включва мерки за постигане на законната цел при минимален риск за живота и здравето на гражданите.

Чл. 89. (1) При освобождаване на заложници, при задържане или обезвреждане на извършители на особено опасни престъпления, когато те оказват или са склонни да окажат въоръжена съпротива, и съобразно конкретната оперативно-тактическа обстановка полицейските органи имат право да:

1. използват специални защитни средства, гарантиращи тяхната лична безопасност и прикритие на самоличността им;

2. отцепват райони, да спират или отклоняват движението на пътни превозни средства и временно да прекъсват телекомуникационни връзки;

3. охраняват органи на МВР, държавни органи и организации при изпълнение на функциите им.

(2) Самоличността на служителите, изпълняващи дейностите по ал. 1, се запазва в тайна.

(3) Използването на служителите, изпълняващи дейностите по ал. 1, се разрешава с писмена заповед на главния секретар на МВР за всеки конкретен случай.

(4) В неотложни случаи използването по ал. 3 може да бъде разпоредено устно. В тези случаи писмената заповед се издава не по-късно от 24 часа.

(5) Редът за осъществяване на дейностите по ал. 1 се определя с правила, утвърдени от министъра на вътрешните работи.

Чл. 90. При осъществяване на дейностите по чл. 14, ал. 2, т. 8 полицейските органи могат да блокират с технически средства осъществяването на електронни съобщения.

Чл. 91. (1) Полицейските органи могат да използват средства за явно наблюдение за:

1. превенция и противодействие на престъпления и други нарушения и опазване на обществения ред;

2. контрол по спазване на правилата за движение по пътищата, управление на пътния трафик и подобряване безопасността на движение по пътищата;

3. охрана на държавна и общинска собственост;

4. други случаи, посочени в закон.

(2) Средствата по ал. 1 не могат да бъдат използвани за наблюдение във вътрешността на жилищни сгради.

(3) Използването на средства за явно наблюдение се разгласява по подходящ начин, включително чрез поставяне на указателни табели, публикации в средствата за масово осведомяване и в интернет.

(4) Информацията по ал. 1 може да се използва само за извършване на превантивна дейност и за разкриване на престъпления и други нарушения на

обществения ред.

(5) Редът за използване на техническите средства за явно наблюдение по ал. 1 се определя с правила, утвърдени от министъра на вътрешните работи.

Чл. 92. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Министерството на вътрешните работи въз основа на сключен договор със заинтересованите лица може да осъществява охрана от полицейски органи, включително със сигнално-охранителна и друга техника, на:

1. стратегически обекти от значение за националната сигурност;

2. сгради или части от сгради, ползвани от Българската народна банка, и нейно имущество и ценности;

3. териториални поделения на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет;

4. сгради или части от сгради, ползвани от манастира "Свети Йоан Рилски", от Бачковската света обител "Успение Богородично" и от Патриаршеската катедрала "Св. Александър Невски".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Освен в случаите по ал. 1 МВР осъществява охрана от полицейски органи, включително със сигнално-охранителна и друга техника, на обектите, посочени в приложение № 1.

(3) За охрана от полицейските органи на спортни състезания или други масови прояви, съпровождане на официални лица или товари, както и на други мероприятия или дейности с краткосрочен характер, може да се сключват договори между МВР и заинтересованите лица.

(4) Договорите по ал. 1 се сключват от структурите по чл. 37 след разрешение на министъра на вътрешните работи.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

(6) Разрешение от министъра на вътрешните работи не се изисква при сключване на договори по ал. 3.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) За осигуряване на дейностите по охрана на обекти по ал. 1, извън определената обща численост на МВР, в основната структура по чл. 37, която е страна по договора, за срока на неговото действие се назначават държавни служители, а в случаите по ал. 10 - се сключват и трудови договори с лица, работещи по трудово правоотношение в МВР.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Държавните служители за осигуряване на дейностите по охрана на обекти по ал. 1 се назначават и служебните им правоотношения се прекратяват по реда на този закон за срока на действие на договора, като не се включват в определената обща численост на МВР.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Приходите и разходите от дейността на Министерството на вътрешните работи по ал. 1 и 3 и разходите по ал. 2 се отчитат по бюджета на Министерството на вътрешните работи.

(10) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) В договорите за охрана на обекти по ал. 1, т. 3 може да се договаря осъществяване на охрана от полицейски органи и/или лица, работещи по трудово правоотношение в МВР.

(11) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Чл. 93. Главните и областните дирекции на МВР могат да сключват договори за извършване на:

1. охранително обследване на обектите;

2. (отм. - ДВ, бр. 10 от 2018 г., в сила от 31.03.2018 г.)

Чл. 94. (1) За опазване на обществения ред, охраната на обекти, безопасността на движението по пътищата и осъществяване на контролната и административнонаказателната дейност на органите на местното самоуправление към общините в Република България могат да се изграждат по реда на чл. 92, ал. 1 звена "Общинска полиция". Контролът и методическото ръководство върху дейността на звената "Общинска полиция" се осъществяват от съответните областни дирекции и районни управления на МВР.

(2) За осигуряване на дейностите по ал. 1 в основната структура по чл. 37, която е страна по договора, се назначават служители за срока на неговото действие.

(3) Служителите в звената "Общинска полиция" се назначават и служебните им правоотношения се прекратяват по реда на този закон, като не се включват в определената обща численост на МВР.

(4) Ръководството, организацията на звената "Общинска полиция", правомощията на техните служители, както и редът за взаимодействие със структурите на МВР се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 95. (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Полицейските органи могат да настаняват в специални домове за временно настаняване чужденци, подлежащи на връщане или на експулсиране.

Чл. 95а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г., отм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.)

Чл. 96. Полицейските органи наблюдават, установяват и контролират

обекти и лица, за които има данни, че подготвят, извършват или са извършили престъпления, включително в случаите на организирана престъпна дейност на местни и транснационални престъпни групи или организации.

Чл. 97. (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2016 г.) (1) При осъществяване на дейността по чл. 6, ал. 1, т. 1 полицейските органи могат да заемат длъжности на прикритие в държавната администрация и юридически лица или служители на тези структури могат да станат служители на прикритие на МВР след назначаването им на служба в министерството.

(2) Служителите на прикритие са служители на МВР с особен статут, които имат правата и задълженията, предвидени в този закон и в съответния закон, приложим за заеманата длъжност по прикриващото правоотношение, осъществяват дейността си при спазване принципите на законност и конспиративност и по начин, който не застрашава прикриването.

(3) За служителите на прикритие не се прилагат изискванията за несъвместимост по други закони, с изключение на законите, уреждащи устройството и дейността на службите за сигурност и за обществен ред.

(4) Условията и редът за използване на служители на прикритие се уреждат с наредба на Министерския съвет.

Чл. 98. За осъществяване на контрол за спазване на правилата за движение по пътищата полицейските органи могат да използват централизирана електронна система и автоматизирани технически средства.

Чл. 99. Полицейските органи организират или осъществяват пилотиране и съпровождане на официални лица, делегации и товари по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

Чл. 100. (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) При осъществяване на дейностите по чл. 14, ал. 2, т. 4 и 10 полицейските органи имат право да:

1. разполагат сили и средства, да изграждат, използват и снемат инженерно-технически съоръжения и други средства за охрана;

2. отцепват райони, да ограничават временно или да забраняват движението на лица и транспортни средства;

3. ползват или да прекъсват комуникационни връзки след съгласуване с компетентните органи - при осъществяване на охрана на специални товари, опасни товари и ценни пратки на територията на страната;

4. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) прогнозират и

разкриват заплахи за безопасността на охранявани лица;

5. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) предотвратяват и пресичат посегателства срещу охраняваните лица;

6. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) осигуряват безопасността на охраняваните лица в местата на тяхното пребиваване, както и по време на придвижването им.

Чл. 101. (1) Охраната на обектите по чл. 14, ал. 2, т. 4 може да се осъществява със системи за физическа защита, които могат да включват персонал за физическа защита, физически бариери, сигнално-охранителни и известителни системи, системи за контрол на достъпа и системи за видеонаблюдение, охранително осветление, комуникационни средства, транспортни средства, служебни животни, съответно оборудвани служебни помещения и други.

(2) Редът и условията за приемането на обектите по чл. 14, ал. 2, т. 4 за охрана се определят със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 102. (1) За осъществяване на граничен контрол полицейските органи:

1. разполагат сили и средства, изграждат, използват и снемат инженерни съоръжения, електронни, технически и други средства;

2. извършват гранични проверки на лицата, предметите в тяхно владение и превозните средства и не допускат преминаването им през граничните контролно-пропускателни пунктове, когато те не отговарят на условията, предвидени в нормативен акт, или са налице мерки, ограничаващи движението им през държавната граница;

3. спират, извършват проверки и задържат български и чуждестранни кораби и плавателни средства, нарушили правилата за мирно преминаване, спиране и пребиваване в териториалното море, вътрешните морски води, прилежащата зона, континенталния шелф и българската част на река Дунав;

4. спират, извършват проверки и задържат български и чуждестранни въздухоплавателни средства при констатиране на нарушения на режима на движение през границите и при застрашаване сигурността на полета съвместно с компетентните звена по Закона за гражданското въздухоплаване;

5. извършват самостоятелно проверки в граничната зона на лица и превозни средства, както и на вещите и на стоките, които се пренасят или превозват от тях, включително на тези, подлежащи на митнически надзор и контрол, като при констатирано митническо нарушение уведомяват незабавно митническите власти;

6. задържат извършители на контрабанда, незаконно пренесени товари и превозни средства, преминали извън установените за целта места, и извършват проверки съвместно с митническите органи;

7. ограничават временно или забраняват движението на лица и транспортни

средства в зоните и обектите по чл. 39, ал. 3 при осъществяване на оперативно-издирвателна дейност за задържане на лица и транспортни средства и ако съществува опасност за живота и здравето на хората;

8. приемат, придружават и предават нарушители на държавната граница от и на съседните гранични органи и други държави в съответствие със закона и с международните договори, по които Република България е страна;

9. поставят и използват технически средства за наблюдение и заснемане, резултатите от които могат да се използват само за предотвратяване и разкриване на престъпления или нарушения, включително за предотвратяване и разкриване на незаконно преминаване на държавната граница, на престъпления или нарушения на територията на граничните контролно-пропускателни пунктове, насочени срещу паспортно-визовия режим, или на заплахи за сигурността на личния състав, сградите и съоръженията на службата;

10. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) настаняват принудително в помещения за настаняване на задържани лица или в специални домове чужденци, нарушили режима на движение през границите и подлежащи на връщане или на експулсиране, по ред, определен със закон, като на лицата не могат да се ограничават други права освен правото на свободно придвижване;

11. контролират и извършват проверка на лица, багажи и превозни средства за наличието на взривни вещества, оръжия, боеприпаси, пиротехнически изделия, ядрени материали и други радиоактивни източници при преминаване на държавната граница;

12. проследяват и регистрират движението на кораби и плавателни средства в транзитно (мирно преминаване) или вътрешно плаване в териториалното море на Република България и в българската част на река Дунав;

13. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.11.2020 г.) използват въздухоплавателни средства, като регистрацията, осигуряването на авиационната им безопасност и сертифицирането на летателната им годност се осъществяват по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и издадените въз основа на него актове;

14. използват интегрирани и автоматизирани системи за наблюдение.

(2) В граничната зона органите на ГДГП самостоятелно и съвместно с други органи могат да организират временни контролни пунктове за осъществяване на гранично наблюдение.

(3) Организацията, редът и условията за използването на въздухоплавателните средства се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Въздухоплавателните средства са основно тактическо средство, предназначено за осъществяване на въздушно наблюдение на обширни участъци от граничната зона и териториалното море, извършване на

действия по издирване и спасяване, както и за транспортиране на оперативните сили за обезпечаване наблюдението на границата и изпълнение на други специфични задачи.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Граничен контрол може да се извършва и на територията на друга държава, когато това е предвидено в международен договор, по който Република България е страна, в движещ се влак или на борда на плавателно средство по повод предстоящо или осъществено преминаване на държавната граница.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Полицейските органи, извършващи граничен контрол, могат да извършват предварителна гранична проверка на борда на въздухоплавателно средство.

(7) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., доп. - ДВ, бр. 58 от 2019 г.) За осъществяване на граничен контрол в граничната ивица могат да се изграждат временни възпрепятстващи съоръжения и системи за наблюдение на държавната граница. Временните възпрепятстващи съоръжения и системите за наблюдение на държавната граница могат да се изграждат и извън граничната ивица, в максимална близост до нея, когато са налице тежки теренни и други специфични условия и/или при доказана технико-икономическа целесъобразност.

(8) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Съоръженията и системите по ал. 7 не са строежи по смисъла на Закона за устройство на територията. Условията и редът за възлагането и изграждането на временните възпрепятстващи съоръжения се определят с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

Чл. 103. (1) Полицейските органи, извършващи граничен контрол, могат да изискват от транспортните и туроператорските дружества, които осъществяват международна търговска дейност, предоставянето на:

1. разписания, списъци на пътници и друга информация, която се отнася до граничния контрол;

2. достъп до техни помещения, съоръжения и транспортни средства, когато това се налага за осъществяване на граничен контрол.

(2) Командирите на български и чуждестранни въздухоплавателни средства при изпълнение на международни полети са длъжни да излитат и кацат на граждански летища за обществено ползване, обслужващи международни превози.

Чл. 104. Полицейските органи, извършващи граничен контрол, осъществяват сътрудничество и взаимодействие с други държавни органи по ред, определен с инструкция на министъра на вътрешните работи и ръководителя на

съответното ведомство.

Чл. 105. При осъществяване на дейността си по регулиране на миграционните процеси и административния контрол върху пребиваването в Република България полицейските органи:

1. издават, отказват или отнемат разрешения за пребиваване;

2. продължават срока на пребиваване на чужденците в Република България;

3. осъществяват съгласувателни процедури с Министерството на външните работи за издаване на разрешения за пребиваване в Република България и с Министерството на правосъдието за целите на съвместната процедура по предоставяне на българско гражданство;

4. противодействат на незаконната миграция чрез извършване на проверки по местопребиваване на чужденците и при необходимост провеждат интервюта;

5. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) осъществяват административното обслужване на гражданите на Европейския съюз, гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, гражданите на Конфедерация Швейцария, както и на членовете на техните семейства съгласно Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства.

Чл. 106. За целите на международното полицейско сътрудничество полицейските органи:

1. осъществяват, координират и контролират обмена на полицейска информация, както и информация относно приложени мерки за административна принуда;

2. ползват, въвеждат, актуализират и заличават сигнали в ШИС;

3. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2023 г.) предават лица и вещи въз основа на приложимите правни актове на ЕС и международните договори, по които Република България е страна;

4. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2023 г.) ползват информационните бази данни на Международната организация на криминалната полиция (Интерпол), на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол), както и широкомащабните информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

Чл. 106а. (Нов - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) (1) При осъществяване на правомощията си, за запознаване с основанията за предприетите действия и разясняване на правата на лице, което не разбира български език или е глухо или нямо, полицейският орган може да ползва преводач или тълковник.

(2) Ползването на преводач, тълковник или друго лице, владеещо съответния език, и определянето на възнаграждение се извършват при условия и по ред, определени със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 107. При изпълнение на своите правомощия полицейските органи са длъжни да не унижават честта и достойнството на гражданите и да зачитат техните права и законни интереси.

## Раздел II.
## Опростен обмен на информация или данни с компетентни органи на държави - членки на Европейския съюз, с цел предотвратяване, разкриване и разследване на престъпления (Загл. изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.)

Чл. 108. (1) По реда на този раздел МВР чрез компетентна специализирана структура осъществява опростен обмен на информация или данни с компетентните правоприлагащи органи на държавите - членки на Европейския съюз, и държавите, прилагащи Шенгенското законодателство, с цел предотвратяване, разкриване и разследване на престъпления.

(2) Министерството на вътрешните работи чрез компетентна специализирана структура може да предоставя:

1. информация или данни от информационните фондове на министерството;

2. информация или данни, получени от други държавни органи или органи на местното самоуправление, от юридически или физически лица.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Обменът на информация или на данни с компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, и държавите, прилагащи Шенгенското законодателство, се извършва при спазване на условията и реда за достъп до тях съгласно действащото законодателство и международните договори, по които Република България е страна, както и при спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и изискванията за защита на личните данни.

Чл. 109. Прилагането на този раздел не създава задължение за събиране и съхранение на информация или данни единствено с цел да се предоставят на компетентните органи на други държави членки.

Чл. 110. (1) Предоставяне на исканата информация или данни може да бъде

отказано, когато са налице достатъчно основания да се предположи, че съществува опасност да:

1. се създадат условия за заплаха за националната сигурност и обществения ред;

2. се попречи на действия по разследване или на събиране на данни с цел образуване на наказателно производство;

3. се застраши сигурността на физическо лице.

(2) Освен в случаите по ал. 1 може да бъде отказано предоставяне на исканата информация или данни, когато те:

1. не отговарят на целите, за които са поискани;

2. са за престъпление, за което по закон е предвидено наказание лишаване от свобода за срок до една година или друго по-леко наказание.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Когато за достъп до исканата информация или данни се изисква разрешение от компетентен орган на съдебната власт, те се предоставят след получаване на такова разрешение.

Чл. 111. (1) Когато искането е за предоставяне на информация или данни по чл. 108, ал. 2, т. 2, МВР отправя запитване до съответния компетентен държавен орган, орган на местното самоуправление, юридическо или физическо лице. Те са длъжни да предоставят в срок исканите информация или данни.

(2) Информация или данни, получени от друга държава членка или от трета държава, се предоставят от МВР след изрично писмено съгласие на държавата, която ги е предоставила.

Чл. 112. (1) Информация или данни се предоставят въз основа на искане от съответния компетентен орган на държавата членка.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Искането за предоставяне на информация или данни се изготвя на един от официалните езици, използвани от съответния канал за международно сътрудничество по чл. 114, ал. 1, и съдържа:

1. (доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) основанията, че съответните информация или данни са налични в запитваната държава членка;

2. целта, с която се искат информацията или данните;

3. връзката между целта и лицето, за което се отнасят информацията или данните.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Информация или данни могат да се предоставят по собствена инициатива, без получаване на искане, в обем, ограничен до относимото и необходимото за успешното предотвратяване, разкриване или разследване на престъпленията по чл. 36 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест.

Чл. 113. (1) Предоставянето на исканата информация или данни се извършва в срок до:

1. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) осем часа - при спешно искане за информация или данни, свързани с престъпленията по чл. 36 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест, когато те са налични в информационните фондове на МВР или в други бази данни, директно достъпни за структурите на МВР;

2. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) седем дни - за информация или данни, свързани с престъпления по чл. 36 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест, когато те са налични в информационните фондове на МВР или в други бази данни, директно достъпни за структурите на МВР;

3. четиринадесет дни - за всички останали случаи.

(2) При обективна невъзможност за спазване на срока по ал. 1, т. 1 незабавно се уведомява за отлагането органът, отправил искането, като исканата информация или данни се предоставят в срок до три дни.

(3) При обективна невъзможност за предоставяне в сроковете по ал. 1, т. 2 и 3 незабавно се уведомява органът, отправил искането.

(4) Сроковете по ал. 1 започват да текат от постъпването на искането.

Чл. 114. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Обменът на информация или данни се извършва при съблюдаване на установените правила за сигурност и защита на каналите за международно сътрудничество чрез:

1. Международната организация на криминалната полиция (Интерпол);

2. Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол);

3. задграничните представители на Министерството на вътрешните работи и офицерите за връзка на държави членки в Република България;

4. електронна поща, факс или всеки надлежно защитен начин, при който може да се установи автентичността на искането за предоставяне на информация или данни.

(2) Обменът на информация или данни по този раздел се извършва и с Европол и Евроюст, когато информацията или данните са за престъпления от тяхната компетентност.

Чл. 115. (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) При предоставяне на информация или данни по този раздел на компетентен орган на друга държава членка компетентната специализирана структура на МВР или компетентният орган, предоставящ информацията или данните, може да:

1. определи условия за използването им;

2. изиска съобщаване на резултата от наказателното производство или действията за събиране на данни с цел образуване на наказателно производство.

Чл. 116. (1) (Предишен текст на чл. 116, изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Компетентната специализирана структура на МВР може да поиска от съответния компетентен орган информация относно условията за използването и последващата обработка на предоставените информация или данни.

(2) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Компетентният орган е длъжен да посочи условията за използването и последващата обработка на предоставената информация или данни.

Чл. 117. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) При условията и по реда на този раздел компетентните органи могат чрез компетентна специализирана структура на МВР да отправят искания до компетентните органи на държавите членки за предоставяне на информация или данни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Компетентната специализирана структура на МВР и компетентните органи използват получените по ал. 1 информация или данни при спазване на определените от компетентния орган на държавата членка условия.

Чл. 118. (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Предоставените по реда на този раздел информация или данни на компетентна специализирана структура на МВР и на компетентните органи могат да:

1. се използват само за целта, за която са поискани, или за предотвратяване на възникнала опасност за националната сигурност и обществения ред;

2. се обработват с друга цел извън случаите по т. 1 само с предварително разрешение от съответния компетентен правоприлагащ орган на държавата членка, предоставил информацията или данните;

3. се използват като доказателство в наказателно производство само с предварително разрешение от съответния компетентен правоприлагащ орган на държавата членка, предоставил информацията или данните.

Чл. 119. Министърът на вътрешните работи утвърждава формулярите-образци за обмен на информация или данни по този раздел.

## Раздел III.

## Национална Шенгенска информационна система

Чл. 120. (1) В МВР се създава, поддържа и експлоатира Националната Шенгенска информационна система на Република България (НШИС), свързана с Централната ШИС (ЦШИС).

(2) (Доп. - ДВ, бр. 67 от 2023 г.) Националната Шенгенска информационна система осигурява обмена на информация по линия на ШИС между държавите, прилагащи Шенгенското законодателство, за защита на националната сигурност и обществения ред, управление на контрола по външните граници на Шенгенското пространство, изпълнение на процедурите по връщане на незаконно пребиваващи чужденци и за подпомагане на полицейското и съдебното сътрудничество.

(3) Националната Шенгенска информационна система съдържа регистър с данни, включващ пълно копие на базата данни на ЦШИС ("национално копие").

Чл. 121. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2023 г.) Компетентните органи на МВР правят справки, въвеждат, актуализират и заличават сигнали в ШИС за издирвани, контролирани, уязвими или с неустановена самоличност лица, издирвани или контролирани вещи и за чужденци с отказ за влизане и пребиваване или с издадено решение за връщане на територията на Шенгенското пространство по:

1. собствена инициатива;

2. искане на друг орган в съответствие с неговата компетентност и право на достъп;

3. искане на физическо лице, отнасящо се до негови лични данни.

Чл. 122. Компетентните органи на МВР самостоятелно или съвместно с други органи осъществяват съвкупност от действия в изпълнение на мерките към сигналите, въведени в ШИС.

Чл. 123. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Обработването на информация и лични данни в НШИС се осъществява при спазване на изискванията за защита на личните данни.

(2) Организацията и функционирането на НШИС, правото на достъп до ШИС, както и информационното взаимодействие се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

# Раздел IV.
# Правомощия на органите за пожарна безопасност и защита на населението

Чл. 124. (1) При извършване на пожарогасителна и спасителна дейност, неотложни аварийно-възстановителни работи, оперативна защита при наводнения, операции по издирване и спасяване, химическа, биологическа и радиационна защита при инциденти и аварии, свързани с опасни вещества и материали, органите за пожарна безопасност и защита на населението имат право:

1. да влизат в жилищни, производствени и други сгради и помещения на физически и юридически лица;

2. да разрушават сгради или части от тях, да разглобяват конструкции, да отстраняват, унищожават или повреждат имущество или насаждения, когато няма друг начин за извършването на дейността;

3. да използват спасителни, пожарогасителни, транспортни, съобщителни и други технически средства - собственост на физически или юридически лица;

4. да привличат длъжностни лица, участници в доброволни формирования и граждани за оказване на съдействие;

5. да изменят реда за движение и да ограничават достъпа на външни лица в района, където се извършват дейностите, до пристигането на съответните компетентни органи;

6. да използват безвъзмездно водоизточници и водопроводни мрежи за осигуряване на необходимите количества вода при бедствия, за гасене на пожари и при извънредни ситуации;

7. да извършват евакуация на хора и движимо имущество в района, където се извършват дейностите.

(2) Дейностите по ал. 1 се организират и осъществяват от органите за пожарна безопасност и защита на населението самостоятелно или съвместно със специализираните сили и средства на органите на изпълнителната власт, организациите, юридическите лица и гражданите.

(3) Пожарогасителна и спасителна дейност могат да извършват и търговците, получили разрешение по чл. 129, както и доброволните формирования.

(4) При извършване на съвместни дейности по ал. 2 координацията и ръководството на действията се осъществяват от органите по пожарна безопасност и защита на населението.

(5) По искане на чуждестранните представителства и на физическите лица, които се ползват с имунитет, органите за пожарна безопасност и защита на населението извършват пожарогасителни и спасителни дейности и неотложни аварийно-възстановителни работи в техните служебни и жилищни помещения и превозните им средства.

(6) Когато непосредствено са застрашени други сгради и съоръжения, със съгласието на ръководителя на чуждестранното представителство или на чуждестранното физическо лице, ползващо се с имунитет, органите за пожарна безопасност и защита на населението извършват пожарогасителни и спасителни

дейности и неотложни аварийно-възстановителни работи и в техните служебни и жилищни помещения.

(7) При бедствия, пожари и извънредни ситуации органите на държавната власт, на местното самоуправление, юридическите лица и гражданите са длъжни при поискване да предоставят на органите за пожарна безопасност и защита на населението собствени спасителни, пожарогасителни, превозни, съобщителни и други технически средства. За използването на тези средства на собствениците се заплаща обезщетение по ред, определен с правилника по чл. 54, ал. 6 от Закона за защита при бедствия.

Чл. 125. (1) При упражняване на държавен противопожарен контрол органите по пожарна безопасност и защита на населението:

1. извършват проверки за спазване на правилата и нормите за пожарна безопасност при проектиране, строителство и експлоатация на обекти;

2. извършват проверки в жилища при получаване на писмен сигнал за нарушаване на правилата и нормите за пожарна безопасност в тях;

3. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) извършват проверки по спазване на правилата и нормите за пожарна безопасност при извършване на дейности в земеделските земи;

4. издават писмени разпореждания или уведомления за изпълнение на правилата за пожарна безопасност до държавни органи, организации, юридически лица и граждани;

5. прилагат мерки за административна принуда при установяване на нарушения на правилата и нормите за пожарна безопасност, а при наличие на данни за извършено престъпление уведомяват незабавно прокуратурата;

6. изискват от държавни органи, юридически лица и граждани документи и сведения, свързани с осигуряването на пожарната безопасност;

7. изискват документи за правоспособност за упражняване на пожароопасни и взривоопасни професии и дейности;

8. участват в експертни съвети за оценка на съответствието на инвестиционните проекти и в държавни приемателни комисии за разрешаване ползването на строежите;

9. дават становища за съответствие с правилата и нормите за пожарна безопасност на инвестиционните проекти, както и на строежите във връзка с въвеждането им в експлоатация;

10. издават сертификати и други документи във връзка с пожарната безопасност, когато това е предвидено в нормативен акт;

11. изискват от държавни органи, юридически лица и граждани планове за осигуряване на пожарната безопасност при организиране на мероприятия и извършване на дейности, с които временно се променя нивото на пожарната

опасност;

12. участват в разработването на строителни и технически правила и норми за осигуряване на пожарната безопасност при проектиране и изграждане на строежите, при реконструкция, модернизация и експлоатация на обекти, технологични съоръжения и инсталации.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Правилата и нормите за пожарна безопасност при проектиране, строителство и експлоатация на обекти се определят с наредби на министъра на вътрешните работи съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(3) Проверките по ал. 1, т. 2 може да се извършват през деня в присъствието на обитателите на жилището, а при отсъствието или отказа им - след разрешение на съдия от съответния районен съд.

(4) За определяне на правилата и нормите за пожарна безопасност при други дейности, които създават опасност за възникване на пожари и застрашават живота и здравето на гражданите, министърът на вътрешните работи съвместно със съответния министър издават наредби.

(5) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Положителните становища по ал. 1, т. 9, сертификатите и другите документи по ал. 1, т. 10 влизат в сила от деня на издаването им.

Чл. 125а. (Нов - ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) В изпълнение на правомощията по чл. 125, ал. 1, т. 9 и 10 органите по пожарна безопасност и защита на населението, осъществяващи държавен противопожарен контрол, по искане на заинтересовани лица издават:

1. становища за съответствие на инвестиционните проекти с правилата и нормите за пожарна безопасност;

2. становища за съответствие на строежите с правилата и нормите за пожарна безопасност във връзка с въвеждането им в експлоатация;

3. становища за съответствие с правилата и нормите за пожарна безопасност на обекти, инсталации и съоръжения и други документи, когато това е предвидено в нормативен акт;

4. сертификати за съответствие на обектите с правилата и нормите за пожарна безопасност.

(2) Документите по ал. 1 се издават след подаване на искане от заинтересовано или упълномощено от него лице с приложени документи, определени в наредбата по чл. 17, ал. 4 във връзка с ал. 2, т. 2. Искането съдържа информацията по чл. 29, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Когато при проверката на искането по ал. 2 се установят нередовности, заявителят се уведомява да ги отстрани в тридневен срок от съобщението за това с указание, че неотстраняването им ще доведе до прекратяване на производството. В

съобщението се посочват изискванията на нормативния акт, за които органът е констатирал нередовност. Срокът за произнасяне по искането започва да тече от датата на отстраняване на нередовностите.

(4) При неотстраняване на нередовностите по ал. 3 производството се прекратява с решение на длъжностното лице, оправомощено от министъра на вътрешните работи за издаване на съответния документ по ал. 1, което се съобщава по реда на ал. 13 и не подлежи на обжалване.

(5) За спиране на производството по издаване на документи по ал. 1 се прилага чл. 54 от Административнопроцесуалния кодекс. Решението за спиране се съобщава по реда на ал. 13 и не подлежи на обжалване.

(6) Когато при проверката по същество за съответствието с правилата и нормите за пожарна безопасност се установи липса на доказателства за факти или обстоятелства от значение за производството, от заявителя се изисква представяне на необходимите доказателства и доказателствени средства и се определя срок за тяхното представяне, който не може да бъде по-кратък от три дни и по-дълъг от 14 дни.

(7) За издаване на сертификат по ал. 1, т. 4 органите по пожарна безопасност и защита на населението, осъществяващи държавен противопожарен контрол, извършват проверка и съставят протокол.

(8) В становището по ал. 1, т. 3 и в протокола по ал. 7 се установява съответствието на обекта със:

1. строително-техническите правила и норми за пожарна безопасност, приложими за обекта, инсталацията или съоръжението, в зависимост от датата на въвеждането му в експлоатация; допуска се по искане на заявителя да се установява съответствието на обекта, инсталацията или съоръжението с действащите към момента на подаване на искането за издаване на сертификат строително-технически правила и норми за осигуряване на пожарна безопасност;

2. правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, инсталациите или съоръженията, действащи към момента на извършване на проверката.

(9) Срокът на валидност на сертификат по ал. 1, т. 4 е 5 години. При констатиране на изменения в условията, при които е издаден сертификатът, водещи до несъответствия с изискванията на правилата и нормите за пожарна безопасност, срокът на действие на сертификата се прекратява с решение на органа, който го е издал, за което се уведомяват притежателят на сертификата и заинтересованите лица. Решението се съобщава по реда на ал. 13 и може да бъде оспорено по реда на ал. 15.

(10) При установяване на съответствие с правилата и нормите за пожарна безопасност документите по ал. 1 се издават от оправомощени от министъра на вътрешните работи длъжностни лица.

(11) При установяване на несъответствие с правилата и нормите за пожарна

безопасност оправомощените длъжностни лица издават решение за отказ за издаване на документ по ал. 1, в което се описват несъответствията с правилата и нормите за пожарна безопасност.

(12) Документите по ал. 1 и решенията за отказ по ал. 11 се издават в срок до 14 дни от датата на започване на производството, съответно от отстраняване на нередовностите, а в случаите по ал. 6 - в срок до 14 дни от датата на представяне на необходимите доказателства и доказателствени средства или датата на изтичане на определения срок за тяхното представяне.

(13) Документите по ал. 1 и решенията за отказ по ал. 11 се съобщават на заинтересованите лица в тридневен срок от издаването им, за което се прилага чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс.

(14) За неуредени въпроси по издаването на документите по ал. 1 и решения за отказ по ал. 11 се прилагат съответно разпоредбите на глава пета, раздел I от Административнопроцесуалния кодекс.

(15) Решенията за отказ по ал. 11 може да бъдат оспорени по административен ред пред непосредствено по-горестоящия административен орган, за което се прилагат разпоредбите на глава шеста от Административнопроцесуалния кодекс, с изключение на чл. 88, ал. 3, чл. 90, ал. 1 и 2, чл. 91, ал. 2, чл. 93, ал. 2 - 5, чл. 97, ал. 5 и чл. 98, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс. Оспорването не спира изпълнението, освен ако непосредствено по-горестоящият административен орган разпореди друго.

(16) В случай на оспорване по административен ред и преразглеждане на решение за отказ по ал. 11 решението за изменение може да бъде оспорено по реда на ал. 15. В тези случаи не се допуска повторно преразглеждане.

(17) При оспорване по административен ред решението на непосредствено по-горестоящия административен орган не подлежи на оспорване.

(18) За допълване, поправка на очевидна фактическа грешка и тълкуване на документ по ал. 1 и на решение за отказ по ал. 11 се прилага чл. 62 от Административнопроцесуалния кодекс. Отказ за издаване на решение за допълване/решение за поправка/акт за тълкуване може да бъде оспорен по реда на ал. 15.

(19) Документ по ал. 1 и влязло в сила решение за отказ по ал. 11 могат да бъдат отменени или изменени от непосредствено по-горестоящия административен орган, като производството може да бъде възобновено на основанията, посочени в чл. 99 от Административнопроцесуалния кодекс. За реда за възобновяване на производството се прилагат разпоредбите на глава седма от Административнопроцесуалния кодекс, с изключение на чл. 103, ал. 3, чл. 104 и 106 от Административнопроцесуалния кодекс. Решението на непосредствено по-горестоящия административен орган се съобщава по реда на ал. 13 и може да бъде оспорено по реда на ал. 15.

Чл. 126. Органите за пожарна безопасност и защита на населението не извършват:

1. пожарогасителна и спасителна дейност и дейности по защита при бедствия в обекти на подземната минна промишленост;

2. държавен противопожарен контрол в обекти на подземната минна промишленост, на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия и на транспортните средства с изключение на земеделската техника;

3. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) дейности по защита при бедствия в морските пространства на Република България.

Чл. 127. Министерският съвет по предложение на министъра на вътрешните работи определя критерии, при наличието на които в обекти е задължително създаването на звена за пожарна безопасност.

Чл. 128. (1) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) За осъществяване на пожарогасителна и спасителна дейност и държавен противопожарен контрол от органите за пожарна безопасност и защита на населението в обекти може да се сключват договори между МВР и заинтересованите лица.

(2) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Министерството на вътрешните работи въз основа на сключен договор със заинтересованите лица осъществява пожарогасителна и спасителна дейност и държавен противопожарен контрол от органи за пожарна безопасност и защита на населението на:

1. АЕЦ Козлодуй, "Мини Марица-изток", ТЕЦ "Марица-изток 2" и Летище София;

2. сгради или части от сгради, ползвани от Българската народна банка.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) За осигуряване на пожарната безопасност и защита на населението при мероприятия или дейности с краткосрочен характер може да се сключват договори между МВР и заинтересованите лица.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) За осигуряване на дейностите по ал. 1 и 2 извън определената обща численост на МВР в ГДПБЗН се назначават служители за срока на действие на договора.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Приходите и разходите от дейностите по ал. 1 - 3 се отчитат по бюджета на МВР.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Договорите по ал. 1 и 2 се сключват от директора на ГДПБЗН, от ръководителите на

териториалните звена на ГДПБЗН или от оправомощени от тях длъжностни лица след разрешение на министъра на вътрешните работи.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Разрешение от министъра на вътрешните работи не се изисква при сключване на договори по ал. 3.

(8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Служителите за осигуряване на дейностите по ал. 1 и 2 в обекти се назначават и служебните им правоотношения се прекратяват по реда на този закон за срока на действие на договора, като не се включват в определената обща численост на МВР.

Чл. 129. (1) Директорът на ГДПБЗН или оправомощено от него длъжностно лице издава разрешение на физически и юридически лица, регистрирани като търговци на територията на държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, за извършване на дейности по осигуряване на пожарната безопасност на обекти и/или поддържане и обслужване на уреди, системи и съоръжения, свързани с пожарната безопасност.

(2) Дейностите по ал. 1 включват:

1. противопожарно обезопасяване и провеждане на превантивни и организационни мероприятия за осигуряване на пожарната безопасност в обекти;

2. пожарогасителна дейност;

3. спасителна дейност;

4. сервизно обслужване на противопожарни уреди;

5. поддържане и обслужване на противопожарни системи и съоръжения.

(3) Дейностите по осигуряване на пожарната безопасност на обекти и/или поддържане и обслужване на уреди, системи и съоръжения, свързани с пожарната безопасност, се извършват само след издаване на разрешението по ал. 1.

(4) Лицата, които искат да осъществяват дейностите по ал. 2, трябва да разполагат с квалифициран персонал и собствена или наета техника и оборудване в зависимост от дейността.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) За получаване на разрешение за извършване на всички или на отделни дейности по ал. 2 лицата по ал. 1 подават писмено заявление с посочен Единен идентификационен код (ЕИК), когато са регистрирани по реда на Търговския закон, към което прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) копие от удостоверение за вписване в съответния регистър по националното законодателство на съответната държава по ал. 1 в легализиран превод на български език за юридически лица, регистрирани извън територията на Република България;

2. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) списък на собствената или наетата техника и оборудване по ал. 4;

3. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) за чуждестранните граждани, представляващи лицето по ал. 1 - аналогичен на свидетелство за съдимост документ по националното законодателство на друга държава, удостоверяващо, че не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, а за българските граждани това обстоятелство се установява служебно;

4. (отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.)

5. медицинско свидетелство от лечебно заведение или аналогичен документ по националното законодателство на друга държава, удостоверяващо, че представляващият лицето по ал. 1 не страда от психически разстройства;

6. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) списък на лицата, които ще осъществяват дейностите по ал. 2 и съответните им длъжности и задължения;

7. списък с адресите на сервизите, в които ще се осъществяват дейностите по ал. 2, т. 4, а за мобилните сервизи - регистрационен номер на моторното превозно средство;

8. документи за професионална квалификация, документите по т. 3 - 5 и копие от договорите - за всяко наето лице;

9. медицинско свидетелство от лечебно заведение или аналогичен документ по националното законодателство на друга държава, удостоверяващо, че наетите лица за осъществяване на дейности по ал. 2, т. 2 и 3 са клинично здрави;

10. документ за платена държавна такса в размер, определен от Министерския съвет.

(6) Лицето по ал. 1 посочва в заявлението съответната дейност по ал. 2, за която иска издаване на разрешение.

(7) Изискванията към квалификацията на персонала се определят с наредба на министъра на труда и социалната политика съвместно с министъра на вътрешните работи и министъра на образованието и науката.

(8) За удостоверяване на преминат курс за първоначална професионална подготовка в Академията на МВР или прослужено време в структурите на МВР не се представят документи, а в списъка по ал. 5, т. 6 се включва информация за годината на постъпване и напускане на лицето от структурите на МВР, последна месторабота на лицето в МВР, прослужени години по съответното направление на дейност и година на завършване на курса за първоначална професионална подготовка.

(9) Условията и редът за осъществяване на дейностите по ал. 2 и контролът върху тях се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(10) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) За удостоверяване на квалификацията по ал. 5, т. 8 не се представят документи, в случай че същите са достъпни в регистрите по чл. 141, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, чл. 10, ал. 2, т. 3, буква "в" от Закона за висшето образование или чл. 42, т. 11 от Закона за професионалното образование и обучение. В тези случаи в списъка по ал. 5, т. 6 се включва информация за единния

граждански номер, личния номер или личния номер на чужденец и номера на документа за придобита квалификация за лицето, което ще осъществява дейност по ал. 2.

Чл. 130. (1) При постъпване на заявлението и документацията по чл. 129 органите на ГДПБЗН оценяват пълнотата и съответствието на подадената документация с изискванията за издаване на разрешение и при необходимост извършват проверка на място на обектите, техниката или оборудването.

(2) При констатиране на непълноти и/или несъответствия с изискванията на този закон органите на ГДПБЗН уведомяват писмено заявителя и дават указания и 30-дневен срок за отстраняването им, в който срокът по ал. 4 спира да тече.

(3) Ако констатираните непълноти и/или несъответствия не бъдат отстранени в срока по ал. 2, производството по издаване на разрешението се прекратява.

(4) Директорът на ГДПБЗН или оправомощено от него длъжностно лице издава разрешение или мотивирано отказва издаването му в едномесечен срок от подаване на заявлението.

(5) Отказът по ал. 4 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 131. (1) Разрешенията за извършване на дейности по осигуряване на пожарната безопасност на обекти и/или поддържане и обслужване на уреди, системи и съоръжения, свързани с пожарната безопасност, са безсрочни.

(2) Издадените разрешения за извършване на дейности по осигуряване на пожарната безопасност на обекти и/или поддържане и обслужване на уреди, системи и съоръжения, свързани с пожарната безопасност, важат само за посочените в тях дейности и могат да се използват само от лицата, на чието име са издадени.

(3) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) В разрешението за извършване на дейности по осигуряване на пожарната безопасност на обекти и/или поддържане и обслужване на уреди, системи и съоръжения, свързани с пожарната безопасност, се посочва изчерпателно дейността по чл. 129, ал. 2, която лицето има право да извършва, териториалният обхват на дейността, фирмата/наименованието и ЕИК на лицето, получило разрешението, и обстоятелството, че разрешението е безсрочно.

Чл. 132. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Лицето, получило разрешение по чл. 129, уведомява писмено органа, издал разрешението, в 14-дневен срок от настъпването на:

1. промяна на лице от персонала по чл. 129, ал. 4, включваща:

а) добавяне на лице към персонала по чл. 129, ал. 4;

б) премахване на лице от персонала по чл. 129, ал. 4;

2. промяна на вписаните/обявените в търговския регистър обстоятелства или актове за лицето, получило разрешението, включваща:

а) промяна на фирмата/наименованието;

б) промяна на седалището и адреса на управление;

в) промяна на правната форма;

г) смяна или добавяне на представител;

д) премахване на представител;

е) преобразуване без промяна на правната форма;

ж) прекратяване и ликвидация;

3. всяка друга промяна на условията, при които е издадено разрешението, свързана с изискванията по чл. 129, ал. 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Към уведомлението за промяна по ал. 1 лицето, получило разрешение по чл. 129, представя документите, свързани с промяната, а в случаите по ал. 1, т. 1, буква "а" и т. 2, букви "а", "в" и "г", както и когато преобразуването по ал. 1, т. 2, буква "е" води до промяна на фирмата/наименованието, смяна/добавяне на представител или добавяне на лице към персонала по чл. 129, ал. 4 - и документ за платена такса в размер, определен от Министерския съвет.

(3) Оценяването на документацията по ал. 2 се извършва по реда на чл. 130, ал. 1 - 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Лицето, получило разрешение по чл. 129, е длъжно да представи документите по ал. 2 след изискването им в срока по чл. 130, ал. 2.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Директорът на ГДПБЗН или оправомощено от него длъжностно лице в едномесечен срок от подаване на уведомлението по ал. 1:

1. отразява промените по ал. 1, т. 2, букви "а" и "в", както и промените по ал. 1, т. 2, буква "е", когато преобразуването води до промяна на фирмата/наименованието, в издаденото разрешение по чл. 129;

2. отразява промените по ал. 1 в регистъра по ал. 6;

3. отказва отразяване на промените по т. 1 и 2 в случай на установени несъответствия при оценяване на документацията по ал. 2.

(6) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) В ГДПБЗН се създава и поддържа регистър на издадените и отнетите разрешения по чл. 129.

(7) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Информация за издадените и отнетите разрешения по чл. 129 се публикува на интернет страницата на ГДПБЗН.

(8) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Съдържанието на регистъра по ал. 6 и на информацията по ал. 7 се определя с наредбата по чл. 129, ал. 9.

Чл. 133. (1) Органите за пожарна безопасност и защита на населението

извършват проверки за установяване наличието на условия за осъществяване на дейността по чл. 129, спазването на условията, при които е било издадено разрешението, и спазването на реда за осъществяване на дейността.

(2) При проверките органите имат право да посещават обектите, в които лицето осъществява съответната дейност, да се запознават с документите относно спазването на изискванията и условията за издаване на разрешението и реда за осъществяване на дейността.

(3) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Резултатите от извършените проверки се оформят в протокол, който се съставя в два екземпляра, като единият се връчва на лицето, получило разрешението, а другият заедно с доклад за извършената проверка се представя на органа, издал разрешението.

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) В протокола по ал. 3 се разпореждат писмено необходимите мероприятия за изпълнение на задълженията, предвидени в този закон и в наредбата по чл. 129, ал. 9.

(5) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Лицата, получили разрешение по чл. 129, са длъжни да изпълняват писмените разпореждания по ал. 4.

Чл. 134. (1) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Разрешение по чл. 129 се отнема с решение на органа, който го е издал, при:

1. настъпване на обстоятелства, при наличието на които представляващият лицето по чл. 129, ал. 1 не отговаря на изискванията за издаване на разрешение, съгласно чл. 129, ал. 5, т. 3 - 5;

2. постъпване на искане от представляващия лицето, получило разрешение.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Решението по ал. 1, т. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като обжалването не спира изпълнението.

Чл. 135. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.)

Чл. 136. (1) (Предишен текст на чл. 136 - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) За оценяване на съответствието и контролна дейност на продукти за пожарогасене и определяне на пожарните характеристики на продукти и техническите и експлоатационните показатели на пожаротехническо оборудване и продукти за пожарогасене органите по пожарна безопасност и защита на населението:

1. изследват, изпитват и определят показатели от физическите, химическите и пожарните характеристики на вещества, материали и продукти;

2. участват в процеса на оценяване на съответствието на строителни продукти с изискванията на нормативните актове и техническите спецификации за пожарна безопасност на строежите по удостоверителни документи;

3. изследват, изпитват и определят техническите и експлоатационните

характеристики на пожаротехническо оборудване и продукти за пожарогасене;

4. разработват продукти в областта на пожарната безопасност и защитата на населението;

5. издават изпитвателни и класификационни протоколи и други документи за оценка на продукти;

6. оценяват съответствието на продукти за пожарогасене;

7. проверяват съответствието на продуктите, използвани в пожарогасителната и спасителната дейност, с продуктови спецификации и стандарти по удостоверителни документи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) За извършване на дейностите по ал. 1, т. 1 и 3 може да се сключват договори между ГДПБЗН и заинтересовани лица.

Чл. 137. За осъществяване на дейностите по пожарна безопасност и защита при бедствия в населените места органите на държавната власт и местното самоуправление:

1. осигуряват спазването на правилата и нормите за пожарна безопасност и защита при бедствия на териториите на общините и кметствата;

2. разработват съгласувано с органите за пожарна безопасност и защита на населението специфични правила за пожарна безопасност в съответните населени места;

3. информират органите за пожарна безопасност и защита на населението за издадените разрешения при и по повод предстоящи организирани масови прояви, посещения на чуждестранни делегации, честване на национални и официални празници, спортни и други мероприятия, свързани с масово събиране на хора.

Чл. 138. За осъществяване на дейностите по пожарна безопасност и защита при бедствия териториалните органи на изпълнителната власт предоставят безвъзмездно сгради, оборудване, пожарна и спасителна техника, комуникационни, технически и гасителни средства.

Чл. 139. За осъществяване на дейности по пожарна безопасност и защита при бедствия в обекти техните ръководители и собственици са длъжни:

1. да осигуряват спазването на правилата и нормите за пожарна безопасност и защита при бедствия на територията на обектите;

2. (доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) да осигуряват на органите за пожарна безопасност и защита на населението достъп до обектите за запознаване с оперативната обстановка и провеждане на пожаротактически учения и учения за защита при бедствия и за извършване на проверки за спазване на правилата и нормите за пожарна безопасност и защита при бедствия;

3. да осигуряват при поискване от органите за пожарна безопасност и

защита на населението временно прекъсване на снабдяването с природен газ, топлинна и електрическа енергия, което се удостоверява писмено.

Чл. 140. За осигуряване на пожарната безопасност и защитата при бедствия държавните органи, юридическите лица и гражданите са длъжни да:

1. спазват установените правила и норми за пожарна безопасност и защита при бедствия, както и специфичните правила за съответните обекти и населени места, и да оказват съдействие на органите за пожарна безопасност и защита на населението;

2. изпълняват издадените писмени разпореждания на органите за пожарна безопасност и защита на населението;

3. провеждат дейности, осигуряващи пожарната безопасност и защитата при бедствия;

4. информират органите за пожарна безопасност и защита на населението в едномесечен срок от получаването на разпореждането или уведомлението по чл. 125, ал. 1, т. 4 за предприетите мерки за отстраняване на нарушенията;

5. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2024 г.) предоставят при поискване на органите за пожарна безопасност и защита на населението документи за самоличност и информация, свързана с пожарната безопасност и защита при бедствия.

## Раздел V.
## Други правомощия (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.)

Чл. 140а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Лица, работещи по трудово правоотношение в МВР, могат да осъществяват:

1. охрана и/или пропускателен режим в района на охраняван от МВР обект - сграда, комплекс от сгради или части от тях, съоръжение или част от него или обособен район с определени граници;

2. съдействие при наблюдение на държавната граница;

3. дейности по териториално обслужване на населението.

(2) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Дейностите по ал. 1, т. 3 включват:

1. прием на граждани, регистриране на техните сигнали, жалби и предложения, връчване на призовки, съобщения, книжа и други;

2. придобиване на информация от явни източници за подготвяни или вече извършени правонарушения и нейното своевременно докладване;

3. изготвяне на анализи и доклади по проблеми, свързани със сигурността на местно ниво, и предложения за тяхното решаване.

(3) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) При осъществяване на дейностите по ал. 1,

т. 1 и 2 лица, работещи по трудово правоотношение в МВР, могат да задържат лице, което е нарушило:

1. охраната и/или пропускателния режим в района на охраняван от МВР обект;

2. граничния режим.

(4) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) В случаите по ал. 3 незабавно се уведомяват компетентните полицейски органи.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) При предаване на задържаното лице на съответните полицейски органи се съставя протокол, който съдържа:

1. собствено, бащино и фамилно име на съставителя и неговата длъжност;

2. дата на съставяне на протокола;

3. дата и място на задържането;

4. описание на обстоятелствата, при които е било задържано лицето;

5. собствено, бащино и фамилно име на задържаното лице, ЕГН, постоянен или настоящ адрес;

6. обясненията или възраженията на задържаното лице, ако е направило такива;

7. собствено, бащино и фамилно име на свидетелите (ако има такива), ЕГН, постоянен или настоящ адрес и техните писмени показания.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Протоколът се подписва от съставителя и се предава на полицейските органи.

Чл. 140б. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) При изпълнение на правомощието си по чл. 140а, ал. 3 лицата, работещи по трудово правоотношение, могат да използват физическа сила и помощни средства само когато това е абсолютно необходимо, ако лицето оказва съпротива или се опитва да избяга.

(2) Помощните средства са: белезници; каучукови, пластмасови, щурмови и електрошокови палки и прибори.

(3) Редът за употреба на физическа сила и помощни средства се определя с наредбата по чл. 85, ал. 4.

(4) При използването на физическа сила и помощни средства от лицата по ал. 1 се спазва разпоредбата на чл. 86.

## Част трета.
## ДЪРЖАВНА СЛУЖБА В МВР

## Глава шеста.
## ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЪРЖАВНАТА

## СЛУЖБА В МВР

Чл. 141. Постъпването на държавна служба в МВР и професионалното развитие на служителите се основават на следните принципи:

1. прозрачност - прилагане на ясни и точни критерии за оценка и процедурни правила за назначаване, професионално развитие и прекратяване на служебните правоотношения;

2. публичност - обявяване на процедурите и механизмите за подбор и развитие в кариерата;

3. обективност - чрез отчитане на личните качества, компетентността (квалификацията и опита) и резултатите от служебната дейност;

4. равни възможности на всеки служител за развитие в кариерата;

5. прилагане на мотивационни механизми за професионално развитие;

6. (нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) конкурсно начало чрез осигуряване на обективност при отчитане на професионалните качества, опит и квалификация;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) забрана за дискриминация;

8. (нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) планиране и управление на подбора и развитието в кариерата.

# Глава седма.
# СЛУЖИТЕЛИ НА МВР

## Раздел I.
## Статут на служителите на МВР

Чл. 142. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., в сила от 01.04.2015 г.) (1) Служителите на МВР са:

1. държавни служители - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението;

2. държавни служители;

3. лица, работещи по трудово правоотношение.

(2) Статутът на държавните служители по ал. 1, т. 1 се урежда с този закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Със статут по ал. 1, т. 1 са и държавните служители във:

1. Академията на МВР, които осъществяват преподавателска дейност за професионална подготовка на полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението;

2. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.)

3. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Института по психология на МВР, които осъществяват дейностите по чл. 51, ал. 1;

4. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Националния институт по криминалистика, които осъществяват дейностите по чл. 50а, ал. 1, т. 1 и 2;

5. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Центъра за професионално обучение в ГДПБЗН, които осъществяват преподавателска дейност за професионално обучение по чл. 17, ал. 2, т. 10;

6. (нова - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.11.2020 г.) Специализирания отряд "Въздушно наблюдение" в ГДГП, които осигуряват техническото обслужване и поддържането на постоянна летателна годност на въздухоплавателните средства, използвани за осъществяване на граничен контрол.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г. (*), доп. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2024 г.) Статутът на държавните служители по ал. 1, т. 2 се урежда със Закона за държавния служител и с чл. 56, чл. 151, ал. 1 и 7, чл. 156, ал. 4, чл. 181, ал. 3, чл. 182, чл. 185, ал. 1, чл. 186а, чл. 189, ал. 1, т. 7, чл. 190, ал. 2, чл. 191, 233, 238, ал. 1 - 3 и 5, чл. 239, ал. 1, т. 1 и ал. 2, чл. 245а, чл. 247, ал. 1 и 4 и чл. 247а, ал. 1, 3 и 4 от този закон.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Статутът на лицата, работещи по трудово правоотношение, се урежда при условията и по реда на Кодекса на труда и на този закон.

Чл. 143. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 съобразно изпълняваните функции и притежаваната квалификация изпълняват служебните си задължения на следните видове длъжности:

1. висши ръководни;

2. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

3. ръководни;

4. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

5. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

6. изпълнителски;

7. младши изпълнителски.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.02.2017 г.) Министърът на вътрешните работи утвърждава класификатор на длъжностите в МВР за служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 и издава заповед за неговото прилагане.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Длъжностите и специфичните

наименования се определят в класификатора по ал. 2, който се обнародва в "Държавен вестник".

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.02.2017 г.) Редът за изготвяне и утвърждаването на длъжностните характеристики на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 и ал. 3, видовете и съдържанието им се определят със заповед на министъра на вътрешните работи.

(5) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) В класификатора по ал. 2 се определят и длъжностите за държавните служители по чл. 142, ал. 3.

Чл. 144. Общата щатна численост на МВР се определя с правилника по чл. 37, ал. 3.

Чл. 145. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Министърът на вътрешните работи утвърждава функционалните задължения, организационните структури и щатовете на структурите по чл. 33, т. 7 и чл. 37.

(2) Редът за изготвяне на функционалните задължения, организационните структури и щатове по ал. 1 се определя със заповед на министъра на вътрешните работи.

(3) Военновременни структури и щатове се разработват по ред, определен със заповед на министъра на вътрешните работи, и се утвърждават от него.

Чл. 146. (1) Служителите на МВР полагат клетва за спазване на Конституцията и на законите на страната и за лоялност към държавните институции в Република България със следния текст: "Кълна се при изпълнение на държавната служба в МВР да спазвам Конституцията и законите на Република България и да изпълнявам добросъвестно, честно, лоялно, обективно и безпристрастно служебните си задължения, съобразно интересите на държавата."

(2) Полагането на клетвата се удостоверява с подписването на клетвен лист. Отказът да се положи клетва е пречка за постъпване на държавна служба в МВР.

(3) Служителите на МВР не могат да членуват в политически партии, да осъществяват политическа дейност, да изразяват политически възгледи, както и да предприемат други действия по служба, с които се нарушава политическият им неутралитет.

Чл. 147. (1) За всеки служител от МВР се съставя и води лично кадрово дело.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Редът за съставяне, водене и съхраняване на личните кадрови дела, както и условията и редът за ползването им се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Чл. 148. На държавните служители е забранено, включително в извънработно време, да участват в събрания, митинги и манифестации на политически партии, да извършват политическа дейност, както и да предприемат други действия, с които се нарушава политическият им неутралитет.

Чл. 149. За привличане на държавен служител в МВР като обвиняем за извършено умишлено престъпление от общ характер незабавно се уведомява министърът на вътрешните работи.

Чл. 150. (1) Министърът на вътрешните работи утвърждава Етичен кодекс за поведение на държавните служители в МВР, който се обнародва в "Държавен вестник".

(2) Държавните служители са длъжни да спазват правилата, определени в Етичния кодекс за поведение на държавните служители в МВР.

Чл. 151. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) При осъществяване на правомощията си служителите по чл. 142, ал. 1 и 3 удостоверяват качеството си със служебна карта или с личен знак.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Видът на служебната карта, както и условията и редът за издаването и ползването ѝ се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Видът на личния знак, както и условията и редът за ползването му се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(4) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Министърът на вътрешните работи определя с наредба структурите, чиито служители изпълняват служебните си задължения в униформено облекло, вида на униформеното облекло, реда за предоставянето, носенето и сроковете за ползването му, както и другите принадлежности, върху които са поставени символи и отличителни знаци на структурите на МВР и са свързани с изпълнението на служебните задължения на държавните служители.

(5) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 7 от 2019 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) При охрана на масови мероприятия и при изпълнение на дейностите по чл. 44, ал. 1 и чл. 89, ал. 1 полицейските органи носят индивидуални идентификационни номера по ред, определен с инструкцията по ал. 3.

(6) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Забранява се на лица, неоправомощени със закон, да използват униформено облекло, символи и отличителни знаци, полицейски лампи, маскировъчни качулки или надписи,

въведени за структурите на МВР и показващи принадлежност към тях.

(7) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Служителите по чл. 142, ал. 1 и 3 носят служебно оръжие при условия и по ред, определени с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Чл. 152. Държавните служители са длъжни да оказват помощ или съдействие на лица, намиращи се в опасност, и за предотвратяване или пресичане на правонарушения.

Чл. 152а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) (1) За установяване изпълнението на служебните задължения от държавните служители могат да се провеждат тестове в рамките на осъществявания административен контрол.

(2) Условията и редът за провеждане на тестовете по ал. 1 се определят с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(3) Служител, провеждащ тест по ал. 1, не носи административнонаказателна отговорност във връзка с тази си дейност.

Чл. 152б. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Психологичната пригодност на държавните служители се определя от Института по психология при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 153. (1) Държавните служители в МВР не могат да изпълняват друга държавна служба, освен в случаите, определени в този или в друг закон.

(2) Държавните служители не могат да извършват дейност, несъвместима със службата им.

(3) Несъвместимост със службата в МВР е налице, когато държавните служители:

1. биха се оказали в непосредствена йерархическа връзка на ръководство и контрол със съпруг или съпруга, лице, с което се намират във фактическо съжителство, роднина по права линия, по съребрена линия - до четвърта степен включително, или роднина по сватовство - до втора степен включително;

2. са еднолични търговци, неограничено отговорни съдружници в търговски дружества, управители, търговски пълномощници, търговски представители, прокуристи, търговски посредници, ликвидатори или синдици, членове на органи на управление или контрол на търговски дружества или кооперации;

3. извършват търговска дейност;

4. работят по трудово правоотношение или по граждански договор, освен за осъществяване на научна, преподавателска дейност или упражняване на авторски права, по ред, определен от министъра на вътрешните работи;

5. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) са избрани за президент, вицепрезидент, народни представители, членове на Европейския парламент от Република България, кметове или общински съветници.

(4) Не се смята за търговска дейност по смисъла на ал. 3, т. 3 притежаването на акции, участието в приватизацията с приватизационни бонове и в кооперации - със земеделски земи или гори с възстановено право на собственост.

(5) Несъвместимост със служба в МВР не е налице:

1. в случаите по чл. 97;

2. при участие в юридически лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на обществено полезна дейност;

3. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) при изпълнение и/или управление на проекти, свързани с дейността на МВР и финансирани или съфинансирани по програми или механизми на Европейския съюз или други международни програми и договори, въз основа на сключен граждански договор;

4. (доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) при участие в организациите по чл. 242, както и при работа по трудов или по граждански договор със съответната организация за времето на отпуск по чл. 189, ал. 1, т. 7.

(6) В 7-дневен срок от възникване на обстоятелствата по ал. 1 и 3 държавните служители са длъжни да подадат декларация.

Чл. 153а. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) На държавния служител, с негово съгласие и срещу допълнително възнаграждение, може със заповед на ръководителя на съответната структура да се възлагат допълнителни задължения във връзка с изпълнението и/или управлението на проекти или програми, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове или финансирани от други международни финансови институции и донори, по които бенефициент или изпълнител е МВР или структура на МВР.

Чл. 154. (1) (Изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) Държавните служители са длъжни да декларират по реда на Закона за противодействие на корупцията всеки частен интерес, който имат във връзка с функциите на структурното звено, в което работят.

(2) Държавните служители са длъжни да не участват при обсъждането, подготовката и вземането на решения, когато те или свързаните с тях лица са заинтересовани от съответното решение или когато имат със заинтересованите лица отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхната безпристрастност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) В случаите по ал. 2 държавните служители писмено уведомяват съответния орган в сроковете и по реда на Закона за противодействие на корупцията.

(4) Държавният служител е длъжен да подаде декларация при придобиване на друго гражданство до съответния ръководител на структурата в 10-дневен срок от придобиването.

(5) Главният секретар и ръководителите на структурите по чл. 37 подават декларации по ал. 3 и 4 до министъра на вътрешните работи.

## Раздел II.
## Изисквания за постъпване на служба в МВР

Чл. 155. (1) Държавен служител в МВР може да бъде дееспособно физическо лице, което отговаря на следните изисквания:

1. да има само българско гражданство;

2. да не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;

3. да не е привлечено като обвиняем или да не е подсъдимо за умишлено престъпление от общ характер;

4. да отговаря на специфичните изисквания за възраст, образование, физическа годност и психологична пригодност, определени с наредба на министъра на вътрешните работи;

5. да отговаря на медицинските изисквания за работа в МВР, определени с наредба на министъра на вътрешните работи.

(2) Други изисквания за постъпване на държавна служба могат да се определят в длъжностната характеристика за съответната длъжност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) За работа по трудово правоотношение се приемат лица, които са български граждани и отговарят на изискванията на ал. 1, т. 2 и 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Обстоятелствата по ал. 1, т. 2 се установяват служебно от органа по назначаването.

## Раздел III.
## Назначаване на държавна служба

Чл. 156. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Назначаването на държавни служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 се предхожда от конкурс, който се провежда при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи.

(2) Конкурс за назначаване на държавна служба в МВР не се провежда за дипломираните курсанти от АМВР.

(3) Конкурс за назначаване на държавна служба в МВР не се провежда за дипломираните курсанти от висши военни училища, обучавани за нуждите на МВР, ако отговарят на изискванията за постъпване на държавна служба в МВР.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 могат да бъдат назначавани на длъжности за държавни служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 без провеждане на конкурс, ако отговарят на изискванията за заемане на съответната длъжност.

(5) Конкурсът за постъпване на държавна служба се обявява със заповед на министъра на вътрешните работи или на оправомощено от него длъжностно лице.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Обявлението за конкурса се публикува в специализирана страница в интернет или портал за търсене на работа, както и на страницата на МВР в интернет.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Срокът за провеждане на конкурса се определя със заповедта по ал. 5 и може да се удължава еднократно.

Чл. 156а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) (1) Конкурс за назначаване на държавна служба в МВР не се провежда за лица, които са държавни служители в службите за сигурност или за обществен ред или в други ведомства и институции, за които се прилагат разпоредбите на този закон относно държавната служба, ако отговарят на изискванията за постъпване на държавна служба в МВР.

(2) Назначаването по ал. 1 се извършва след сключване на писмено споразумение между служителя и органите по назначаване на двете администрации.

Чл. 156б. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Лицата по чл. 156, ал. 2 - 4 и чл. 156а се назначават по ред, определен с наредбата по чл. 156, ал. 1.

Чл. 157. (1) До участие в конкурса се допускат лица, които са представили необходимите документи и отговарят на условията за съответния конкурс.

(2) Списъците на допуснатите и недопуснатите кандидати се обявяват по общодостъпен начин в 14-дневен срок от крайната дата за подаване на документите.

(3) Недопускането до участие в конкурса може да се обжалва пред министъра на вътрешните работи в 7-дневен срок от датата на обявяване на списъка. Жалбата не спира конкурсната процедура.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Министърът на вътрешните работи се произнася в 14-дневен срок с решение, с което допуска кандидата до участие в конкурса или отхвърля жалбата. Решението по жалбата е окончателно и не подлежи на съдебен контрол.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Крайното класиране може да бъде обжалвано пред министъра на вътрешните работи в тридневен срок от датата на

обявяването му. Министърът на вътрешните работи се произнася в 14-дневен срок с решение, с което прекратява конкурсната процедура, когато допуснатото нарушение не може да бъде отстранено, възобновява конкурсната процедура с указания, когато допуснатото нарушение може да бъде отстранено, или отхвърля жалбата. Решението по жалбата е окончателно и не подлежи на съдебен контрол.

(6) В срок до три месеца след приключване на конкурсната процедура органът по назначаването издава акт за назначаване на класираните кандидати.

(7) Новопостъпилите държавни служители, които подлежат на задължителна първоначална професионална подготовка, се назначават като стажанти за периода на обучението.

(8) Държавните служители - стажанти, успешно завършили курса за първоначално професионално обучение, се назначават на длъжност в структурите на МВР.

Чл. 158. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Министърът на вътрешните работи или определено от него длъжностно лице от състава на министерството:

1. назначава държавните служители на висши ръководни и ръководни длъжности;

2. назначава държавните служители на изпълнителски длъжности при първоначално назначаване;

3. назначава за стажанти спечелилите конкурс за изпълнителски длъжности;

4. преназначава държавните служители на висши ръководни и ръководни длъжности;

5. преназначава държавните служители от висши ръководни и ръководни длъжности на изпълнителски длъжности;

6. преназначава държавните служители, спечелили конкурс, от младши изпълнителски на изпълнителски длъжности.

Чл. 159. (1) Ръководителите на структурите по чл. 37:

1. назначават държавните служители на младши изпълнителските длъжности;

2. назначават за стажанти спечелилите конкурс за младши изпълнителски длъжности;

3. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) преназначават държавните служители на изпълнителски длъжности, извън случаите по чл. 158, т. 5 и 6;

4. (нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) преназначават държавните служители на младши изпълнителски длъжности.

(2) Органите по ал. 1 сключват трудови договори с лицата, работещи по трудово правоотношение, при условията и по реда на Кодекса на труда.

Чл. 159а. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) (1) Лицата по чл. 156, ал. 2 и 3 не се назначават на държавна служба при установена употреба, зависимост от или злоупотреба с наркотични вещества или техни аналози, както и при отказ да бъдат изследвани за употреба, зависимост от или злоупотреба с наркотични вещества или техни аналози.

(2) Употребата, зависимостта от или злоупотребата с наркотични вещества или техни аналози се установяват при условията и по реда на наредбите по чл. 155, ал. 1, т. 5 и чл. 203, ал. 3.

Чл. 160. (1) (Изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) При постъпване на служба в МВР държавните служители подписват декларация за политически неутралитет, декларация за обстоятелствата по чл. 153, ал. 1 и 3 и декларация за имущество и интереси при условията и по реда на Закона за противодействие на корупцията.

(2) Отказът да се подпишат декларациите по ал. 1 е пречка за постъпване на държавна служба.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) Държавните служители подават всяка година до 15 май декларация за имущество и интереси по Закона за противодействие на корупцията. Държавен служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за противодействие на корупцията.

Чл. 160а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., отм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.)

Чл. 161. (1) Изпълнението на служебните задължения на държавните служители започва с встъпването им в длъжност, включително като стажант, което се удостоверява с акт за встъпване в длъжност.

(2) Държавните служители встъпват в длъжност не по-късно от 30 дни от датата на издаване на заповедта им за назначаване, освен ако в нея е посочен друг срок.

(3) Ако държавният служител не подпише акта за встъпване в длъжност в срока по ал. 2 без уважителни причини, органът по чл. 158 или чл. 159 отменя заповедта за назначаване.

(4) При първоначално назначаване на длъжност започва да тече едногодишен срок за изпитване за държавните служители считано от датата на встъпване в длъжност.

(5) Срокът за изпитване не тече през времето, през което държавният

служител е бил в законоустановен отпуск.

(6) През периода на изпитване се извършва въвеждане в работата. Редът, срокът и условията за въвеждане се определят с правила, утвърдени от министъра на вътрешните работи.

## Раздел IV.
## Преминаване на държавната служба

Чл. 162. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

Чл. 163. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) Развитието в професионалната кариера се осъществява чрез преминаване в по-висока по вид длъжност въз основа на конкурс, като условията и редът на провеждането му се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) За висшите ръководни длъжности - главен секретар, заместник главен секретар и директор на главна дирекция, не се провежда конкурс.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) След приключване на конкурс по ал. 1 държавните служители се преназначават на по-висока по вид длъжност след успешно завършване на съответната професионална подготовка. При неуспешно завършване на съответната професионална подготовка държавните служители в МВР не се преназначават на по-високата по вид длъжност.

Чл. 163а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) (1) Недопускането до участие в конкурс за преминаване в по-висока по вид длъжност може да се обжалва пред министъра на вътрешните работи в 7-дневен срок от датата на обявяване на списъка с недопуснатите кандидати. Жалбата не спира конкурсната процедура. Министърът на вътрешните работи се произнася в 14-дневен срок с решение, с което допуска кандидата до участие в конкурса или отхвърля жалбата. Решението по жалбата не подлежи на съдебен контрол.

(2) Крайното класиране при провеждане на конкурс за преминаване в по-висока по вид длъжност може да се обжалва пред министъра на вътрешните работи в 7-дневен срок от датата на обявяването му. Министърът на вътрешните работи се произнася в 14-дневен срок с решение, с което прекратява конкурсната процедура, когато допуснатото нарушение не може да бъде отстранено, възобновява конкурсната процедура с указания, когато допуснатото нарушение може да бъде отстранено, или отхвърля жалбата. Решението по жалбата е окончателно и не подлежи на съдебен контрол.

Чл. 164. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) Държавният служител може да

бъде преназначен по негово искане на друга не по-висока длъжност.

(2) По предложение на съответния ръководител държавният служител може да бъде преназначен с негово съгласие на друга длъжност в рамките на съответния вид длъжност.

(3) Държавният служител може да бъде преназначен по предложение на съответния ръководител на друга длъжност в рамките на съответния вид длъжност в следните случаи:

1. установени незадоволителни резултати в служебната дейност въз основа на оценка на изпълнението на длъжността;

2. намалена работоспособност за изпълнение на служебните задължения по здравословни причини, установена въз основа на решение на ЦЕЛК при Медицинския институт на МВР, когато тя не е основание за прекратяване на служебното правоотношение по реда на чл. 226, ал. 1, т. 3.

(4) В случаите по ал. 3, т. 1, когато държавният служител заема най-ниската длъжност от съответния вид длъжност, се преназначава на длъжност от следващата по-ниска по вид длъжност.

(5) В случаите по ал. 1 и 3 държавните служители, заемащи изпълнителска или по-висока длъжност, не могат да бъдат преназначавани на младши изпълнителски длъжности.

(6) Условията и редът за преназначаване се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 164а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) Преназначаване на държавен служител по реда на чл. 164, ал. 3, т. 1 се извършва, когато оценката за изпълнение на длъжността не е основание за прекратяване на служебното правоотношение по реда на чл. 226, ал. 1, т. 7, буква "б" и т. 11.

(2) Условията и редът за изготвяне на оценката за изпълнение на длъжността се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 164б. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Държавните служители се преназначават по чл. 164 и чл. 164а, ако отговарят на изискванията за заемане на длъжността.

Чл. 165. (1) Държавният служител може да бъде временно преназначен на същата или по-висока вакантна длъжност до заемането ѝ или при отсъствие на титуляря над 30 дни по ред, определен с наредба на министъра на вътрешните работи.

(2) Временното преназначаване се извършва със съгласието на служителя, освен в случаите на мотивирана служебна необходимост.

(3) Временното преназначаване е за срок до една година с възможност за еднократно удължаване срока на временното преназначаване с още една година.

(4) Временно преназначаване за по-дълъг срок може да се прилага по изключение, когато титулярят на длъжността е в законоустановен отпуск за срок над една година. В този случай ал. 3 не се прилага.

(5) За срока на временното преназначаване държавният служител получава заплатата за длъжност и допълнителните възнаграждения, произтичащи от временно заеманата длъжност.

(6) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Обжалването на заповедта за временно преназначаване в случаите на мотивирана служебна необходимост не спира изпълнението.

Чл. 166. Служителите в МВР са длъжни да представят на органа по назначаване препис от съдебния акт, с който са осъдени за извършено умишлено престъпление от общ характер, в 7-дневен срок от влизането в сила на акта.

Чл. 167. (1) Държавните служители могат да кандидатстват за заемане на длъжности по срочен договор в институции или структури на Европейския съюз или в международни организации в областта на защита на националната сигурност, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред въз основа на договори, по които Република България е страна, след разрешение на министъра на вътрешните работи.

(2) Държавните служители могат да кандидатстват отново за заемане на длъжности по ал. 1, ако са изминали не по-малко от три години от прекратяването на предходния договор и през този период са изпълнявали държавна служба на територията на страната.

Чл. 168. (1) Държавните служители могат да участват в мисии извън територията на страната.

(2) Участието по ал. 1 се извършва в съответствие с националното законодателство, международните договори, в сила за Република България, и съобразно целта и другите условия, определени в решението на компетентния орган за изпращането.

(3) Държавните служители в МВР могат да участват в мисии извън територията на страната или да изпълняват длъжност в институции или в структури на Европейския съюз и в международни организации въз основа на договори, по които Република България е страна.

(4) Условията и редът за изпращане за изпълнение на длъжност в институции или в структури на Европейския съюз и в международни организации въз основа на договори, по които Република България е страна, се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 169. (1) (Предишен текст на чл. 169 - ДВ, бр. 24 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Министърът на вътрешните работи или определено от него длъжностно лице от състава на министерството след получено писмено съгласие на държавния служител може да го командирова временно да изпълнява службата си в друго ведомство или институция, за които се прилагат разпоредбите на този закон относно държавната служба или в служба за сигурност или за обществен ред, за срок до две години с възможност за еднократно удължаване срока на командироването.

(2) (Нова - ДВ, бр. 24 от 2015 г.) При условията на ал. 1 държавен служител може да бъде командирован временно да изпълнява служба в международна организация или в друга международна инициатива на територията на страната за срок три години с възможност за еднократно удължаване на срока на командироването до една година, освен ако е предвидено друго в закон, международен договор или в изискванията на приемащата организация за заемане на съответната длъжност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) За времето на командироването държавният служител получава от приемащото ведомство, институция или служба, от международната организация или от съответния орган на международната инициатива задачи, свързани с неговата квалификация и опит, основани на досегашната му служба.

(4) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) За времето на командироването по ал. 1 държавният служител получава възнаграждението си от МВР.

## Раздел V.
## Професионална подготовка

Чл. 170. (1) Професионалната подготовка на служителите в МВР се провежда под формата на професионално образование и професионално обучение.

(2) Професионалното обучение при първоначално постъпване на държавна служба в МВР се провежда в Академията на МВР.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.10.2020 г.) Професионалното обучение на държавните служители в МВР се извършва в Академията на МВР, в Националния институт по криминалистика и Института по психология, обучаващи звена на МВР и в други обучаващи институции.

(4) Професионална подготовка може да се провежда и в обучаващи институции на други държави.

(5) Редът за планиране, организиране, провеждане, контрол и отчитане на професионалното обучение се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 170а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) (1) Държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 са длъжни да поддържат и да повишават професионалната си подготовка, необходима за изпълнение на длъжността, чрез професионално обучение.

(2) Държавните служители веднъж годишно преминават проверка за оценяване на нивото на професионалната подготовка, като редът за провеждане на проверките се регламентира с наредбата по чл. 170, ал. 5.

(3) Установено несъответствие на нивото на професионалната подготовка с изискванията за заемане на длъжността при две последователни годишни проверки е основание за изготвяне на оценка за изпълнението на длъжността при условията и по реда на наредбата по чл. 164а, ал. 2.

Чл. 171. (1) Приетите в Академията на МВР за придобиване на професионално образование в редовна форма на обучение за нуждите на МВР имат статут на курсанти.

(2) Правата и задълженията на курсантите се определят с правилника за устройството и дейността на Академията на МВР.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) Курсантите могат да получават стипендия при условия, по ред и в размер, определени с инструкция на министъра на вътрешните работи. Базата за определяне на стипендията е в размер на 50 на сто от месечното възнаграждение на стажантите, назначени на изпълнителска длъжност.

(4) Курсантите получават униформено облекло при условия и по ред, определени с инструкцията по ал. 3.

(5) По време на подготовката лицата по ал. 1 не могат да бъдат използвани за служба в структурите на МВР освен за целите на обучението.

Чл. 172. (1) (Предишен текст на чл. 172, изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Курсантите, завършили редовно обучение в Академията на МВР са длъжни да служат в МВР на длъжности за полицейски органи или органи по пожарна безопасност и защита на населението за срок, не по-кратък от 10 години, въз основа на подписан при приемането им за обучение договор с министъра на вътрешните работи или с оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Курсантите по чл. 156, ал. 3 са длъжни да служат в МВР за срок, не по-кратък от 10 години, въз основа на подписан при приемането им за обучение договор с министъра на вътрешните работи или с оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 173. (1) По време на първоначалното професионално обучение

стажантите не могат да бъдат използвани за служба в структурите на МВР освен за целите на обучението.

(2) Правата и задълженията на стажантите във връзка с първоначалното професионално обучение се определят с правилника за устройството и дейността на Академията на МВР.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Стажантите се задължават да служат в МВР не по-малко от 5 години след завършване на обучението, от които поне две години в структурата по чл. 37, за която са кандидатствали, въз основа на подписан при започване на обучението договор с министъра на вътрешните работи или с оправомощени от него длъжностни лица.

(4) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Държавните служители, преминали обучение по чл. 170, ал. 3, които не са назначени за стажанти, се задължават да служат в МВР след приключване на обучението за срок от 5 години.

Чл. 174. (1) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Курсантите, отстранени от обучение поради слаб успех, по дисциплинарен ред, при осъждане за умишлено престъпление от общ характер, при установяване на зависимост от или злоупотреба с наркотични вещества или техни аналози, при отказ да бъдат изследвани за зависимост от или злоупотреба с наркотични вещества или техни аналози, напуснали по собствено желание по време на обучението, както и отказали след дипломиране да заемат съответната длъжност, възстановяват на МВР разходите за издръжка и обучение за периода, в който са били обучавани.

(2) Алинея 1 се прилага и за курсантите по чл. 156, ал. 3.

(3) Разходите по ал. 1 се възстановяват и от стажантите, на които е прекратено служебното правоотношение.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Разходите по ал. 1 се възстановяват и от държавните служители, чието служебно правоотношение е прекратено по тяхно желание или по чл. 226, ал. 1, т. 8, 18 и 19, преди да са изслужили срока по чл. 172 и чл. 173, ал. 3 и 4, пропорционално на времето на неизпълнение.

(5) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. - ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Разходите по ал. 1 не се възстановяват от държавните служители, чието служебно правоотношение е прекратено по тяхно желание и в срок до три месеца след прекратяването са назначени като държавни служители в службите за сигурност или за обществен ред или в други ведомства и институции, за които се прилагат разпоредбите на този закон относно държавната служба.

(6) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., отм. - ДВ, бр. 55 от 2018 г.)

Чл. 175. (1) Държавните служители могат да придобиват образователно-квалификационни и образователни и научни степени в области, професионални направления и специалности на висшето образование.

(2) За обучението по ал. 1 държавните служители имат право да ползват отпуските по чл. 169 - 171а от Кодекса на труда само след получено съгласие от министъра на вътрешните работи или от оправомощено от него длъжностно лице.

## Раздел VI.
## Възнаграждения, материално и социално осигуряване на служителите на МВР

Чл. 176. Брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения.

Чл. 177. (1) Държавните служители получават основно месечно възнаграждение, което се образува от заплатата за длъжност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) Базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност е средната работна заплата за страната за второто тримесечие на предходната година съобразно данни на Националния статистически институт, като месечното възнаграждение се увеличава с коефициент спрямо базата, както следва:

1. за най-ниската изпълнителска длъжност - не по-малко от 1,2;

2. за най-ниската младша изпълнителска длъжност - не по-малко от 1,0.

(3) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) Базата по ал. 2 и по чл. 180, ал. 2 се преизчислява ежегодно през първия месец на всяка година.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 19 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) Конкретният размер на основните месечни възнаграждения на държавните служители се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 19 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) Стажантите получават месечно възнаграждение в размер, определен с наредбата по ал. 4.

Чл. 178. (1) Към основното месечно възнаграждение на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за:

1. прослужено време - в размер 2 на сто върху основното месечно възнаграждение за всяка година стаж, но не повече от 40 на сто; при определяне на

размера се взема предвид целият трудов стаж, приравнен към първа категория труд;

2. изпълнение на специфични служебни дейности;

3. извънреден труд;

4. работа при специфични условия - при условия и в размер, определени от Министерския съвет;

5. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) постигнати резултати в служебната дейност;

6. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) изпълнение и/или управление на проекти или програми - при осигурени финансови средства в рамките на съответните проекти или програми, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове или финансирани от други международни финансови институции и донори, по които бенефициент или изпълнител е МВР или структура на МВР.

(2) Условията и редът за формиране на допълнителното възнаграждение по ал. 1, т. 5 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(3) Служителите на МВР, работещи в Медицинския институт на МВР, получават и възнаграждение за работа по клинични пътеки съгласно Националния рамков договор.

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Условията и редът за възлагане и отчитане на изпълнението и/или управлението на проекти или програми и за формиране и изплащане на допълнителното възнаграждение по ал. 1, т. 6 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 179. (1) На държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Условията и редът за изплащане на допълнителните възнаграждения по ал. 1 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи, а техният размер - с негова заповед.

(3) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Размерът на допълнителното възнаграждение по чл. 178, ал. 1, т. 5 се определя за всеки отчетен период със заповед на министъра на вътрешните работи.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Извън допълнителните възнаграждения по ал. 1 и по чл. 178, ал. 1 на държавните служители се изплащат и други възнаграждения в случаи, определени със закон или с акт на Министерския съвет за държавните служители от МВР.

Чл. 179а. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) (1) Условията, редът и максималните размери за изплащане на допълнителното възнаграждение по чл. 178, ал. 1, т. 2 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(2) Определянето на конкретния размер на допълнителното възнаграждение

по чл. 178, ал. 1, т. 2 и съответната специфична служебна дейност, неговото изменение, спиране и възстановяване на всеки служител се определят със заповед на ръководителите на структури по чл. 37, както и на директорите на регионалните дирекции "Гранична полиция" и на регионалните дирекции "Пожарна безопасност и защита на населението", а за главния секретар на МВР, заместник главния секретар и ръководителите на структури по чл. 37 - от министъра на вътрешните работи или от оправомощени от него длъжностни лица.

Чл. 180. (1) Лицата, работещи по трудово правоотношение, получават основно месечно възнаграждение, което се образува от заплатата за длъжност и добавката за работа в МВР.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) Базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност е средната работна заплата за страната за второто тримесечие на предходната година съобразно данни на Националния статистически институт, като месечното възнаграждение се увеличава с коефициент спрямо базата, както следва:

1. за висше образование - не по-малко от 0,8;

2. за средно образование - не по-малко от 0,6.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) Най-ниската заплата за длъжност на лицата, работещи по трудово правоотношение, не може да бъде по-малка от минималната работна заплата, установена за страната. Началните и максималните размери на заплатите за длъжност на лицата, работещи по трудово правоотношение, се определят с наредбата по чл. 177, ал. 4.

(4) Размерът на добавката за работа в МВР се определя със заповед на министъра на вътрешните работи.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Лицата, работещи по трудово правоотношение, получават и допълнителното възнаграждение по чл. 178, ал. 1, т. 4, 5 и 6. Условията и редът за формиране на допълнителното възнаграждение по чл. 178, ал. 1, т. 5, което получават лицата, работещи по трудово правоотношение, се определят с наредбата по чл. 178, ал. 2, а по чл. 178, ал. 1, т. 6 - с наредбата по чл. 178, ал. 4.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) На лицата по ал. 1 се изплаща ежегодно парична сума за облекло при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи, и в размер, определян ежегодно с негова заповед.

(7) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Сумите по ал. 6 не се облагат с данъци.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Лицата, работещи по трудово правоотношение, получават допълнително възнаграждение при условията на чл. 259 от Кодекса на труда и в случаите, когато изпълняват част от служебните задължения на отсъстващ държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 1 или ал. 3 или лице, работещо по трудово правоотношение, по ред,

определен с наредба на министъра на вътрешните работи, и в размери, определени с негова заповед.

Чл. 181. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г. [*]) На служителите на МВР се осигурява храна или равностойността ѝ в евро.

(2) На държавните служители се осигуряват работно и униформено облекло и друго вещево имущество и снаряжение, а на неносещите униформа се изплаща ежегодно парична сума за облекло.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.08.2020 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г. [*]) На служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се осигурява равностойността ѝ в евро. На служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, полагащи труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., за което се полагат ободряващи напитки, се осигурява равностойността им в евро.

(4) Размерът на сумите и доволствията по ал. 1 - 3 се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

(5) Условията и редът за предоставяне на сумите и доволствията по ал. 1 - 3 се определят с наредби на министъра на вътрешните работи.

(6) Сумите и доволствията по ал. 1 - 3 не се облагат с данъци.

Чл. 181а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) (1) При служебна необходимост служителите на МВР могат да бъдат командировани временно да изпълняват задълженията си в друго населено място.

(2) Командироването се извършва за не повече от 30 календарни дни непрекъснато. Когато командироването е за по-дълъг срок, е необходимо писмено съгласие на служителите за това.

(3) За времето на командировка служителите имат право да получават освен брутното си възнаграждение, още и пътни, дневни и квартирни пари при условия, по ред и в размери, определени с акт на Министерския съвет.

(4) Размерът на квартирните пари за една нощувка се утвърждава със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 182. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Служителите, както и членовете на семействата на загиналите при изпълнение на служебните си задължения държавни служители, изпаднали в тежко материално положение, се подпомагат с парични средства. Условията и редът за предоставянето на сумите се определят с наредба на министъра на вътрешните работи, а размерът им - с негова заповед.

(2) При смърт на служител на МВР разноските за погребението се поемат от МВР в размер, определен от министъра на вътрешните работи.

Чл. 183. (1) Задължителното социално и здравно осигуряване на държавните служители е за сметка на държавния бюджет.

(2) Социалното и здравното осигуряване на летателния състав от Главна дирекция "Гранична полиция" се извършват в съответствие с правилата за летателния състав на въоръжените сили.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 01.04.2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Трудът на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 при пенсиониране се зачита като първа категория.

Чл. 184. (1) Служителите на МВР задължително се застраховат срещу смърт, временна неработоспособност или трайно загубена или намалена работоспособност вследствие на злополука за сметка на държавния бюджет.

(2) Задължителното застраховане не е пречка за сключване на други застрахователни договори от заинтересованите.

Чл. 185. (1) (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 01.08.2020 г.) При изпълнение на служебните си задължения служителите по чл. 142, ал. 1 и 3 пътуват безплатно в обществения градски транспорт при условия и по ред, определени със заповед на министъра на вътрешните работи.

(2) Безплатните пътувания на служителите по ал. 1 се извършват с превозен документ (карта) по образец, утвърден със заповед на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Чл. 186. На държавните служители, които ползват жилище при условията на свободно договаряне, МВР изплаща компенсационни суми при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл. 186а. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Служителите по чл. 142, ал. 1 и 3 имат право на безплатна медицинска помощ в Медицинския институт на МВР и да ползват почивните бази на МВР

## Раздел VII.
## Работно време и отпуски

Чл. 187. (1) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа

седмично при 5-дневна работна седмица. Нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период. Нощен е трудът, който се полага между 22,00 и 6,00 ч.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) За държавните служители, които изпълняват служебните си задължения при специфични условия и рискове за живота и здравето, се установява намалено работно време.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г. (*), изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. Определянето на 24-часова смяна е по изключение.

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) При сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал. 1.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 60 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) За държавните служители в МВР, извън тези по ал. 2 и работещите на смени, се установява подневно отчитане на работното време.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 60 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Държавните служители в МВР при необходимост изпълняват служебните си задължения и след изтичане на редовното работно време.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с допълнително възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период. Извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., предишна ал. 7 - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Извънредният труд не може да надвишава 70 часа на тримесечен период и 280 часа годишно.

(9) (Предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Държавните служители в МВР имат право на почивки в работния ден, междудневна почивка, междуседмична почивка и почивка в празнични дни при условия и по ред, определени с наредбата по ал. 10.

(10) (Предишна ал. 9, изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 187а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) (1) (Изм. - ДВ,

бр. 60 от 2020 г.) Разрешава се полагането на извънреден труд до 25 часа на тримесечен период и до 100 часа годишно, над ограниченията по чл. 187, ал. 8, при бедствия и други извънредни ситуации.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) По изключение се разрешава полагане на извънреден труд над ограниченията по чл. 187, ал. 8 само след изрично писмено съгласие на държавния служител за всеки конкретен случай и при спазване на чл. 187, ал. 9.

(3) Недаване на съгласие по ал. 2 не е основание за търсене на дисциплинарна отговорност спрямо държавния служител.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Редът за полагане, компенсиране и отчитане на извънреден труд над ограниченията по чл. 187, ал. 8 се регламентира с наредбата по чл. 187, ал. 10.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Положеният извънреден труд по реда на ал. 1 и 2 се компенсира с възнаграждение за извънреден труд и се заплаща по реда на чл. 187, ал. 7.

Чл. 188. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Държавните служители на МВР са длъжни да бъдат на разположение за изпълнение на задълженията си, свързани със службата им в МВР, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 187, ал. 10.

(2) Държавните служители, които полагат труд за времето между 22,00 и 6,00 ч., се ползват със специалната закрила по Кодекса на труда.

Чл. 189. (1) Държавните служители в МВР имат право на следните видове отпуски:

1. редовен платен годишен отпуск - в размер 30 работни дни;

2. допълнителен платен годишен отпуск - по един ден за всяка прослужена година, включително за приравнения трудов стаж, но не повече от 10 работни дни;

3. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., отм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.)

4. допълнителен платен годишен отпуск при преместване на работа в друго населено място - в размер на един работен ден, който не може да се компенсира с парично обезщетение;

5. неплатен отпуск - до 6 месеца за цялата служба;

6. неплатен отпуск - за времето на заемане на длъжност по срочен договор в институции или структури на Европейския съюз или в международни организации;

7. неплатен отпуск по реда на чл. 247;

8. неплатен служебен отпуск по реда на чл. 161, ал. 1 - 3 от Изборния кодекс;

9. неплатен отпуск - за времето на провеждане на стаж по чл. 294 от Закона за съдебната власт;

10. неплатен отпуск по реда на чл. 77 от Закона за дипломатическата служба.

(2) Отпуските по ал. 1 се зачитат за трудов стаж по този закон, освен в случаите по ал. 1, т. 9.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) За времето на платения годишен отпуск държавните служители в МВР получават основното месечно възнаграждение и допълнителните възнаграждения по чл. 178, ал. 1, т. 1, 2 и 4 и за научна степен съобразно размера им към момента на започване ползването на отпуска.

(4) Когато платеният годишен отпуск се ползва в период, който включва повече от един календарен месец, среднодневното брутно възнаграждение за всеки ден от отпуската през съответния месец се определя от брутното възнаграждение по ал. 3 и броя на работните дни на съответния месец.

(5) Когато по силата на нормативен акт от определена дата се увеличават заплатите на държавните служители и това увеличение не е включено в размера на брутното възнаграждение по ал. 3, се извършват съответните преизчисления на среднодневното брутно възнаграждение по ал. 4 и разликата се доплаща.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Забранява се компенсирането на отпуските по ал. 1, т. 1 и 2 с парично обезщетение освен при прекратяване на служебното правоотношение.

(7) Редът за ползване на отпуск по ал. 1 от служителите на МВР се определя със заповед на министъра на вътрешните работи.

(8) Ежегодно на служителите в МВР се изплаща еднократно сума за пътни разходи по време на платен годишен отпуск при условия и в размер, определени със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 190. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Държавните служители в МВР имат право на отпуск за работа при специфични условия и рискове за живота и здравето, които не могат да бъдат отстранени, ограничени или намалени, независимо от предприетите мерки, за изпълнение на обществени и граждански задължения, за временна неработоспособност, за бременност, раждане и осиновяване, за кърмене и хранене на малко дете, за отглеждане на дете до двегодишна възраст, при смърт или тежко заболяване на родител, дете, съпруг, брат, сестра, родител на другия съпруг и други роднини по права линия, за приемен изпит в учебно заведение и за обучение, на неплатен отпуск, при условията и в размерите, предвидени в Кодекса на труда, с изключение на отпуска по чл. 160, ал. 2 от Кодекса на труда.

(2) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 имат право на отпуск за работа при специфични условия и рискове за живота и здравето, които не могат да бъдат отстранени, ограничени или намалени, независимо от предприетите мерки, при условията и в размерите, предвидени в Кодекса на труда.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Държавните служители жени в МВР се ползват от специалната закрила на жените по Кодекса на труда с изключение на правото на надомна работа и закрила при уволнение.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Бременните държавни служители жени и ползващите отпуск поради бременност и раждане се ползват и от специалната закрила на Кодекса на труда при уволнение.

(5) (Предишна ал. 4, доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Министърът на вътрешните работи може да определя за държавните служители по ал. 1 и 2 по-благоприятни размери на отпуска за работа при специфични условия и рискове за живота и здравето, които не могат да бъдат отстранени, ограничени или намалени, независимо от предприетите мерки.

(6) (Предишна ал. 5, доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Редът за ползване на отпуските по ал. 1 и 2 се определя със заповедта по чл. 189, ал. 7.

## Раздел VIII.
## Отличия и награди

Чл. 191. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Служителите по чл. 142, ал. 1 и 3 могат да бъдат награждавани с отличия и награди по чл. 192 за постигнати високи резултати, за конкретен съществен принос при изпълнение на служебните си задължения или за продължителна служба в МВР.

Чл. 192. (1) Отличията са:

1. писмена похвала;

2. обявяване на благодарност с парична награда в размер:

а) (изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) до 250 лв. - при награждаване от министъра, заместник-министрите и главния секретар на МВР;

б) (изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) до 170 лв. - при награждаване от ръководителите на структури по чл. 37;

3. почетен медал на МВР;

4. почетно отличие на МВР "За доблест и заслуга";

5. почетен знак на МВР.

(2) Наградите са парични и предметни.

(3) Отличията и наградите се дават от министъра на вътрешните работи, а в случаите по ал. 1, т. 1 и 2 и ал. 2, с изключение на огнестрелното оръжие - и от служители, определени от него.

(4) Условията и редът за награждаване, както и съдържанието на отличията и наградите се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(5) Формата, видът и статутът на почетните отличия на МВР се определят с

наредбата по ал. 4.

Чл. 193. За оказване на съдействие и конкретна помощ на МВР български или чужди граждани могат да бъдат награждавани с почетното отличие на МВР и с парични или предметни награди, включително с огнестрелно оръжие.

## Глава осма.
## ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 194. (1) Държавните служители в МВР, които са нарушили служебната дисциплина, се наказват с предвидените в този закон дисциплинарни наказания.

(2) Дисциплинарните нарушения са:

1. неизпълнение на разпоредбите на този закон и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, на заповедите и разпорежданията на министъра на вътрешните работи, заместник-министрите и главния секретар на МВР и на преките ръководители;

2. неизпълнение на служебните задължения;

3. неспазване на служебните правомощия;

4. неспазване на правилата на Етичния кодекс за поведение на държавните служители в МВР.

(3) Държавните служители в МВР носят дисциплинарна отговорност, независимо че деянията им могат да са основание за търсене и на друг вид отговорност.

(4) Дисциплинарната отговорност е лична.

Чл. 195. (1) Дисциплинарното наказание се налага не по-късно от два месеца от откриване на нарушението и не по-късно от една година от извършването му.

(2) За извършено тежко нарушение на служебната дисциплина дисциплинарното наказание се налага не по-късно от два месеца от откриване на нарушението и не по-късно от две години от извършването му.

(3) Сроковете по ал. 1 и 2 не текат, когато държавният служител е в законоустановен отпуск или му е наложена мярка за неотклонение задържане под стража или домашен арест.

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Сроковете по ал. 1 и 2 не текат при неявяване на подпомагащите лица по чл. 205, ал. 3 по уважителни причини до явяването им пред дисциплинарно разследващия орган.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., предишна ал. 4 -

ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Когато дисциплинарното нарушение е и престъпление или административно нарушение, едногодишният срок по ал. 1, съответно двегодишният срок по ал. 2, започва да тече от влизането в сила на присъдата или наказателното постановление.

Чл. 196. (1) Дисциплинарното нарушение се смята за открито, когато органът, компетентен да наложи дисциплинарното наказание, е установил извършеното нарушение и самоличността на извършителя.

(2) Дисциплинарното нарушение е установено, когато материалите от дисциплинарното производство постъпят при компетентния дисциплинарно наказващ орган.

Чл. 197. (1) Дисциплинарните наказания са:

1. мъмрене;

2. писмено предупреждение;

3. порицание;

4. забрана за повишаване в длъжност за срок от една до три години;

5. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) предупреждение за уволнение;

6. уволнение.

(2) За едно и също дисциплинарно нарушение може да се наложи само едно дисциплинарно наказание.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) На държавен служител, който е извършил две едновременно установени нарушения на служебната дисциплина, наказващият орган, след като определи наказание за всяко, може да наложи:

1. по-тежкото от определените наказания, когато за санкционирането на нарушенията са предвидени различни по вид дисциплинарни наказания;

2. едно общо наказание за максимално предвидения от закона срок, когато за санкционирането на нарушенията са предвидени еднакви по вид наказания.

Чл. 198. (1) Дисциплинарно наказание "мъмрене" се налага за маловажни дисциплинарни нарушения.

(2) Маловажно е нарушението, при което отклонението от изискванията е незначително.

(3) Наказанието се налага за срок от един до три месеца. Държавният служител се предупреждава, че при извършване на друго маловажно нарушение в срока на наложеното наказание ще му бъде наложено по-тежко дисциплинарно наказание.

Чл. 199. (1) Дисциплинарно наказание "писмено предупреждение" се налага за:

1. извършване на маловажно нарушение в срока на наложено дисциплинарно наказание "мъмрене";

2. системни маловажни нарушения на служебната дисциплина;

3. небрежност в служебната дейност, забавено или лошо изпълнение на заповед;

4. неправомерно поведение спрямо граждани или длъжностни лица;

5. пропуски в изучаването и прилагането на разпоредбите, регламентиращи служебната дейност;

6. системно неспазване на реда в службата; закъснение; преждевременно напускане на работа или неуплътняване на работното време.

(2) Наказанието се налага за срок от три до шест месеца. Държавният служител се предупреждава, че при извършване на друго дисциплинарно нарушение по ал. 1 в срока на наложеното наказание ще му бъде наложено по-тежко дисциплинарно наказание.

Чл. 200. (1) Дисциплинарно наказание "порицание" се налага за:

1. извършване на дисциплинарно нарушение в срока на наложено наказание "писмено предупреждение", за което нарушение е предвидено налагане на същото дисциплинарно наказание;

2. неизпълнение на разпоредбите за съхраняване, опазване и използване на служебни: оръжие; взривни вещества; боеприпаси; имущество; картотеки или служебни карти, полицейски знаци или документи;

3. неявяване на работа за един работен ден без уважителни причини;

4. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) явяване на работа в състояние, което не позволява да се изпълняват възложените задачи, причинено от употреба на алкохол;

5. превишаване на правомощия;

6. неупражняване на контрол над подчинени;

7. укриване на произшествия;

8. укриване или омаловажаване на дисциплинарни нарушения;

9. неизпълнение на задълженията по чл. 154, ал. 2;

10. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) системно нарушаване на сроковете, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс, по сигнал на наблюдаващия прокурор;

11. (доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) неизпълнение на служебни задължения или на заповеди и разпореждания на министъра на вътрешните работи, заместник-министрите и главния секретар на МВР и на преките ръководители;

12. нарушаване на етичните правила за поведение на държавните служители в МВР;

13. действия, насочени към ограничаване или затрудняване на подчинените при упражняване на дадените им права или при изпълнение на задълженията им;

14. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) действия, насочени към ограничаване или затрудняване при упражняване на права и дейност по чл. 205, ал. 3;

15. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) неизпълнение на разпоредбите на този закон и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове.

(2) Дисциплинарното наказание "порицание" се налага за срок от шест месеца до една година. Държавният служител се предупреждава, че при извършване на друго дисциплинарно нарушение по ал. 1 в срока на наложеното наказание ще му бъде наложено по-тежко дисциплинарно наказание.

Чл. 201. (1) Дисциплинарно наказание "забрана за повишаване в длъжност за срок от една до три години" се налага за:

1. извършване на дисциплинарно нарушение в срока на наложено наказание "порицание", за което нарушение е предвидено налагане на същото дисциплинарно наказание;

2. системни нарушения на служебната дисциплина;

3. нарушения, довели до накърняване на правата и свободите на гражданите или затруднили дейността на други служби, държавни органи или организации;

4. потвърждаване на неистина или затаяване на истина в декларацията по чл. 160, ал. 3, довело до несъответствие между декларираното и притежаваното от служителя имущество и доходи;

5. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) нарушаване на служебни задължения, довели до бягство на задържано лице;

6. (изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) неоправдано забавяне на наказателно производство по сигнал на наблюдаващия прокурор;

7. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) възпрепятстване или ограничаване на професионалните, икономическите, социалните или синдикалните права на служителите, предвидени в този закон, Закона за държавния служител, Кодекса на труда и подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане, както и в споразумението за сътрудничество по чл. 245, ал. 1 и в колективния трудов договор по чл. 245, ал. 2.

(2) Дисциплинарното наказание се налага за срок от една до три години и се изразява в недопускане на наказания служител до израстване в длъжност за срока на наказанието. Държавният служител се предупреждава, че при извършване на друго дисциплинарно нарушение по ал. 1 в срока на наложеното наказание ще му бъде наложено дисциплинарно наказание "уволнение".

Чл. 202. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Дисциплинарно наказание

"предупреждение за уволнение" се налага за нарушения по чл. 200 или 201, в резултат на които са нанесени значителни имуществени вреди на МВР.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Дисциплинарното наказание "предупреждение за уволнение" се налага за срок до една година. Наказанието се изразява в отправяне на предупреждение, че при извършване на друго дисциплинарно нарушение в срока на наложеното наказание на държавния служител ще бъде наложено дисциплинарно наказание "уволнение".

(3) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

Чл. 203. (1) Тежки нарушения на служебната дисциплина, за които се налага дисциплинарно наказание "уволнение", са:

1. осъждане за умишлено престъпление от общ характер или лишаване от право да се заема държавна длъжност;

2. нарушаване забраната на чл. 146, ал. 3 или на чл. 148;

3. неподаване на декларацията по чл. 153, ал. 6 и чл. 154, ал. 4;

4. нарушаване на правилата за защита на класифицираната информация, довело до нерегламентиран достъп;

5. неявяване на работа без уважителни причини в два последователни работни дни;

6. демонстративно неподчинение или подбуждане към такова, заплаха или насилствени действия спрямо ръководител или подчинен;

7. превишаване на власт или използване на служебното положение за лична облага или за облага на трети лица;

8. злоупотреба с власт или доверие;

9. умишлени нарушения на служебните задължения, които са причинили значителна вреда на държавата, МВР, юридически лица или граждани;

10. извършване на дисциплинарно нарушение в срока на изтърпяване на дисциплинарно наказание "забрана за повишаване в длъжност за срок от една до три години", за което се предвижда налагането на същото или на по-тежко дисциплинарно наказание;

11. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) извършване на друго дисциплинарно нарушение в срока на изтърпяване на дисциплинарно наказание "предупреждение за уволнение";

12. издаване на неправомерна заповед, при изпълнението на която е настъпила смърт на служител от МВР или на друг гражданин;

13. деяния, несъвместими с етичните правила за поведение на държавните служители в МВР, уронващи престижа на службата;

14. когато в срока на изтърпяване на дисциплинарно наказание по чл. 197, ал. 1, т. 4 и 5 се установи, че преди налагане на наказанието служителят е извършил друго дисциплинарно нарушение, за което се предвижда налагането на същото или

на по-тежко дисциплинарно наказание;

15. (нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) злоупотреба с наркотични вещества или техните аналози;

16. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) явяване на работа или изпълнение на служебните задължения след употреба на наркотични вещества или техни аналози.

(2) В случаите на временно отстраняване от длъжност по реда на Наказателно-процесуалния кодекс за извършени умишлени престъпления по дела, приключили с влязла в сила присъда, дисциплинарното наказание "уволнение" се налага от датата на отстраняването.

(3) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Условията и редът за установяване на употребата и злоупотребата с наркотични вещества или техните аналози се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 204. Наказанията се налагат със заповеди от:

1. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) министъра на вътрешните работи или определено от него длъжностно лице от състава на министерството - за всички наказания по чл. 197 за държавните служители на висши ръководни, ръководни и изпълнителски длъжности и за стажантите за постъпване на изпълнителски длъжности, без наказанието "уволнение" за главния секретар на МВР;

2. главния секретар на МВР - за наказанията по чл. 197, ал. 1, т. 1 - 3 за всички държавни служители;

3. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) ръководителите на структурите по чл. 37 - за всички наказания по чл. 197 за служителите на младши изпълнителски длъжности, за стажантите за постъпване на младши изпълнителски длъжности, а за служителите от висши ръководни, ръководни и изпълнителски длъжности - наказанията по чл. 197, ал. 1, т. 1 - 3;

4. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) служители на висши ръководни и ръководни длъжности - за наказанията по чл. 197, ал. 1, т. 1 - 3.

Чл. 205. (1) Дисциплинарно производство се образува при наличие на данни за извършено дисциплинарно нарушение и за неговия извършител.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) За изясняване на постъпилите данни и/или установяване на извършителя на дисциплинарното нарушение дисциплинарно наказващият орган може да разпореди извършване на проверка, като определя срок за нейното приключване. Проверка не може да се разпореди по постъпил анонимен сигнал, освен в случаите, в които в него се съдържат достатъчно данни относно времето, мястото и деянието, от които може да се направи обоснован извод, че служител на МВР е извършил дисциплинарно нарушение.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Държавният служител, срещу когото се води дисциплинарно производство, може да участва в производството самостоятелно или да бъде подпомаган в защитата си от посочен от него служител на МВР или от адвокат.

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Подпомагащите лица по ал. 3 със съгласието и в присъствието на държавния служител, срещу когото се води дисциплинарното производство, могат:

1. да се запознаят със заповедта за образуване на дисциплинарното производство, с обобщената справка с резултатите от разследването и с всички материали по производството; запознаването и получаването на копия се удостоверява с подпис и дата;

2. да правят необходимите извлечения и копия от материалите по производството при условията на чл. 34 от Административнопроцесуалния кодекс;

3. да представят доказателства;

4. да правят искания, бележки и възражения.

(5) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Участието в дисциплинарното производство на лицата по ал. 3 се осигурява от служителя, срещу когото то се води, и тяхното отсъствие по неуважителни причини не е пречка за извършване на действия по производството.

(6) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Дисциплинарното производство приключва в срок до 4 месеца от образуването му, а по дисциплинарни производства, представляващи фактическа и правна сложност, този срок може да бъде продължаван до два месеца със заповед на органа по чл. 204.

(7) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) При неявяване на подпомагащите лица по ал. 3 по уважителни причини сроковете по ал. 6 не текат до явяването им пред дисциплинарно разследващия орган.

Чл. 206. (1) Дисциплинарно наказващият орган е длъжен преди налагане на дисциплинарното наказание да изслуша държавния служител или да приеме писмените му обяснения, освен когато по зависещи от държавния служител причини той не може да бъде изслушан или да даде писмени обяснения.

(2) При определяне на вида и размера на дисциплинарните наказания се вземат предвид тежестта на нарушението и настъпилите от него последици, обстоятелствата, при които е извършено, формата на вината и цялостното поведение на държавния служител по време на службата.

(3) За разкриване на обективната истина могат да се използват всички начини и средства, допустими от закон.

(4) Наказващият орган е длъжен да събере и оцени всички доказателства, включително събраните при одити или други проверки, както и доказателствата, посочени от държавния служител.

(5) Дисциплинарното производство се провежда в отсъствие на държавния служител, когато това няма да попречи за разкриване на обективната истина, ако държавният служител:

1. не е намерен на посочения от него адрес или го е променил, без да уведоми съответния орган;

2. се намира в чужбина, без да е в законоустановен отпуск или в служебна командировка, и не е представил уважителни причини за това.

Чл. 207. (1) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) При наличие на данни за извършено дисциплинарно нарушение по чл. 203, ал. 1, т. 2 - 15 дисциплинарното производство се образува с писмена заповед на:

1. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) министъра на вътрешните работи или определено от него длъжностно лице от състава на министерството - за държавните служители на висши ръководни, ръководни и изпълнителски длъжности и за стажантите за постъпване на изпълнителски длъжности;

2. ръководителите на структурите по чл. 37 - за държавните служители на младши изпълнителски длъжности и за стажантите за постъпване на младши изпълнителски длъжности.

(2) В заповедта по ал. 1 се определя и дисциплинарно разследващият орган.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Дисциплинарно разследващият орган е длъжен да извърши всички процедурни действия за пълно, обективно и всестранно разследване. При осъществяване на функциите си по дисциплинарното производство дисциплинарно разследващите органи са независими и се подчиняват само на закона.

(4) Когато се установи, че дисциплинарно разследващият орган е заинтересован от изхода на разследването или има с някои от заинтересованите лица отношения, пораждащи основателни съмнения в неговата безпристрастност, той се отстранява от участие в производството по свой почин или по искане на участник в производството.

(5) Искането по ал. 4 се отправя писмено до дисциплинарно наказващия орган незабавно след запознаване със заповедта по ал. 1.

(6) В рамките на своите правомощия дисциплинарно разследващият орган самостоятелно решава какви действия трябва да бъдат извършени и носи дисциплинарна отговорност за тяхното своевременно и законосъобразно извършване.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) За резултатите от разследването дисциплинарно разследващият орган изготвя обобщена справка, която заедно с всички материали по производството се предоставя за запознаване на държавния служител, срещу когото се води дисциплинарното производство, и на подпомагащите лица по чл. 205, ал. 3.

(8) Държавният служител, срещу когото се води дисциплинарното производство, има право:

1. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) да се запознава със заповедта по ал. 1 и с обобщената справка и материалите по ал. 7; запознаването и получаването на копия се удостоверява с подпис и дата;

2. (доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) да участва в производството самостоятелно или да бъде подпомаган в защитата си от посочен от него служител на МВР или от адвокат;

3. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) да прави необходимите извлечения и копия от материалите по производството, при условията на чл. 34 от Административнопроцесуалния кодекс;

4. да представя доказателства;

5. да прави искания, бележки и възражения;

6. да дава или да откаже да дава обяснения.

(9) Отказът на държавния служител да се запознае с материалите по ал. 8, т. 1 се удостоверява с имената и подписите на двама служители на МВР.

(10) В срок 24 часа след запознаването с обобщената справка държавният служител има право да даде допълнителни обяснения или възражения.

(11) За извършването на действията по ал. 8, т. 1 дисциплинарно разследващият орган официално призовава държавния служител. Неявяването му, както и непредставянето от него на допълнителни обяснения или възражения в предвидения срок се отразяват в протокол.

(12) Дисциплинарно разследващият орган приключва дисциплинарното производство в определения му срок, като изготвя становище до органа по ал. 1 за наличието на основание за реализиране на дисциплинарна отговорност.

Чл. 208. При наличие на данни за извършено дисциплинарно нарушение по чл. 198 - 202 или по чл. 203, ал. 1, т. 1 дисциплинарното производство може да започне и без издаване на заповед. В този случай дисциплинарното производство започва с първото действие за установяване на нарушението.

Чл. 209. Дисциплинарно производство не се образува, а образуваното се прекратява, когато:

1. деянието не е дисциплинарно нарушение;

2. не са събрани достатъчно доказателства за извършено дисциплинарно нарушение;

3. са изтекли сроковете по чл. 195, ал. 1 и 2;

4. за същото деяние на същия държавен служител вече е наложено дисциплинарно наказание или е образувано дисциплинарно производство;

5. служебното правоотношение на държавния служител е прекратено;

6. държавният служител е починал.

Чл. 210. (1) Дисциплинарното наказание се налага с писмена заповед, в която задължително се посочват: извършителят; мястото, времето и обстоятелствата, при които е извършено нарушението; разпоредбите, които са нарушени, доказателствата, въз основа на които то е установено; правното основание и наказанието, което се налага; срокът на наказанието; пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва заповедта.

(2) Заповедта за дисциплинарното наказание се връчва на държавния служител срещу подпис, като се отбелязва датата на връчване.

(3) При отказ на служителя да получи заповедта тя му се обявява в присъствието на двама служители на МВР, които удостоверяват отказа с подпис.

(4) При невъзможност заповедта да бъде връчена лично се изготвя съобщение за връчване, което се изпраща на адреса за кореспонденция на държавния служител с препоръчано писмо с обратна разписка или чрез служител на МВР. Ако държавният служител не бъде открит на посочения адрес за кореспонденция, съобщението се поставя на определеното за целта място в съответната структура. За поставянето на съобщението се съставя протокол, подписан от двама служители на МВР.

(5) От деня, следващ поставянето на съобщението, започва да тече 14-дневен срок, в който държавният служител трябва да се яви за връчване на заповедта. При неявяване в определения срок заповедта за дисциплинарното наказание се смята за редовно връчена.

(6) Заповедта влиза в сила от датата на връчването.

(7) При налагане на дисциплинарно наказание "уволнение" на служител, награден с почетен знак, с почетно отличие на МВР или с огнестрелно оръжие, наградата се отнема със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 211. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Заповедта за временно отстраняване от длъжност по чл. 214, ал. 1, т. 1 и 2а и ал. 4 и за налагане на дисциплинарно наказание може да се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението. Решението на административния съд по спорове за налагане на дисциплинарни наказания по чл. 197, ал. 1, т. 1, 2, 3, 4, 5 не подлежи на касационно оспорване.

Чл. 212. При обжалване на заповед за налагане на дисциплинарно

наказание изменението или отмяната ѝ не може да доведе до налагане на по-тежко наказание.

Чл. 213. (1) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Дисциплинарните наказания по чл. 198, 199 и 200 се заличават с изтичане на 6 месеца от изтърпяването им, а дисциплинарните наказания по чл. 201 и 202 - с изтичане на една година от изтърпяването им, в случай че служителят не е извършил ново нарушение в този срок.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Дисциплинарно наказващият орган може с мотивирана заповед предсрочно да отмени заповедта, с която е наложил дисциплинарно наказание, ако то е постигнало целите си и е изтекъл най-малко половината от срока му.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Дисциплинарно наказание, наложено на държавен служител, преназначен в друга структура на МВР, може да бъде предсрочно отменено при условията на ал. 2 от съответния ръководител на новата структура, който има компетентността да наложи същото по вид дисциплинарно наказание. За целта непосредственият ръководител на наказания изготвя мотивирано предложение.

(4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) В случаите по ал. 2 и 3 дисциплинарните наказания могат да бъдат заличени след изтичането на половината от съответния срок по ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Заличаването по ал. 4 се извършва от дисциплинарно наказващия орган въз основа на мотивирана писмена заповед, която се връчва на държавния служител.

(6) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Заличаването има действие занапред.

Чл. 214. (1) Държавен служител в МВР може да бъде временно отстранен от длъжност с писмена заповед в следните случаи:

1. когато срещу него е образувано дисциплинарно производство по чл. 207 и служебното му положение би затруднило разкриването на обективната истина; в този случай отстраняването се извършва от органа, образувал дисциплинарното производство;

2. когато се яви в състояние, което не му позволява да изпълнява служебните си задължения; в този случай отстраняването се извършва от непосредствения или по-горестоящия ръководител и продължава, докато служителят възстанови годността си за изпълнение на служебните си задължения;

2а. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) когато по реда, предвиден в наредбата по чл. 152б, се установи, че не отговаря на специфичните изисквания за психологична пригодност;

3. когато му бъде отнет или отказан достъпът до класифицирана

информация, ако заеманата длъжност изисква такъв - в този случай отстраняването се извършва от органа по назначаването на заеманата длъжност;

4. (нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) когато се яви на работа или изпълнява служебните си задължения в състояние, за което може да се предположи, че е след употреба на наркотични вещества или техните аналози; в този случай отстраняването се извършва от непосредствения или по-горестоящия ръководител и продължава до установяване по реда на наредбата по чл. 203, ал. 3 на липса на употреба или злоупотреба с наркотични вещества или техните аналози.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., обявена за противоконституционна с РКС № 10 от 2018 г. - ДВ, бр. 48 от 2018 г.) При привличане на държавен служител като обвиняем за престъпление, извършено от него в качеството му на длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1, буква "а" от Наказателния кодекс и е образувано дисциплинарно производство по чл. 207, ал. 1, съответният орган по чл. 158 и 159 го отстранява временно от длъжност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Срокът за временно отстраняване по ал. 1, т. 1 е до два месеца, като по дисциплинарни производства с фактическа и правна сложност органът, образувал дисциплинарното производство, може еднократно да удължи този срок с още един месец.

(4) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Държавен служител, на когото е наложена мярка за неотклонение "задържане под стража" или "домашен арест" по реда на Наказателно-процесуалния кодекс, се отстранява временно от длъжност с писмена заповед на съответния орган по чл. 158 и 159, докато съответната мярка бъде отменена или заменена с гаранция или подписка.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., предишна ал. 4, доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Държавният служител не получава заплата за времето, през което е бил отстранен, с изключение на случаите по ал. 1, т. 2а.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Когато дисциплинарното производство по ал. 1, т. 1 и ал. 2 бъде прекратено или когато на служителя не бъде наложено наказание "уволнение", той се възстановява на заеманата длъжност и му се изплаща възнаграждението за времето на отстраняване.

(7) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., предишна ал. 6 - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Когато мярката за неотклонение "задържане под стража" или "домашен арест" бъде отменена или заменена с гаранция или подписка, служителят се възстановява на заеманата длъжност с писмена заповед на съответния орган по чл. 158 и 159.

(8) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Отстраняването по ал. 1, т. 2а се извършва от министъра на вътрешните работи или определено от него длъжностно лице - за

държавни служители на висши ръководни и ръководни длъжности, а за останалите служители - от ръководителите на структурите по чл. 37. Отстраняването по ал. 1, т. 2а продължава, докато служителят възстанови психологичната си пригодност за изпълнение на служебните си задължения, но не повече от 6 месеца. За времето на отстраняването по ал. 1, т. 2а Институтът по психология предоставя на служителя възможност за психологично консултиране с цел подпомагане възстановяването на психологичната пригодност при условията и по реда на наредбата по чл. 152б.

Чл. 215. (1) При отстраняване от длъжност при условията на чл. 214, ал. 1, т. 1 и ал. 2 органът по чл. 207, ал. 1 разпорежда изземване на служебната карта, личния знак и служебното оръжие.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Отстраняването от длъжност при условията на чл. 214, ал. 1, т. 2, 2а и 4 се извършва с писмена заповед на съответния ръководител, който преценява необходимостта от изземването на служебната карта, личния знак и служебното оръжие.

(3) В случаите по чл. 214, ал. 1, т. 3 органът по назначаването издава заповед за изземване на служебната карта, личния знак и служебното оръжие.

(4) Когато актът, с който е отнет или отказан достъпът до класифицирана информация, бъде отменен, на временно отстранения от длъжност служител се изплаща възнаграждение за времето на отстраняване. За възстановяването на длъжност и изплащане на дължимото възнаграждение се издава писмена заповед от органа по назначаването.

(5) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) В случаите по чл. 214, ал. 4 съответният орган по чл. 158 и 159 издава заповед за изземване на служебната карта, личния знак и служебното оръжие.

Чл. 215а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Организацията на дейността по установяване на дисциплинарни нарушения и налагане на дисциплинарни наказания, събирането и обработката на информация за състоянието на дисциплината и дисциплинарната практика в МВР се уреждат с инструкция на министъра на вътрешните работи.

## Глава девета.
## ИМУЩЕСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 216. (1) Държавните служители в МВР отговарят имуществено за вредите, които са причинили на държавата по непредпазливост при или по повод изпълнение на служебните си задължения.

(2) За вреди, причинени на граждани при условията на ал. 1, държавните служители в МВР не носят имуществена отговорност към увредения. В тези случаи

държавата е длъжна да обезщети увреждения за всички имуществени и неимуществени вреди съобразно общите правила на гражданското право.

(3) За вредите, причинени умишлено или в резултат на престъпление или причинени не при или по повод изпълнение на служебните задължения, отговорността на държавните служители в МВР се определя в съответствие с гражданския закон.

(4) Имуществената отговорност на държавните служители в МВР се прилага независимо от дисциплинарната, административнонаказателната или наказателната отговорност за същото деяние, ако такава отговорност се предвижда.

Чл. 217. (1) Държавните служители в МВР не отговарят имуществено за вредите, които са възникнали от рискова дейност, свързана с изпълнението на служебните им задължения.

(2) Държавата и държавните служители в МВР не отговарят за вреди на трети лица, когато са причинени в условията на извънредни обстоятелства при осъществяване на действия, свързани със защита на националната сигурност и обществения ред и при извършване на пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност.

Чл. 218. (1) За изплатените обезщетения за вреди, причинени на граждани от незаконни актове, действия или бездействия на органи и длъжностни лица, МВР има право на иск срещу служителите, които са ги причинили виновно при условията на чл. 216, ал. 1.

(2) Държавата има право на иск срещу служителите, виновно причинили вреди при условията на чл. 216, ал. 2, за обезщетението, изплатено на увредения.

(3) Когато служителят е изпълнявал служебните си задължения точно, държавата отговаря за всички имуществени и неимуществени вреди, причинени от него на граждани, без да има право да търси от причинителя на вредата възстановяване на платеното от нея.

Чл. 219. (1) Държавните служители в МВР отговарят за причинените вреди, но не и за пропуснатите ползи.

(2) Размерът на вредите се определя към деня на настъпването им, а ако това не може да се установи - към деня на откриването им.

Чл. 220. (1) За вреди, причинени при условията на чл. 216, ал. 1, служителят отговаря в размера на вредата, но не повече от едно брутно месечно възнаграждение.

(2) За вреди, причинени при условията на ал. 1 от висши ръководни служители, отговорността е в размера на вредата, но не повече от три брутни

месечни възнаграждения.

Чл. 221. (1) Държавните служители в МВР, чието служебно задължение е да събират, съхраняват, разходват или отчитат парични или материални ценности, отговарят:

1. в размера на вредата, но не повече от три брутни месечни възнаграждения;

2. за липса - в пълен размер заедно със законната лихва от деня на причиняване на вредата, а когато това не може да се установи - от деня на откриване на липсата.

(2) Лицата, които са получили нещо без основание от причинителя на вредата или са се възползвали от увреждането по ал. 1, т. 1, дължат солидарно с причинителя на вредата връщане на полученото до размера на обогатяването. Лицата дължат връщане и на полученото по дарение от причинителя на вредата, когато дарението е със средства, извлечени от причинената вреда.

(3) Исковете по ал. 1, т. 2 и ал. 2 се погасяват с изтичане на 10-годишна давност от деня на причиняването на вредата.

Чл. 222. Когато вредата е причинена от няколко лица, те отговарят:

1. в случаите на ограничена имуществена отговорност - съобразно участието на всеки от тях в причиняването на вредата, а когато това не може да бъде установено - пропорционално на брутното месечно възнаграждение; сборът на дължимите от тях обезщетения не може да надвишава размера на вредата;

2. в случаите на пълна имуществена отговорност - солидарно.

Чл. 223. (1) В случаите на ограничена имуществена отговорност лицата по чл. 204 издават заповеди за основанието и размера на отговорността на служителя.

(2) Заповедта по ал. 1 се издава в едномесечен срок от откриването на вредата, но не по-късно от една година от причиняването ѝ, а когато е причинена от ръководен служител или при извършване на отчетна дейност - в тримесечен срок от откриването ѝ, но не по-късно от 5 години от нейното причиняване. Тези срокове не текат, ако е образувано производство за осъществяване на пълна имуществена отговорност, докато производството е висящо.

(3) Ако служителят в едномесечен срок от връчването на заповедта писмено оспори основанието или размера на отговорността, МВР може да предяви срещу него иск пред съда.

Чл. 224. (1) Пълната имуществена отговорност се осъществява по съдебен ред, освен ако държавният служител не внесе доброволно сумата преди съдебното

производство.

(2) Исковете за пълна имуществена отговорност по ал. 1 се погасяват с изтичане на 5-годишна давност, която започва да тече от деня на причиняването на вредата. В тези случаи давността се прекъсва и с акт, съставен от контролен орган, от деня на връчването му на служителя.

Чл. 225. За неуредените в тази глава въпроси се прилагат разпоредбите на гражданския закон.

## Глава десета.
## ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СЛУЖЕБНОТО ПРАВООТНОШЕНИЕ

Чл. 226. (1) Служебното правоотношение на държавния служител в МВР се прекратява:

1. при навършване на пределна възраст за служба в МВР - 60 години;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, ако държавният служител не е упражнил правото си на пенсия - по искане на служителя;

3. по здравословни причини - при невъзможност държавният служител да изпълнява възложената му работа поради болест, довела до трайна неработоспособност, или по здравни противопоказания;

4. по собствено желание;

5. при съкращаване на длъжността;

6. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) когато служителят не заеме длъжността, на която е възстановен, в 14-дневен срок от влизането в сила на съдебното решение за отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение, освен когато този срок не е спазен по уважителни причини;

7. при обективна невъзможност да изпълнява задълженията си поради:

а) влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание лишаване от свобода, когато изпълнението на наказанието не е отложено по реда на Наказателния кодекс, или е наложено наказание по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7 от Наказателния кодекс и не е възможно налагането на дисциплинарно наказание "уволнение";

б) (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) получаване на най-ниската обща оценка за изпълнението на длъжността;

в) незавършване на курса за първоначална професионална подготовка;

г) неподаване на декларации по чл. 160, ал. 3;

д) установяване наличието на обстоятелства по чл. 155, ал. 1, т. 2, когато не е възможно налагането на дисциплинарно наказание "уволнение";

е) отказ или отнемане на разрешение за достъп до класифицирана

информация;

ж) установяване на несъвместимост в случаите по чл. 153, ал. 3, т. 1 - 4;

з) назначаване или преминаване на държавната служба въз основа на неистински или преправен документ, или документ с невярно съдържание, когато не е възможно налагането на дисциплинарно наказание "уволнение";

и) придобиване на друго гражданство;

к) (нова - ДВ, бр. 103 от 2016 г.) неефективност при изпълнение на заеманата длъжност на прикритие - за служители от структури по чл. 97, ал. 1, които са станали служители на прикритие на МВР след назначаването им на служба в министерството;

8. при налагане на дисциплинарно наказание "уволнение";

9. при преминаване на изборна длъжност в случаите по чл. 153, ал. 3, т. 5;

10. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) при прекратяване действието на договор или при намаляване числеността на служителите по договор, сключен на основание чл. 92, ал. 1, чл. 94, ал. 1 или чл. 128, ал. 1 и 2;

11. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) в периода на срока за изпитване - поради несправяне със служебните задължения след изготвена оценка за изпълнението на длъжността;

12. при смърт на държавния служител;

13. (изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) след придобиване право на пенсия при условията на чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване, ако държавният служител не е упражнил правото си на пенсия - по искане на служителя;

14. (изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията;

15. когато служебното правоотношение е възникнало, след като назначеният държавен служител е упражнил правото си на пенсия - по инициатива на органа по назначаване;

16. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) при отказ да заеме друга длъжност в случаите по чл. 164, ал. 3, т. 1;

17. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

18. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) при установяване на употреба или зависимост от наркотични вещества или техни аналози, извън случаите по чл. 203, ал. 1, т. 15 и 16;

19. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) при отказ да бъде:

а) изследван за употреба или злоупотреба с наркотични вещества или техни аналози при условията и по реда на наредбата по чл. 203, ал. 3;

б) освидетелстван за зависимост от наркотични вещества или техни аналози съгласно наредбата по чл. 155, ал. 1, т. 5;

20. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) когато не отговаря на специфичните изисквания за психологична пригодност и не я е възстановил в срока по чл. 214, ал. 8;

21. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) когато откаже да му бъде извършено изследване за психологична пригодност по реда, предвиден в наредбата по чл. 152б.

(2) В случаите по ал. 1, т. 15 органът по назначаване може да получи информация служебно за упражненото право на пенсия от държавния служител от Националния осигурителен институт, който я предоставя безвъзмездно в 14-дневен срок от получаване на искането.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Обстоятелствата по ал. 1, т. 3 и 18 се установяват въз основа на решение на Централната експертна лекарска комисия. Обстоятелствата по ал. 1, т. 20 се установяват с решение на комисия от Института по психология по реда, предвиден в наредбата по чл. 152б. Решенията на комисиите може да бъдат обжалвани пред Административния съд - град София, по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като жалбата не спира изпълнението.

(4) В случаите по ал. 1, т. 9 в едномесечен срок след прекратяване пълномощията на изборната длъжност служителят има право да заеме предишната или друга длъжност.

(5) Прекратяване на служебните правоотношения в случаите по ал. 1, т. 3, 5 и т. 7, букви "е" и "ж" във връзка с чл. 153, ал. 3, т. 1 се допуска само ако служителят откаже да заеме друга предложена му длъжност или ако няма друга длъжност, подходяща за него.

(6) Редът за прекратяване на служебното правоотношение по ал. 1 и за установяване на обстоятелствата по ал. 1, т. 7, буква "б" и т. 11 се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

(7) Служебното правоотношение не може да бъде прекратено в случаите по ал. 1, т. 2, 4, 13, 14 и 15 при образувано дисциплинарно производство по чл. 207, ал. 1.

(8) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2016 г.) На служителя не се предлага друга длъжност и не се отправя предизвестие по чл. 228 при прекратяване на служебното правоотношение в случаите по ал. 1, т. 7, буква "к".

(9) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Служебното правоотношение на служителя може да не се прекрати по ал. 1, т. 10, а служителят да се преназначи по реда на този закон, при сключване на нов договор за същия обект на основание чл. 92, ал. 1, чл. 94, ал. 1 или чл. 128, ал. 1 или 2, който влиза в сила непосредствено след прекратяване на предходния договор.

Чл. 227. Заповед за прекратяване на служебното правоотношение на държавен служител се издава от съответния орган по чл. 158 или 159.

Чл. 228. (1) Органът по чл. 227 прекратява служебното правоотношение по чл. 226, ал. 1, т. 5, 7 и 15 с едномесечно предизвестие. При неспазване срока на предизвестие на държавния служител се дължи обезщетение за неспазения срок на предизвестието.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Заповедта за прекратяване на служебното правоотношение по чл. 226, ал. 1, т. 2, 4 и 13 се издава в срока по ал. 1. Органът по чл. 227 може да прекрати служебното правоотношение преди изтичането на срока, като заплати обезщетение на държавния служител за остатъка от времето. Обезщетение не се заплаща, ако прекратяването на служебното правоотношение преди изтичане на срока е по искане на служителя.

(3) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Заповед за прекратяване на служебното правоотношение по чл. 226, ал. 1, т. 2, 4 и 13 не се издава, ако в 7-дневен срок от подаване на искането служителят подаде заявление за оттеглянето му.

Чл. 229. (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Служебното правоотношение на държавните служители в МВР не може да бъде прекратено през време на отпуск освен в случаите по чл. 226, ал. 1, т. 1 - 4, т. 7, букви "а" и "к", т. 8, 13 и т. 18 - 21, както и когато са осъдени на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер.

Чл. 230. (1) Заповедта за прекратяване на служебното правоотношение подлежи на незабавно изпълнение.

(2) Служебното правоотношение се прекратява от датата на връчването на заповедта, освен в случаите по:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) чл. 226, ал. 1, т. 3 - от датата на издаване на заповедта;

2. чл. 226, ал. 1, т. 12 - от датата на смъртта;

3. (нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) член 226, ал. 1, т. 1 - от деня, следващ датата на навършване на пределна възраст.

Чл. 231. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) (1) Държавният служител има право да оспори законността на прекратяването на служебното си правоотношение пред съответния орган по чл. 158 или 159 или чрез този орган пред съответния административен съд и да иска отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Подаването на жалба по ал. 1 не спира изпълнението на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение.

(3) Органът по назначаването може и по свой почин да отмени заповедта за прекратяване на служебното правоотношение.

Чл. 232. (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) При отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение държавните служители в МВР се възстановяват на предишната длъжност и могат да я заемат, ако в двуседмичен срок от влизането в сила на административния акт или на съдебното решение се явят в съответната структура. Когато предишната длъжност не е вакантна или е съкратена, държавните служители в МВР се възстановяват на друга длъжност в рамките на съответния вид по чл. 143, ал. 1.

Чл. 233. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) (1) На служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, които при прекратяване на служебното или трудовото им правоотношение са придобили право на пенсия и са работили повече от 10 години в МВР, се издават карти за медицинско обслужване.

(2) Карти за медицинско обслужване не се издават на служители, на които служебното или трудовото правоотношение е прекратено поради дисциплинарно уволнение или поради осъждане за умишлено престъпление от общ характер.

(3) Видът на картите и редът за издаването им се определят със заповед на министъра на вътрешните работи.

## Глава единадесета.
## ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл. 234. (1) При прекратяване на служебното правоотношение държавните служители имат право на обезщетение в размер на толкова месечни възнаграждения, колкото прослужени години имат, но не повече от 20.

(2) Когато държавните служители са прослужили 10 и повече години и служебното им правоотношение е прекратено по здравословни причини, размерът на еднократното обезщетение не може да бъде по-малък от 15 месечни възнаграждения.

(3) При прекратяване на служебното правоотношение при условията на ал. 2, когато прослуженото време е по-малко от 10 години, еднократното обезщетение е в размер 10 месечни възнаграждения.

(4) При повторно и при всяко следващо прекратяване на служебното правоотношение от полагащото се обезщетение, определено по реда на ал. 1 - 3, се приспадат толкова месечни възнаграждения, колкото вече са получени от служителите на длъжности по чл. 235, ал. 1.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г. [*]) При прекратяване на служебното правоотношение след прослужени 10 и повече години държавните служители имат право на еднократно допълнително вещево имущество или на равностойността му в

евро в размер, определян ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

(6) При прекратяване на служебното правоотношение поради смърт на държавния служител на преживелия съпруг, децата и родителите се изплаща обезщетението по ал. 1.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Разпоредбите на ал. 1 и 5 не се прилагат, когато служебното правоотношение е прекратено по чл. 226, ал. 1, т. 7, букви "а", "г", "д", "з" и "к", т. 8, 14 и 19.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) При прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители се изплаща обезщетение за неизползвания отпуск по чл. 189, ал. 1, т. 1 и 2.

(9) За годината на освобождаване от служба обезщетението по ал. 8 се изплаща пропорционално на прослужените месеци.

(10) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Обезщетенията по този член се изплащат в тримесечен срок от датата на прекратяване на служебното правоотношение.

Чл. 235. (1) При определяне размера на обезщетението по чл. 234 се вземат предвид прослужените години:

1. като държавен служител, офицер или сержант в МВР;

2. като гражданско лице в МВР по отменения Закон за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 122 от 1997 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 29 от 1998 г.; изм., бр. 70, 73 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 110 от 1999 г., бр. 1 и 29 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 45 и 119 от 2002 г., бр. 17, 26, 95, 103, 112 и 114 от 2003 г., бр. 15, 70 и 89 от 2004 г., бр. 11, 19, 27, 86, 103 и 105 от 2005 г.; отм., бр. 17 от 2006 г.; изм., бр. 24 и 30 от 2006 г.);

3. като служител по отменения § 19 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за изпълнение на наказанията (обн., ДВ, бр. 73 от 1998 г.; изм., бр. 62 от 2002 г.);

4. на военна служба, с изключение на служилите редовна военна служба като срочнослужещи.

(2) При определяне размера на обезщетението по чл. 234 се вземат предвид прослужените години по ал. 1 без приравнения трудов стаж.

(3) Извън случаите по ал. 1 при прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители от МВР поради пенсиониране, когато са прослужили последните 13 години и 4 месеца на длъжности по ал. 1, размерът на обезщетението се определя от сбора на:

1. прослужените години по ал. 1;

2. години на приравнения трудов стаж към първа категория труд.

(4) При наложено дисциплинарно наказание "уволнение" прослуженото време на длъжности по ал. 1 до дисциплинарното уволнение не се взема предвид при определяне размера на еднократното парично обезщетение при последващо прекратяване на служебното правоотношение.

Чл. 236. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) (1) При преместване на работа в други населени места за срок, по-дълъг от 6 месеца, на държавния служител се изплаща еднократно обезщетение в размер 50 на сто от брутното месечно възнаграждение за длъжността в новото населено място.

(2) В случаите по ал. 1, когато съпругът/съпругата и децата на служителя се преместят в същото населено място, на всеки от тях се изплаща еднократно обезщетение в размер 25 на сто от брутното месечно възнаграждение за длъжността на служителя по ал. 1 в новото населено място.

(3) Транспортните разходи при преместването са за сметка на МВР.

Чл. 237. (1) При незаконно прекратяване на служебното правоотношение държавните служители в МВР имат право на обезщетение в размер, изчислен по реда на чл. 239 към момента на прекратяването, за времето, през което са останали без работа, но за не повече от 6 месеца. Когато през това време са работили на по-нископлатена работа, те имат право на разликата във възнагражденията.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Разпоредбата на ал. 1 се прилага и в случаите на отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение от органа по назначаването.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Възстановените на работа по силата на влязло в сила съдебно решение или на влязъл в сила административен акт държавни служители в едномесечен срок от заемане на длъжността могат да възстановят обезщетението, получено при прекратяването на служебното правоотношение, признато за незаконно.

(4) При повторно и при всяко следващо прекратяване на служебното правоотношение държавните служители по ал. 3 имат право на обезщетение на общо основание.

(5) Когато държавните служители по ал. 3 не възстановят полученото обезщетение, при повторно и при всяко следващо прекратяване на служебното правоотношение от полагащото се обезщетение се приспадат толкова броя месечни възнаграждения, колкото са получени при предишни прекратявания на служебните правоотношения.

(6) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) В случаите на отстраняване от длъжност по реда на Наказателно-процесуалния кодекс и по чл. 214, ал. 4, когато наказателното производство спрямо отстранения служител бъде прекратено или той бъде оправдан, или при отпадане на основанието за отстраняването му държавният служител може да предяви пред съответния съд иск за обезщетение при условията и по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Чл. 238. (1) На служителите в МВР, претърпели телесна повреда при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се изплаща обезщетение в размер 10 месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

(2) На преживелия съпруг, децата и родителите на загинали при или по повод изпълнение на служебните си задължения държавни служители в МВР се изплаща еднократно обезщетение на всеки от тях в размер 12 месечни възнаграждения.

(3) Видът на причинената телесна повреда се определя от Централната експертна лекарска комисия, а обстоятелствата, при които е причинена или при които държавният служител е загинал, се удостоверяват от прекия ръководител.

(4) В случаите на смърт на лицата по ал. 2 се изплаща и обезщетението по чл. 234, ал. 1.

(5) Обезщетенията по ал. 1 и 2 се разрешават от ръководителите на структури по чл. 37.

Чл. 239. (1) Обезщетенията по този закон се изплащат на базата на месечното възнаграждение, определено към датата на прекратяване на служебното правоотношение, на отстраняване от длъжност или на установяване на събитието по чл. 238, което включва:

1. основното месечно възнаграждение;

2. допълнителни възнаграждения за прослужено време, за работа при специфични условия, за изпълнение на специфични служебни дейности, за научна степен.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Обезщетенията по чл. 234, ал. 1 - 6, 236 и 238 не подлежат на облагане с данък.

Чл. 240. При прекратяване на служебното правоотношение по искане на държавния служител или при негово виновно поведение, когато не е възстановил разходите по чл. 174, ал. 3 и 4, неиздължената сума се удържа от обезщетението и другите вземания, които има право да получи, а ако дължимата сума не може да се събере по този начин, вземането се събира по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 241. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Обезщетенията по тази глава се изплащат при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи.

## Глава дванадесета.
## СИНДИКАЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 242. (1) Служителите в МВР имат право свободно да се сдружават в синдикални организации за защита на своите трудови и социално-икономически права и интереси.

(2) Държавните служители в МВР могат да членуват в синдикални организации само на служители от МВР. Те не могат да приемат в своите организации лица, които не са служители в МВР.

(3) Лицата, работещи по трудово правоотношение, имат право да се сдружават в синдикални организации при условията и по реда на Кодекса на труда.

(4) Синдикалните организации в МВР осъществяват дейността си, без да се намесват в ръководството на структурите и в управлението на системата.

Чл. 243. (1) Синдикалните организации на служителите в МВР придобиват качеството на юридическо лице след вписването им по реда, установен за вписване на сдруженията с нестопанска цел.

(2) Синдикалните организации в МВР представляват своите членове пред ръководството на МВР и защитават техните права по служебните, трудовите и осигурителните правоотношения, както и по въпросите на жизненото равнище чрез предложения, искания и участие в подготовката на проекти на нормативни и общи административни актове.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Синдикалните организации, в които членуват държавни служители в МВР, нямат право да се присъединяват или да членуват в национални синдикални организации извън МВР.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

(5) Синдикалните организации, в които членуват държавни служители в МВР, имат право да се присъединяват към международни синдикални организации със сродни функции и характер.

(6) Ръководството на МВР съдейства на синдикалните организации за осъществяване на тяхната дейност, като може да им предоставя безвъзмездно ползване на помещения и да им създава други материални условия, необходими за изпълнението на техните функции.

Чл. 244. (1) Синдикалните организации изразяват и отстояват интересите на своите членове и съдействат за осъществяване на социално-икономическите им права и интереси и за подобряване на жизненото им равнище в сътрудничество и консултации с ръководството на МВР.

(2) Когато при осъществяване на дейностите по ал. 1 не се постигне

съгласие с ръководството на МВР, организациите по чл. 242, ал. 1 могат да пристъпят към осъществяване на избрани от тях форми на протестни действия, без членовете им да преустановяват изпълнението на служебните си задължения.

(3) По време на протестните действия представителите на организациите по чл. 242, ал. 1 и ръководството на МВР полагат усилия за разрешаване на спорните въпроси чрез преговори и консултации.

Чл. 245. (1) Министърът на вътрешните работи и синдикалните организации, в които членуват държавни служители в МВР, сключват споразумение за сътрудничество при осъществяване на социално-икономическите права и интереси на държавните служители.

(2) Министърът на вътрешните работи и синдикалните организации, в които членуват лица, работещи по трудово правоотношение в МВР, могат да сключват колективен трудов договор и споразумения при условията и по реда на Кодекса на труда.

Чл. 245а. (Нов - ДВ, бр. 19 от 2024 г.) (1) За осъществяване на синдикална дейност държавните служители на ръководна изборна длъжност в централни или териториални ръководства на организациите по чл. 242, ал. 1 имат право на платен отпуск при условия, по ред и в размери, установени в споразумение по чл. 245, ал. 1.

(2) За осъществяване на синдикална дейност чрез участие като делегати в национални форуми, събрания на членове, синдикални обучения и други форуми, свързани с предмета на дейност, държавните служители членове на организациите по чл. 242, ал. 1, имат право на платен отпуск при условия, по ред и в размери, установени в споразумение по чл. 245, ал. 1.

Чл. 246. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Служителите на МВР могат да провеждат събрания в извънработно време, включително в униформено облекло, във:

1. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) помещения или места, предоставени за ползване и управление на МВР, при условия, определени чрез съгласуване между ръководителя на съответната структура или звено и ръководството на съответната синдикална структура;

2. други помещения, избрани от тях.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Държавните служители могат да провеждат събрания през работно време в рамките на 40 часа годишно, времето и мястото на които се определят чрез съгласуване между ръководството на синдикалната структура и ръководителя на съответната структура или звено, при условия и по ред, определени в споразумението по чл. 245, ал. 1.

Чл. 247. (1) Държавните служители, които заемат ръководна изборна

длъжност в организациите по чл. 242, ал. 1, за времето на мандата си имат право на неплатен отпуск.

(2) Служебните правоотношения на държавните служители по ал. 1 могат да бъдат прекратени на основание чл. 226, ал. 1, т. 5 и 8 само с предварителното съгласие на ръководния орган на съответната синдикална организация.

(3) Броят на служителите с право на неплатен отпуск по ал. 1 се одобрява от министъра на вътрешните работи след обсъждане в Съвета за социално партньорство в МВР.

(4) Времето по ал. 1 се зачита за трудов стаж по този закон.

Чл. 247а. (Нов - ДВ, бр. 19 от 2024 г.) (1) За изпълнение на координационни, административни, организационни и финансови задачи, по негово искане и решение на управителния орган, по един на всеки 2 000 членове на синдикалните организации по чл. 248, ал. 2 (но не повече от общо 7 за всяка синдикална организация) може да ползва платен отпуск в рамките на мандата му.

(2) Редът за ползване на отпуск по ал. 1 и чл. 247, ал. 1 се определя с акт на министъра.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г. [*]) За времето на отпуска по ал. 1 служителят получава месечно възнаграждение в размер на последното основно месечно възнаграждение преди излизането му в този отпуск, допълнителното възнаграждение по чл. 178, ал. 1, т. 1 и храна или равностойността в евро по чл. 181, ал. 1. Сумите се актуализират спрямо промените за тях след упражняване на това право.

(4) Отпуск по ал. 1 и чл. 247, ал. 1 може да бъде прекратен само по лично волеизявление на служителя или по решение на ръководния орган на организация по чл. 242, ал. 1, на която той е член.

Чл. 248. (1) В МВР се създава Съвет за социално партньорство, наричан по-нататък "съвета". Съветът се ръководи от министъра на вътрешните работи или от определен от него заместник-министър.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) В съвета участват представители на ръководството на МВР, на организациите по чл. 242, ал. 1, в които членуват повече от две на сто от общата щатна численост на служителите в МВР, и на служителите, нечленуващи в синдикалните организации. Броят на представителите на служителите, нечленуващи в синдикални организации, не може да е по-голям от една четвърт от общия брой представители на организациите по чл. 242, ал. 1.

(3) Съветът осъществява социалния диалог, като разрешава въпросите, свързани с трудовите и служебните отношения и със социално-икономическите

права и интереси на служителите, в дух на сътрудничество, взаимни отстъпки и зачитане интересите на всяка от страните.

(4) Съветът полага усилия за доброволно уреждане на възникналите спорни въпроси чрез консултации и преговори за постигане на съгласие и приемане на общи решения по реда на ал. 3.

(5) Съветът приема правила за организацията и дейността си.

## Глава тринадесета.
## ФИНАНСОВО-РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ

Чл. 249. (1) Бюджетът на МВР включва всички постъпления и плащания за дейността на министерството за съответната бюджетна година с изключение на постъпленията и плащанията, за които се прилагат сметки за средства от Европейския съюз, и на операциите с чужди средства, за които са обособени сметки за чужди средства съгласно изискванията на Закона за публичните финанси.

(2) Средствата от продажба на недвижими имоти и движими вещи, предоставени за управление на МВР, постъпват в приходната част на бюджета на министерството.

(3) В рамките на общия бюджет министърът на вътрешните работи определя и утвърждава ежегодно бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет.

(4) Второстепенните разпоредители с бюджет определят и утвърждават бюджетите на разпоредителите с бюджет от по-ниска степен.

(5) Министърът на вътрешните работи утвърждава разпределение на бюджета на МВР за съответната година, класифициран по показатели въз основа на икономически и функционален признак.

(6) Министърът на вътрешните работи утвърждава разпределение на разходите по бюджета на МВР съгласно утвърдените области на политики и бюджетни програми.

(7) Министърът на вътрешните работи утвърждава вътрешни правила за организация на бюджетния процес.

(8) Министърът на вътрешните работи упражнява контрол върху процесите по планирането, съставянето, изпълнението и отчитането на бюджетите на разпоредителите с бюджет от по-ниска степен.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Забранява се сключването на договори за дарения в Министерството на вътрешните работи, освен в изпълнение на международни договори, по които Република България е страна, или когато дарител е:

1. община;

2. държавна структура, която има функции във връзка с осъществяването на държавната власт;

3. държавно предприятие или търговско дружество със 100 на сто държавно участие в капитала;

4. международен орган или организация, чуждестранен държавен орган, Европейският съюз, орган или институция на Европейския съюз;

5. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) юридическо или физическо лице, което дарява книги, научна литература и учебни материали, необходими за подготовка на служителите от министерството.

(10) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Министерството на вътрешните работи поддържа публичен регистър на договорите за дарения, сключени при условията на ал. 9.

(11) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Със заповед на министъра на вътрешните работи се създава постоянна централна комисия в МВР за разглеждане и одобряване на проекти на договори за дарения.

Чл. 250. (Отм. - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.)

Чл. 251. Материално-техническото осигуряване на МВР включва:

1. текуща издръжка;

2. доставка, производство и ремонт на техника и въоръжение, оборудване и друго имущество;

3. проектиране и извършване на капитално строителство и изграждане на жилищен, сграден, почивен и болничен фонд;

4. управление на земи, сгради и съоръжения;

5. социални и обслужващи дейности;

6. други дейности, свързани със защитата на националната сигурност и обществения ред.

Чл. 252. Дейностите в областта на материално-техническото осигуряване на МВР се осъществяват при условията и по реда на Закона за обществените поръчки.

Чл. 253. Министерският съвет предоставя на МВР за управление земи, сгради, съоръжения и други обекти - държавна собственост.

Чл. 254. За осигуряване изпълнението на военновременни задачи МВР изгражда и поддържа необходимите за целта обекти.

## Част четвърта.
## МЕРКИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ПРИНУДА

### Глава четиринадесета.
### ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Чл. 255. За предотвратяване и преустановяване на нарушенията, свързани с изпълнението на задълженията по този закон, както и за отстраняване на негативните последици от тях министърът на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица могат да спират строителството, въвеждането в експлоатация и използването на обекти, инсталации, уреди и съоръжения, както и да спират други дейности, които създават опасност за националната сигурност и обществения ред, за възникването на пожари и производствени аварии.

Чл. 256. (1) Заповедта за прилагане на принудителни административни мерки се издава и обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Заповедта по ал. 1 подлежи на незабавно изпълнение, освен ако съдът не постанови друго.

### Глава петнадесета.
### АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 257. (1) Който не изпълни разпореждане на орган на МВР, направено в изпълнение на функциите му, ако извършеното не съставлява престъпление, се наказва с глоба от 100 до 500 лв.

(2) За маловажни нарушения органите на МВР налагат глоба 50 лв.

Чл. 257а. (Нов - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) (1) Който наруши правилата за достъп до стратегическа зона на стратегически обект или до зона, свързана с изпълнението на стратегически дейности от значение за националната сигурност, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(2) За маловажни нарушения по ал. 1 органите на МВР налагат глоба 50 лв.

Чл. 258. (1) Който без уважителни причини не се яви в местата по чл. 69, ал. 1, след като е редовно призован, се наказва с глоба до 300 лв.

(2) При повторно неявяване без уважителни причини глобата е от 200 до 500 лв.

Чл. 259. Който при условията на глава пета без уважителни причини не предостави на орган на МВР превозно или съобщително средство, се наказва с глоба от 100 до 200 лв.

Чл. 260. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) (1) Който не изпълни или допусне неизпълнение на писмените разпореждания по чл. 125, ал. 1, т. 4 и на заповедите по чл. 255, се наказва с глоба от 200 до 2000 лв.

(2) За неизпълнение на писмените разпореждания по чл. 125, ал. 1, т. 4 и на заповедите по чл. 255 на юридически лица или на еднолични търговци се налага имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.

Чл. 261. (1) Физически лица, които извършват дейности по чл. 129 без разрешение, се наказват с глоба от 1000 до 10 000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1 на търговците се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(3) При повторно извършване на нарушенията лицата по ал. 1 се наказват с глоба от 10 000 до 20 000 лв., а по ал. 2 - с имуществена санкция в размер от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 262. (1) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) На лице, получило разрешение по чл. 129, което:

1. е наело лица, неотговарящи на изискванията за професионална квалификация;

2. осъществява дейност без наличие на техника, оборудване или квалифициран персонал;

3. нарушава реда за осъществяване на съответната дейност;

4. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) не изпълни писмено разпореждане по чл. 133, ал. 4;

5. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) не уведоми в срок органа, издал разрешението, за промените по чл. 132, ал. 1;

6. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) не изпълни задължение по чл. 132, ал. 4,

се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв. за всяко едно от констатираните нарушения;

(2) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) При повторно нарушение по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв. и отнемане на разрешението за срок до две години.

(3) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) За маловажни нарушения по ал. 1, т. 2, 3, 4, 5 и 6 се налага имуществена санкция в размер от 100 до

500 лв.

Чл. 263. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) Физическо или юридическо лице, което предоставя продукти за пожарогасене на пазара на територията на Република България в нарушение на изискванията на наредбата по чл. 17, ал. 6, се наказва съответно с глоба от 100 до 1000 лв. или му се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) При повторно извършване на нарушенията лицата по ал. 1 се наказват съответно с глоба от 1000 до 2000 лв. или им се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) За маловажни нарушения лицата по ал. 1 се наказват съответно с глоба от 100 до 200 лв. или им се налага имуществена санкция в размер от 200 до 500 лв.

Чл. 264. (1) Който противозаконно пречи на орган на МВР да изпълнява функциите си, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв., ако извършеното не съставлява престъпление.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) Който противозаконно наруши физическата неприкосновеност на служител на МВР при изпълнение на служебните му задължения, се наказва с глоба 2000 лв., ако извършеното не съставлява престъпление.

Чл. 265. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) (1) Ръководителите на държавни органи, организации и юридически лица, които не са изпълнили или са допуснали неизпълнение на задълженията, предвидени в този закон или в подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и гражданите, които не са изпълнили такива задължения, се наказват с глоба от 200 до 2000 лв.

(2) За неизпълнение на задълженията, предвидени в този закон или в подзаконовите нормативни актове по прилагането му, на юридически лица или еднолични търговци се налага имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.

(3) За маловажно нарушение по ал. 1 и 2 органите на МВР налагат глоба в размер от 50 до 100 лв., съответно имуществена санкция в размер от 100 до 250 лв.

Чл. 266. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) За нарушение на чл. 151, ал. 6 на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) При повторно извършване на нарушенията по ал. 1 на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 20 000 лв.

(3) Вещите, които са послужили за извършване на административно нарушение или които са били предмет на нарушение по ал. 1 и 2, независимо чия

собственост са, се отнемат в полза на държавата.

Чл. 267. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от органи на МВР, оправомощени от министъра на вътрешните работи.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на вътрешните работи или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 268. (1) Иззетите с влязло в сила наказателно постановление разрешения, издадени по този закон, се изпращат на съответния компетентен орган на МВР за съхранение и отчет.

(2) Наказанието "отнемане на разрешението" тече от датата на изземване на разрешението.

Чл. 269. (1) Глобите, предвидени в този закон, се налагат на физическо лице или на длъжностно лице в юридическо лице, регистрирано като търговец, в юридическо лице с нестопанска цел, регистрирано по националното законодателство на държава членка, или в юридическо лице, създадено със закон или с акт на Министерския съвет.

(2) Имуществените санкции, предвидени в този закон, се налагат на физически и юридически лица, регистрирани като търговци, на юридически лица с нестопанска цел, регистрирани по националното законодателство на държава членка, или на юридическо лице, създадено със закон или с акт на Министерския съвет.

(3) Глобите и имуществените санкции, предвидени в този закон, се налагат, ако извършеното не съставлява престъпление.

## Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

2. "Граничен контрол" е нормативно установена дейност, състояща се от гранични проверки и наблюдение на границата, които се извършват съответно в зоните на ГКПП и в граничната зона, която се осъществява по отношение на лицата, предметите в тяхно владение, транспортните средства и стоките при и по повод преминаване на държавната граница или присъствието им в граничната зона, с цел

гарантиране спазването на граничния режим.

3. "Гранични проверки" са проверките, извършвани на граничните контролно-пропускателни пунктове с цел гарантиране, че лицата, включително превозните им средства и предметите в тяхно владение, могат да получат разрешение за влизане на територията на Република България или за излизане.

4. "Граничен режим" е нормативно установеният ред за преминаване на държавната граница от лица, стоки, превозни средства, транспортни, съобщителни и други комуникации и съоръжения, редът за пребиваване и извършване на дейности в установените гранични ивици и зони, в териториалното море, вътрешните морски води и вътрешните водни пътища, запазването и поддържането в изправност на граничните знаци.

5. "Действия по повод изпълнение на служебни задължения" са такива действия или бездействия, които не съставляват изпълнение на задължения, произтичащи непосредствено от заеманата длъжност, но ги предхождат или следват по време и са в пряка причинна връзка с тях.

6. "Действия при изпълнение на служебни задължения" са такива действия или бездействия, които съставляват изпълнение на задължения, произтичащи непосредствено от заеманата длъжност.

7. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

8. "Загинал при или по повод изпълнение на служебни задължения" е лице, чиято смърт е настъпила при обстоятелствата по т. 5 или 6.

9. "Зона на ГКПП" е територията, на която са разположени сградите, помещенията, работните места, подземните и надземните съоръжения, техническите средства и местата за преходи, изчакване и проверка на лица, превозни средства и стоки, преминаващи през зоните за гранични проверки.

10. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) "Компенсиращи мерки" са приложимите мерки по Регламент ЕС 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ, L 77/1 от 23 март 2016 г.).

11. "Контролиращи достъпа системи" са всички видове биологични, електронни или магнитни четящи устройства, кодирани бутонни устройства и други, които при подадена им команда деблокират спиращите съоръжения или врати. Тези устройства могат и да запазват информацията за контролирания достъп.

12. "Наблюдение на държавната граница" е дейност по организиране и прилагане на охранителни мерки между граничните контролно-пропускателни пунктове за предотвратяване незаконното преминаване на държавната граница, спазване на граничния режим и недопускане заобикаляне на граничните проверки.

13. "Повторно" е нарушението, извършено в срок една година от влизането в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

14. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

15. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

16. "Професионално образование" е придобиването на образователно-квалификационни степени и на образователна и научна степен на висшето образование в области на висшето образование, професионални направления и специалности, за които Академията на МВР е получила програмна акредитация.

17. "Професионално обучение" е придобиването на професионална квалификация във връзка с изпълнението на задачите и дейностите на МВР.

18. "Първоначално професионално обучение" е обучение за придобиване на основни знания и умения за изпълнение на задачите и дейностите на МВР по противодействие на престъпността, опазване на обществения ред, защита на националната сигурност, граничния контрол, регулиране на миграционните процеси, пожарната безопасност и защитата на населението.

19. (изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) "Свързани лица" са лицата по смисъла на § 1, т. 9 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията.

20. "Сигнално-охранителни и известителни системи" са централни или местни пултове, контролни панели, датчици, средства за сигнализация и устройства за предаване на сигнали на разстояния, които подават сигнал при евентуален опит да бъдат преодолени или разрушени физическите бариери от системи за физическа защита на даден обект.

21. "Системи за видеонаблюдение" са съвкупност от видеокамери, монитори, записващи устройства, видеомултиплексори, превключватели и други, с които се наблюдават, констатират и/или заснемат извършителите на опити за проникване или проникналите в даден обект.

22. "Системни нарушения" са три или повече нарушения, извършени в продължение на една година.

23. "Служебна необходимост" е налице при извънредни промени в оперативната обстановка, състоянието на престъпността и обществения ред, нормативни промени и/или промени във функционалните задължения на структурите.

24. "Служебна тайна" е информацията, която не е държавна тайна, но е свързана с изпълнението на функциите и задачите на министерството и с реализирането на правомощията на органите му или е получена в резултат на тази дейност, нерегламентираният достъп до която би се отразил негативно на интересите и сигурността на държавата, на дейността на МВР, на неговите служители във връзка с изпълнението на службата им или на трети лица.

25. "Снемане на полицейска регистрация" е операция или набор от операции с данните, обработвани при полицейската регистрация, които водят до заличаване на данни или до унищожаване на материални носители на информация от

документални фондове, или до обезличаване на данните и ползването им само за целите на статистиката в автоматизираните информационни системи.

26. "Специфичен контрол" е извършване на обиск на лице или претърсване на превозно средство, кораб, въздухоплавателно средство, контейнер и на вещите, превозвани в тях, за което е подаден сигнал в ШИС, с оглед предотвратяване на престъпления и заплахи за националната сигурност.

26а. (нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., доп. - ДВ, бр. 19 от 2024 г.) "Специфични служебни дейности" са пряко изпълнявани от държавните служители по този закон дейности за осъществяване на агентурно-оперативна, издирвателна, експертно-криминалистична, патрулно-постова, пожарогасителна, спасителна и неотложна аварийно-възстановителна работа, държавен противопожарен контрол или превантивна дейност по чл. 17, ал. 2, т. 1, установяване на причините и на условията за възникване и разпространение на пожари, контрол на държавната граница, химическа, биологическа и радиационна защита при инциденти и аварии, свързани с опасни вещества и материали, летателна, авиационна, парашутна, плавателна, водолазна, охрана на взривоопасни вещества, банкови или други ценности, борба с тероризма или участие в специални операции, осигуряване и прилагане на специални разузнавателни средства в случаите по чл. 20, ал. 1, т. 3 от Закона за специалните разузнавателни средства, откриване, идентифициране и неутрализиране на взривни устройства и взривни вещества, конвоиране, съпровождане или транзитиране на лица, опазване на обществения ред и разследване по досъдебни производства.

27. "Стратегически обекти" са обектите, определени от Министерския съвет в единен списък.

28. "Физически бариери" са всички видове огради, оградни съоръжения, решетки, метални или усилени с метал врати, капандури и прозорци, укрепващи метални елементи, механични заключващи устройства, тунелни проходни съоръжения и други.

29. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г. [*]) "Значителна имуществена вреда" е тази, чиято равностойност в евро е в размер на 14 или повече минимални работни заплати към момента на извършване на деянието.

30. (нова - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) "Психологична пригодност на държавните служители" е състояние на личността, при което лицето притежава психични ресурси и механизми, необходими за ефективното справяне със служебните задължения.

§ 2. Органите на МВР събират такси в размери, определени с тарифа от Министерския съвет, за:

1. (доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., отм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.)

2. оценяване съответствието на продукти за пожарогасене;

3. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г.) издаване на сертификат, становище или друг документ във връзка с дейността по осъществяване на държавен противопожарен контрол или решение за отказ от издаването им;

4. издаване на разрешение за извършване на дейности по осигуряване на пожарната безопасност на обекти и/или поддържане и обслужване на уреди, системи и съоръжения, свързани с пожарната безопасност;

5. промяна в издадено разрешение за извършване на дейности по осигуряване на пожарната безопасност на обекти и/или поддържане и обслужване на уреди, системи и съоръжения, свързани с пожарната безопасност;

6. издаване на удостоверителни документи за възникнали произшествия;

7. предоставяне на информация по искане на юридически лица на небюджетна издръжка и на граждани;

8. копиране, микрофилмиране, фотокопиране или сканиране на архивен документ, както и за предоставяне на архивен документ за заснемане на филм;

9. заверка на копие на архивен документ;

10. (нова - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) издаване на класификационни протоколи за продукти;

11. (нова - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) изготвяне на експертна оценка за съгласуване на проекти на сигнално-охранителни и известителни системи в случаите, предвидени в нормативен акт.

§ 3. Този закон въвежда Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета от 18 декември 2006 г. за опростяване обмена на информация и сведения между правоприлагащите органи на държавите - членки на Европейския съюз.

## Преходни и Заключителни разпоредби

§ 4. Този закон отменя Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 17 от 2006 г.; изм., бр. 30, 102 и 105 от 2006 г., бр. 11, 31, 41, 46, 57, 64 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43, 69, 94 и 98 от 2008 г., бр. 27, 42, 74, 82 и 93 от 2009 г., бр. 88 от 2010 г., бр. 9, 23, 47, 48 и 81 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 15, 52, 66, 68 и 70 от 2013 г., бр. 19 от 2014 г.).

§ 5. (1) Служебните правоотношения на държавните служители в МВР не се прекратяват, а се преобразуват, считано от датата на влизане в сила на закона, като държавните служители се назначават на длъжностите, които заемат към момента на преобразуване на правоотношенията.

(2) До определяне заплатите на държавните служители по реда на чл. 177 на лицата по ал. 1 се заплащат възнагражденията, определени по досегашния ред.

(3) Лицата, на които определените основни месечни възнаграждения по чл. 177 са по-ниски от получаваните до влизането в сила на закона, запазват размера на възнагражденията си. В този случай служителите получават лична временна добавка, която се включва в основната заплата при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи.

§ 6. С влизането в сила на закона заварените трудови правоотношения на лицата, работещи по трудово правоотношение в МВР, не се прекратяват съгласно чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 7. (1) Служебните правоотношения на държавните служители от научноизследователските и научно-приложните институти на МВР, осъществяващи дейности по създаване на специфични технически средства и системи, проектиране на удостоверителни знаци, защитени документи, щемпели и печати, преминават в служебни правоотношения с Държавна агенция "Технически операции".

(2) Трудовите правоотношения на служителите от научноизследователските и научно-приложните институти на МВР, осъществяващи дейности по създаване на специфични технически средства и системи, проектиране на удостоверителни знаци, защитени документи, щемпели и печати, преминават към Държавна агенция "Технически операции" съгласно чл. 123 от Кодекса на труда.

(3) Лицата по ал. 1 и 2 преминават към Държавна агенция "Технически операции" без срок за изпитване освен служителите, които са със срок за изпитване.

(4) Стажът, придобит по отменения Закон за Министерството на вътрешните работи от служителите по ал. 1 и 2, преминали в Държавна агенция "Технически операции", се зачита за работа при един и същ орган по назначаване, съответно работодател, включително при изплащане на дължимите обезщетения при прекратяване на правоотношенията с агенцията.

(5) Прослуженото време като държавен служител по отменения Закон за Министерството на вътрешните работи, за което не са получени обезщетения преди преминаването в Държавна агенция "Технически операции", се зачита при определяне размера на обезщетението при прекратяване на служебното правоотношение.

§ 8. (1) Създадените с този закон Главна дирекция "Криминална полиция" и Главна дирекция "Охранителна полиция" са правоприемници на активите, пасивите, правата, задълженията и архивния фонд на Главна дирекция "Национална полиция" съобразно разделителни протоколи, утвърдени от министъра на вътрешните работи.

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Главна дирекция "Национална полиция" се осъществява от директора на Главна дирекция "Охранителна полиция".

(3) Служебните правоотношения на държавните служители и трудовите правоотношения на лицата, работещи по трудово правоотношение в Главна дирекция "Национална полиция", се уреждат при условията и по реда съответно на § 5 и 6 в Главна дирекция "Криминална полиция" и Главна дирекция "Охранителна полиция".

§ 9. (1) Създадената с този закон Главна дирекция "Гранична полиция" е правоприемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Главна дирекция "Гранична полиция" и на дирекция "Миграция", създадени с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи.

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Главна дирекция "Гранична полиция" и на дирекция "Миграция", създадени с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи, се осъществява от директора на Главна дирекция "Гранична полиция".

(3) Служебните правоотношения на държавните служители и трудовите правоотношения на лицата, работещи по трудово правоотношение в дирекция "Миграция", се уреждат при условията и по реда съответно на § 5 и 6 в Главна дирекция "Гранична полиция".

§ 10. (1) Създадената с този закон Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" е правоприемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и териториалните ѝ звена, създадена с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи.

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и на териториалните ѝ звена, създадена с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи, се осъществява от директора на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението".

§ 11. (1) Създадените с този закон областни дирекции на МВР са правоприемници на активите, пасивите, правата и задълженията на областните дирекции на МВР, създадени с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи.

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на областните дирекции на МВР, създадени с отменения Закон за Министерството на вътрешните

работи, се осъществява от директорите на областните дирекции.

§ 12. (1) Създадената с този закон дирекция "Управление на собствеността и социални дейности" е правоприемник на активите, пасивите, правата и задълженията на дирекция "Управление на собствеността и социални дейности", създадена с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи.

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на дирекция "Управление на собствеността и социални дейности", създадена с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи, се осъществява от директора на дирекция "Управление на собствеността и социални дейности".

§ 13. (1) Създадената с този закон дирекция "Международни проекти" е правоприемник на активите, пасивите, правата и задълженията на дирекция "Международни проекти", създадена с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи.

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на дирекция "Международни проекти", създадена с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи, се осъществява от директора на дирекция "Международни проекти".

§ 14. (1) Министерството на вътрешните работи е правоприемник на активите, пасивите, правата, задълженията и архивния фонд на дирекция "Специална куриерска служба".

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на дирекция "Специална куриерска служба" се осъществява от министъра на вътрешните работи.

(3) Служебните правоотношения на държавните служители и трудовите правоотношения на лицата, работещи по трудово правоотношение в дирекция "Специална куриерска служба", се уреждат при условията и по реда съответно на § 5 и 6.

§ 15. (1) Образуваните и неприключили до влизането в сила на закона производства за търсене на дисциплинарна или имуществена отговорност от държавните служители в МВР се довършват по досегашния ред.

(2) Образуваните и неприключили до влизането в сила на закона производства по отмяна на заповеди за налагане на дисциплинарни наказания или за прекратяване на служебни правоотношения се довършват по досегашния ред.

§ 16. (1) Обявените и неприключили до влизането в сила на закона

конкурси за назначаване на държавна служба се довършват по досегашния ред.

(2) Обявените и неприключили до влизането в сила на закона конкурси за преминаване на държавна служба се прекратяват.

§ 17. Издадените до влизането в сила на закона разрешения по чл. 91е от отменения Закон за Министерството на вътрешните работи запазват действието си до изтичането на срока на тяхната валидност.

§ 18. Срокът на действие на издадените разрешения по чл. 91е от отменения Закон за Министерството на вътрешните работи, чийто срок изтича към датата на влизане в сила на закона, се удължава служебно с 6 месеца от съответния орган, издал разрешението.

§ 19. Образуваните и неприключили до влизането в сила на закона производства по издаване или отнемане на разрешения по чл. 91е от отменения Закон за Министерството на вътрешните работи се довършват по досегашния ред.

§ 20. Образуваните и неприключили до влизането в сила на закона административнонаказателни производства по отменения Закон за Министерството на вътрешните работи се довършват по досегашния ред.

§ 21. Образуваните и неприключили до влизането в сила на закона производства по издаване или отмяна на административни актове по отменения Закон за Министерството на вътрешните работи се довършват по досегашния ред.

§ 22. Започналите до влизането в сила на този закон процедури за проучване и издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация за посочените в § 2а от допълнителните разпоредби на Закона за защита на класифицираната информация служители се довършват по досегашния ред.

§ 22а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Договорите, сключени на основание чл. 77 и чл. 91д от отменения Закон за Министерството на вътрешните работи, запазват действието си съгласно уговорените в тях условия.

§ 23. Лицата, придобили образователно-квалификационна степен "бакалавър" в Академията на МВР, чиито служебни правоотношения са преминали в Държавна агенция "Национална сигурност" и в Държавна агенция "Технически операции", не дължат възстановяване на разходите за издръжка и обучение по чл.

§ 24. Разпоредбите относно разпределението на досъдебните производства на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването се прилагат след създаването на необходимите технически и организационни условия.

§ 25. Разпоредбите относно:

1. прилагането на компенсиращи мерки, и

2. въвеждането, актуализирането, заличаването и осъществяването на действия в изпълнение на сигналите за граждани на трети страни с отказ за влизане на територията на Шенгенското пространство,

се прилагат от влизането в сила на Решението на Съвета на Европейския съюз за пълното прилагане на достиженията на правото от Шенген в Република България.

§ 26. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на отменения Закон за Министерството на вътрешните работи се прилагат, доколкото не противоречат на този закон.

§ 27. Министерският съвет в срок два месеца от влизането в сила на закона приема подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

§ 28. Министерският съвет приема правилника по чл. 37, ал. 3 в срок един месец от влизането в сила на закона.

§ 29. Министърът на вътрешните работи издава подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона в срок 4 месеца от влизането му в сила.

§ 30. Инструкцията по чл. 144, ал. 3 от Закона за съдебната власт се издава в срок до три месеца от влизането в сила на закона.

§ 31. В Изборния кодекс (обн., ДВ, бр. 19 от 2014 г.; изм., бр. 35 от 2014 г.) в § 4 думите "чл. 76, ал. 3" се заменят с "чл. 92, ал. 3".

§ 32. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от

2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г. и бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г., Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18 и 40 от 2014 г.) в чл. 75, ал. 1, т. 2 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Криминална полиция".

§ 33. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г. и бр. 1, 18, 27 и 35 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 54б, ал. 3 думите "чл. 245, ал. 1, т. 4, 6 и 8" се заменят с "чл. 226, ал. 1, т. 4, 6, 8 и 16".

2. В чл. 54е, ал. 1 думите "чл. 254" се заменят с "чл. 237, ал. 1".

3. В чл. 69, ал. 6 думите "чл. 52г, ал. 2, т. 8 и 9" се заменят с "чл. 17, ал. 2, т. 6".

4. В чл. 287, ал. 2 думите "чл. 245, ал. 1, т. 4, 6 и 8" се заменят с "чл. 226, ал. 1, т. 4, 6, 8 и 16".

§ 34. В Наказателния кодекс (обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 97 от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 98 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от

2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г. и бр. 19 от 2014 г.) в чл. 371 буква "в" се изменя така:

"в) държавните служители в Министерството на вътрешните работи, когато са извършени във военно време или в бойна обстановка или при участие в мисия или операция извън страната или във връзка с бойни действия;".

§ 35. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. - бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г. и бр. 15 и 66 от 2013 г.) в чл. 528, ал. 4 думите "чл. 56" се заменят с "чл. 65".

§ 36. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г. и бр. 23 и 70 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 39 т. 1 се изменя така:

"1. временен паспорт - издава се от дипломатическите и консулските представителства на Република България на български граждани, които пребивават в чужбина и не притежават валидни документи за пътуване или за самоличност - със срок на валидност до 12 месеца, съобразен с необходимото време за завръщане в Република България, след съгласуване с Министерството на външните работи; на български граждани, на които след 1 септември 1999 г. не са издавани български лични документи, се издава временен паспорт след съгласуване с Министерството на вътрешните работи;".

2. В преходните и заключителните разпоредби в § 21 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

§ 37. В Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства (обн., ДВ, бр. 80 от 2006 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 36, 93 и 102 от 2009 г., бр. 9 от 2011 г. и бр. 21 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 7, ал. 1 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

2. В чл. 9:

а) в ал. 1 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция";

б) в ал. 6 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция";

в) в ал. 8 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

3. В чл. 12:

а) в ал. 1 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция";

б) в ал. 6 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

4. В чл. 13, ал. 1 и 2 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

5. В чл. 16, ал. 5 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

6. В чл. 19, ал. 2 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

7. В чл. 21, ал. 1 думите "чл. 61, ал. 2" се заменят с "чл. 70, ал. 2".

8. В чл. 27, ал. 1 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

9. В чл. 29 думите "дирекция "Миграция" или от органите на" се заличават.

10. В чл. 34, ал. 1 и 2 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

11. В допълнителната разпоредба в § 1, т. 2 и 3 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

§ 38. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36, 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г. и бр. 26 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 44, ал. 1, т. 2 думите "при обявено бедствено положение" се заменят с "при въведен план за защита при бедствия".

2. В чл. 138 ал. 2 и 3 се изменят така:

"(2) Оперативната защита се изразява в провеждане на дейностите по чл. 19, ал. 1 от Закона за защита при бедствия и се осъществява от Единната спасителна система.

(3) Оперативната защита се осъществява в съответствие с аварийните планове по чл. 138а и с плановете за защита при бедствия по чл. 9 от Закона за защита при бедствия."

3. Член 138а се изменя така:

"Чл. 138а. (1) Аварийните планове на водностопанските системи и съоръжения и на обектите по чл. 131, ал. 1 се изготвят от собствениците или ползвателите им по реда на чл. 35 от Закона за защита при бедствия и съдържат:

1. кратки технически данни за системите или съоръженията;

2. оценка на възможните причини за възникване на аварийни ситуации:

а) преминаване на висока вълна с обезпеченост, по-ниска от проектната;

б) сеизмични въздействия;

в) терористичен акт;

г) увеличена филтрация или теч на вода, необичайни премествания, деформации, пукнатини, свличане на скатове и други;

д) тежка авария в друго съоръжение;

3. оценка на максимални възможни последици за обекта, околната среда, населението и инфраструктурата след него - застрашени населени места, промишлени и други обекти;

4. мерките за ограничаване и ликвидиране на последиците от аварийните ситуации;

5. мерките за защита на персонала;

6. задействане на аварийния план, разпределение на задълженията и отговорните структури и лица за изпълнение на предвидените мерки;

7. времето за готовност за реагиране на структурите и лицата по т. 6;

8. средства и ресурси, необходими за изпълнение на предвидените мерки;

9. действие при аварийни ситуации;

10. действие при авария на отделно съоръжение;

11. физическа охрана на обектите и съоръженията и действие при сигнал за терористичен акт;

12. системи за оповестяване и резервираност на електрозахранването и на средствата за комуникация;

13. ред за информиране на органите на изпълнителната власт при необходимост от въвеждане на плановете за защита при бедствие.

(2) Собствениците и ползвателите на хидротехнически съоръжения осигуряват за своя сметка предвидените в плановете по ал. 1 мероприятия, сили и средства за провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи.

(3) Техническото и експлоатационното състояние на водностопанските

системи и съоръжения, готовността за въвеждане на плановете по ал. 1 и тяхното ресурсно осигуряване с цел намаляване на риска от наводнения се проверява ежегодно от комисия, назначена от областния управител."

4. В чл. 140, ал. 3 т. 1, 4 и 5 се отменят.

5. В чл. 190 ал. 3 се отменя.

6. В чл. 200, ал. 1 т. 15 се отменя.

7. В чл. 201 ал. 5 и 6 се отменят.

§ 39. В Закона за военната полиция (обн., ДВ, бр. 48 от 2011 г.; изм., бр. 33 и 77 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6 ал. 5 се изменя така:

"(5) Полицейската регистрация по ал. 4 се снема в случаите и по реда на чл. 68, ал. 6 от Закона за Министерството на вътрешните работи."

2. В чл. 9 думите "чл. 91б във връзка с чл. 91в, т. 2" се заменят с "чл. 125 във връзка с чл. 126, т. 2".

§ 40. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 19 от 2011 г.; изм., бр. 43 от 2011 г., бр. 38, 60, 82 и 102 от 2012 г., бр. 15, 27, 66 и 109 от 2013 г. и бр. 28 от 2014 г.) в чл. 200, ал. 1, т. 6 думите "и лично късо нарезно оръжие" се заличават.

§ 41. В Закона за гражданската регистрация (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 28 и 37 от 2001 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 70 и 96 от 2004 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 48 и 59 от 2007 г., бр. 105 от 2008 г., бр. 6, 19, 47, 74 и 82 от 2009 г., бр. 33 от 2010 г., бр. 9 и 39 от 2011г., бр. 42 от 2012 г. и бр. 66 и 68 от 2013 г.) в чл. 61, ал. 2, 3 и 4 думата "полицейско" са заличава.

§ 42. В Закона за гражданското въздухоплаване (обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г.; изм., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 34 и 111 от 2001 г., бр. 52 и 70 от 2004 г., бр. 88 и 102 от 2005 г., бр. 30, 36, 37, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66 и 67 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 63, 73 и 94 от 2010 г., бр. 41, 81 и 99 от 2011 г., бр. 38, 60 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г. и бр. 12 от 2014 г.) в чл. 141, ал. 2 се правят следните изменения:

1. В текста преди т. 1 думите "Противопожарните служби, Гражданската защита, полицията и жандармерията" се заменят с "Компетентните органи на Министерството на вътрешните работи".

2. В т. 3 думите "органите за управление и силите на Гражданската защита" се заменят с "компетентните органи на Министерството на вътрешните работи".

§ 43. В Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г. и бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 126:

а) в ал. 2 в текста преди т. 1 думите "като крайна мярка" се заменят със "само когато това е абсолютно необходимо";

б) създават се нови ал. 3 и 4:

"(3) Забранява се употребата на оръжие за задържане или предотвратяване бягството на лице, извършващо или извършило ненасилствено деяние, ако лицето не представлява опасност за живота и здравето на другиго.

(4) Органите по ал. 1 преустановяват употребата на оръжие незабавно след постигането на законната ѝ цел.";

в) досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 5 и 6.

2. В чл. 127:

а) в ал. 1 в текста преди т. 1 думите "ако те не могат да бъдат осъществени по друг начин" се заменят с "когато това е абсолютно необходимо";

б) създава се ал. 9:

"(9) Забранява се използването на животозастрашаваща сила или помощни средства, които могат да увредят здравето, за задържане или предотвратяване бягството на лице, извършващо или извършило ненасилствено деяние, ако лицето не представлява опасност за живота и здравето на другиго."

§ 44. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51 и 99 от 2011 г., бр. 40, 81 и 94 от 2012 г., бр. 23, 66, 100 и 109 от 2013 г. и бр. 1 от 2014 г.) в чл. 24, ал. 2 се правят следните изменения:

1. В т. 1, буква "д" думите "чл. 204, ал. 1" се заменят с "чл. 181, ал. 1".

2. В т. 7 думите "чл. 210" се заменят с "чл. 186".

3. В т. 8 думите "чл. 204, ал. 4 и чл. 252" се заменят с "чл. 234, ал. 1 - 7 и чл. 236".

4. В т. 16 думите "чл. 204, ал. 5" се заменят с "чл. 182, ал. 1".

§ 45. В Закона за движението по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 43 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 80, 82, 85 и 102 от 2006 г., бр. 22, 51, 53, 97 и 109 от 2007 г., бр. 36, 43, 69, 88 и 102 от 2008 г., бр. 74, 75, 82 и 93

от 2009 г., бр. 54, 98 и 100 от 2010 г., бр. 10, 19, 39 и 48 от 2011 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 20 от 2012 г.; изм., бр. 47, 53, 54, 60 и 75 от 2012 г. и бр. 15 и 68 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 91, ал. 3 след думите "Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" на Министерството на правосъдието" се добавя "Бюрото по защита при главния прокурор".

2. В чл. 123, ал. 1, т. 2:

а) в буква "б" думите "представител на Министерството на вътрешните работи или на следствието" се заменят с "компетентните органи на Министерството на вътрешните работи";

б) в букви "в" и "г" думата "представителя" се заменя с "органите".

3. В чл. 162, ал. 10 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция".

4. В чл. 171, т. 5 навсякъде думите "районното полицейско управление" се заменят с "районното управление на Министерството на вътрешните работи".

§ 46. В Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм., бр. 41, 57 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 25, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 18, 54 и 97 от 2010 г., бр. 23, 32 и 48 от 2011 г., бр. 25, 38, 87 и 103 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) в чл. 3, ал. 1, т. 14 думите "чл. 9, ал. 3" се заменят с "чл. 37, ал. 4".

§ 47. В Закона за държавните такси (обн., ДВ, бр. 104 от 1951 г.; изм., бр. 89 от 1959 г., бр. 21 от 1960 г., бр. 53 от 1973 г., бр. 87 от 1974 г., бр. 21 от 1975 г., бр. 21 от 1990 г., бр. 55 от 1991 г., бр. 100 от 1992 г., бр. 69 и 87 от 1995 г., бр. 37, 100 и 104 от 1996 г., бр. 82 и 86 от 1997 г., бр. 133 от 1998 г., бр. 81 от 1999 г., бр. 97 от 2000 г., бр. 62, 63 и 90 от 2002 г., бр. 84 и 86 от 2003 г., бр. 24, 36 и 37 от 2004 г., бр. 43 от 2005 г., бр. 18 и 33 от 2006 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 55 и 99 от 2011 г. и бр. 68 от 2013 г.) в чл. 4, буква "ж" след думата "действия" съюзът "и" се заменя с "или".

§ 48. В Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест (обн., ДВ, бр. 46 от 2005 г.; изм., бр. 86 от 2005 г., бр. 52 от 2008 г., бр. 49 от 2010 г. и бр. 55 от 2011 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 42, ал. 4 думите "чл. 95 от Конвенцията от 19 юни 1990 г. за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1990 г. за постепенно премахване на контрола върху общите държавни граници" се заменят с "чл. 26 от Решение 2007/533/ПВР на Съвета от 12 юни 2007 г. за създаването,

функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II) (ОВ, L 205/63 от 7 август 2009 г.)".

2. В чл. 57, ал. 3 думите "чл. 95 от Конвенцията от 19 юни 1990 г. за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1990 г. за постепенно премахване на контрола върху общите държавни граници" се заменят с "чл. 26 от Решение 2007/533/ПВР на Съвета от 12 юни 2007 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II)".

§ 49. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 45 от 2009 г.; изм., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г. и бр. 11 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 250б, ал. 1 т. 2 се изменя така:

"2. Главна дирекция "Криминална полиция" и териториалните ѝ структури, Главна дирекция "Охранителна полиция", Главна дирекция "Гранична полиция" и регионалните дирекции "Гранична полиция", дирекция "Сигурност на Министерството на вътрешните работи", Столичната дирекция на вътрешните работи и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи;".

2. В чл. 301, ал. 3 думите "чл. 7, т. 8а и чл. 91, ал. 1" се заменят с "чл. 14, ал. 2, т. 8 и чл. 89, ал. 1".

§ 50. В Закона за защита на животните (обн., ДВ, бр. 13 от 2008 г.; изм., бр. 80 от 2009 г., бр. 8 и 92 от 2011 г.) в чл. 16, ал. 1 думите "районното полицейско управление" се заменят с "районното управление на Министерството на вътрешните работи".

§ 51. В Закона за защита на класифицираната информация (обн., ДВ, бр. 45 от 2002 г.; попр., бр. 5 от 2003 г.; изм., бр. 31 от 2003 г., бр. 52, 55 и 89 от 2004 г., бр. 17 и 82 от 2006 г., бр. 46, 57, 95 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66, 69 и 109 от 2008 г., бр. 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16 и 88 от 2010 г., бр. 23, 48 и 80 от 2011 г., бр. 44 и 103 от 2012 г. и бр. 52 и 70 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В допълнителните разпоредби:

а) в § 1, т. 2 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Криминална полиция", Главна дирекция "Охранителна полиция", а думите "и областните дирекции на МВР" се заменят с "областните дирекции на МВР и дирекция "Сигурност на Министерството на вътрешните работи" на МВР";

б) параграф 2а се изменя така:

"§ 2а. За целите на чл. 46, т. 2 и 3 от този закон главният секретар на МВР, служителите и кандидатите за служители на Специализирания отряд за борба с тероризма, на дирекциите, на административните дирекции, на Академията на Министерството на вътрешните работи, на Медицинския институт, на научноизследователските и научно-приложните институти на Министерството на вътрешните работи, на структурите по чл. 33, т. 5 и чл. 37, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи, на курсантите, членовете на политическия кабинет на министъра на вътрешните работи и експертните и техническите сътрудници към него се смятат за служители на дирекция "Сигурност на Министерството на вътрешните работи"."

2. В приложение № 1 към чл. 25 в раздел II "Информация, свързана с външната политика и вътрешната сигурност на страната":

а) в т. 7 съюзът "и" след думата "сигурност" се заличава, поставя се запетая и след думите "обществен ред" се добавя "и от Специализирания отряд за борба с тероризма на Министерството на вътрешните работи";

б) създава се т. 9а:

"9а. Подробна организационна и щатна структура на Специализирания отряд за борба с тероризма на Министерството на вътрешните работи, планове, доклади, отчети и други документи, съдържащи информация, свързана с осъществяване на дейността на Специализирания отряд за борба с тероризма на Министерството на вътрешните работи, както и данни за самоличността на служителите на Специализирания отряд за борба с тероризма на Министерството на вътрешните работи при упражняване на правомощията им по чл. 89, ал. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи."

§ 52. В Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство (обн., ДВ, бр. 103 от 2004 г.; изм., бр. 82 от 2006 г., бр. 33 и 66 от 2008 г., бр. 82 от 2009 г. и бр. 21 от 2014 г.) в чл. 14д се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите "чл. 55, ал. 1, 2, 4, 5 и 6, чл. 56, 57, 61, чл. 63 - 68 и чл. 69 - в случаите по чл. 61, ал. 1, т. 1, 4 и 5, чл. 72, 73, чл. 74, ал. 1, 2 и 5 и чл. 89" се заменят с "чл. 64, ал. 1, 2, 4, 5 и 6, чл. 65, 66, 70, чл. 72 - 74, чл. 76, 80, 91 и чл. 81 - в случаите по чл. 70, ал. 1, т. 1, 4 и 5, чл. 85, 86, чл. 87, ал. 1, 2 и 5 и чл. 100".

2. В ал. 2 думите "глави петнадесета - двадесета" се заменят с "глави седма - дванадесета".

§ 53. В Закона за защита при бедствия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм., бр. 41 и 113 от 2007 г., бр. 69 и 102 от 2008 г., бр. 35, 74 и 93 от 2009 г., бр. 61, 88 и 98 от 2010 г., бр. 8, 39 и 80 от 2011 г. и бр. 68 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6 т. 5 се изменя така:

"5. мерки за защита на критичните инфраструктури;".

2. В чл. 8а:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Установяването на критичните инфраструктури и обектите им, оценката на риска за тях и мерките за защитата им се определят с наредба на Министерския съвет.";

б) алинея 2 се отменя;

в) алинея 3 се изменя така:

"(3) Мерките за защита на критичните инфраструктури са с приоритет при определяне на дейностите в плановете по чл. 18, ал. 3."

3. Член 10 се отменя.

4. В чл. 35, ал. 2 след думата "закон" се добавя "или в издадените въз основа на него подзаконови актове".

5. В чл. 36, ал. 1, в текста преди т. 1 след думата "територията" се добавя "както и в училища и детски градини от по-ниска категория".

6. В чл. 40:

а) алинея 4 се изменя така:

"(4) Лице, навършило 16 години и ненавършило 18 години, може да бъде обучавано за доброволец, без да изпълнява конкретни задачи по предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях.";

б) създава се ал. 5:

"(5) На всеки доброволец и на лицата по ал. 4 се определя персонален идентификационен номер."

7. В чл. 42, ал. 1:

а) в т. 3 накрая се поставя запетая и се добавя "както и лицата по чл. 40, ал. 4 за времето на обучение";

б) създава се т. 6:

"6. предложи сключването на договор по т. 1 на лице по чл. 40, ал. 4, при условие че то е завършило обучение и отговаря на изискванията на чл. 40, ал. 1."

8. В чл. 48:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Режимът бедствено положение се обявява след въвеждането в изпълнение на съответния план за защита при бедствия."

9. В чл. 55:

а) алинея 3 се изменя така:

"(3) Възстановителната помощ се предоставя на физически лица при необходимост от основен ремонт на жилищата им, засегнати от бедствие, при

условия, по ред и в размери, определени с правилника по чл. 54, ал. 6, и не може да превишава стойността на данъчната оценка на жилището.";

б) създава се нова ал. 4:

"(4) Възстановителната помощ се предоставя за:

1. частичното възстановяване и/или частичната замяна на конструктивни елементи на строежа, както и за строително-монтажни работи, с които първоначално изпълнени, но увредени конструкции и конструктивни елементи, се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, след издаване на разрешение за строеж;

2. премахване на строежи, за които е издадена заповед от кмета на общината съгласно чл. 195, ал. 6 ЗУТ, поради природно явление с геологичен (геофизичен, геоложки) или хидрометеорологичен произход са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от самосрутване и не могат да се поправят или заздравят.";

в) досегашната ал. 4 става ал. 5.

10. В чл. 56 ал. 1 се изменя така:

"(1) Комисията приема решение за предоставяне на средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в частта за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване. Средствата се предоставят за финансиране на:

1. превантивни дейности от националната програма по чл. 18, включени в годишния план за нейното изпълнение като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници;

2. непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система;

3. неотложни възстановителни работи;

4. възстановителна помощ по чл. 55, ал. 3;

5. контролни проверки по изпълнението на решенията на комисията;

6. проверки по жалби и сигнали;

7. обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия при условия, по ред и в размери, определени с правилника по чл. 54, ал. 6."

§ 54. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр.

17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. - бр. 26 от 2007 г.; изм., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г., бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от 2013 г. и бр. 1, 18 и 35 от 2014 г.) в чл. 37, ал. 4 думите "чл. 63" се заменят с "чл. 72".

§ 55. В Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (обн., ДВ, бр. 25 от 2009 г.; изм., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 32 и 73 от 2010 г., бр. 81 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г. и бр. 15 и 68 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 15, ал. 1, т. 3 думите "чл. 226, ал. 1, т. 1 - 3" се заменят с "чл. 197, ал. 1, т. 1 - 3".

2. В чл. 16а, ал. 1, т. 5 думите "чл. 226, ал. 1, т. 1 - 3" се заменят с "чл. 197, ал. 1, т. 1 - 3".

§ 56. В Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (обн., ДВ, бр. 30 от 1999 г.; изм., бр. 63 от 2000 г., бр. 74, 75 и 120 от 2002 г., бр. 56 от 2003 г., бр. 76, 79 и 103 от 2005 г., бр. 30, 75 и 82 от 2006 г., бр. 31 и 55 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 41, 74, 82 и 93 от 2009 г., бр. 22 от 2010 г.; попр., бр. 23 от 2010 г.; изм., бр. 29, 59 и 98 от 2010 г., бр. 8, 12, 60 и 61 от 2011 г., бр. 83 и 102 от 2012 г. и бр. 52, 68 и 109 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 32а, ал. 1, т. 10 думите "с органите на Министерството на вътрешните работи или" се заличават.

2. В чл. 33а, ал. 1, т. 8 думите "с органите на Министерството на вътрешните работи или" се заличават.

3. В чл. 36, ал. 2, т. 11 думите "с органите на Министерството на вътрешните работи или" се заличават.

§ 57. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г. и бр. 22, 27 и 35 от 2014 г.) в чл. 62, ал. 6, т. 7 и ал. 8 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Криминална полиция".

§ 58. В Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 85 от 1998 г.; изм., бр. 1 и 102 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 54, 59, 82 и 108 от 2006 г., бр. 52, 92 и 109 от 2007 г., бр. 16, 36, 67 и 69 от 2008 г., бр.

22, 23 и 93 от 2009 г., бр. 88 и 101 от 2010 г., бр. 16, 48, 57 и 96 от 2011 г., бр. 44, 60 и 102 от 2012 г., бр. 52 от 2013 г. и бр. 1 и 22 от 2014 г.) в § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби думите "Национална полиция" се заменят с "Криминална полиция", "Охранителна полиция".

§ 59. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г., Решение № 4 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 36 от 2011 г.; изм., бр. 57 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 1 и 19 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 44:

а) в ал. 1, т. 4 думите "полицейски служби" се заменят със "структури на Министерството на вътрешните работи";

б) в ал. 3 думите "полицейски служби" се заменят със "структури на Министерството на вътрешните работи".

2. В чл. 46, ал. 1, т. 8 думите "чл. 61, 63, 68, 69, 71, 72 и 74" се заменят с "чл. 70, 72, 80, 81, 83, 85 и 87".

§ 60. В Закона за опазване на обществения ред при провеждането на спортни мероприятия (обн., ДВ, бр. 96 от 2004 г.; изм., бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 80 и 82 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19 и 32 от 2009 г., бр. 50 и 88 от 2010 г. и бр. 68 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6, ал. 7 думите "глава тринадесета" се заменят с "глава втора, раздел шести".

2. В чл. 30 навсякъде думата "полицейско" се заличава.

3. В чл. 35, ал. 1 думата "полицейско" се заличава.

§ 61. В Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия (обн., ДВ, бр. 73 от 2010 г.; изм., бр. 88 от 2010 г., бр. 26 и 43 от 2011 г., бр. 44 и 73 от 2012 г. и бр. 66, 68 и 70 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 1, т. 1 след думите "Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" при Министерството на правосъдието" се добавя "Бюрото по защита при главния прокурор".

2. В чл. 13:

а) в ал. 1 абревиатурата "ГДНП" се заменя с "Главна дирекция

"Охранителна полиция" (ГДОП)";

б) в ал. 4 абревиатурата "ГДНП" се заменя с "ГДОП".

3. В чл. 58, т. 6 думите "по чл. 78, ал. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи" се заличават.

4. В чл. 78, ал. 1 след думите "Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" при Министерството на правосъдието" се добавя "служителите от Бюрото по защита при главния прокурор".

5. В чл. 113:

а) в ал. 1 абревиатурата "ГДНП" се заменя с "ГДОП";

б) в ал. 2 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция".

6. В чл. 114:

а) в ал. 1 и в ал. 2 в текста преди т. 1 абревиатурата "ГДНП" се заменя с "ГДОП";

б) в ал. 4 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция".

7. В чл. 115:

а) в ал. 1 и в ал. 2 в текста преди т. 1 абревиатурата "ГДНП" се заменя с "ГДОП";

б) в ал. 4 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция".

8. В чл. 116:

а) в ал. 2 абревиатурата "ГДНП" се заменя с "ГДОП";

б) в ал. 3 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция";

в) в ал. 4 абревиатурата "ГДНП" се заменя с "ГДОП".

9. В останалите текстове на закона абревиатурата "ГДНП" се заменя с "ГДОП".

§ 62. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 52 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 24, 93 и 95 от 2009 г., бр. 43 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38 и 103 от 2012 г., бр. 70 и 109 от 2013 г., бр. 22 от 2014 г.) в чл. 35, ал. 6, т. 7 думите "Главна дирекция "Досъдебно производство" се заменят с "Главна дирекция "Криминална полиция" или директора на областна дирекция".

§ 63. В Закона за правната помощ (обн., ДВ, бр. 79 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 32, 97 и 99 от 2010 г., бр. 9, 82 и 99 от 2011 г., бр. 82 от 2012 г. и бр. 15 и 28 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 21, т. 4 думите "чл. 63, ал. 1" се заменят с "чл. 72, ал. 1".

2. В чл. 28, ал. 2 думите "чл. 63, ал. 1" се заменят с "чл. 72, ал. 1".

§ 64. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г., бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г. и бр. 16 от 2014 г.) в чл. 10а, ал. 5, т. 4 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция".

§ 65. В Закона за рибарството и аквакултурите (обн., ДВ, бр. 41 от 2001 г.; изм., бр. 88, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 96 и 108 от 2006 г., бр. 36, 43 и 71 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 80 и 82 от 2009 г., бр. 61 и 73 от 2010 г., бр. 8 и 19 от 2011 г., бр. 38, 59, 77 и 102 от 2012 г. и бр. 15 и 109 от 2013 г.) в чл. 54, ал. 2, т. 9 думите "чл. 72, ал. 1, т. 1, 2 и 3" се заменят с "чл. 85, ал. 1, т. 1, 2 и 3".

§ 66. В Закона за специалните разузнавателни средства (обн., ДВ, бр. 95 от 1997 г.; изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 49 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 86 от 2005 г., бр. 45 и 82 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 43 и 109 от 2008 г., бр. 88, 93 и 103 от 2009 г., бр. 32 и 88 от 2010 г., бр. 1 и 13 от 2011 г., бр. 44 от 2012 г. и бр. 17, 52, 70 и 111 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 13, ал. 1, т. 1 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Криминална полиция" и думите "дирекция "Вътрешна сигурност" се заменят с "дирекция "Сигурност на Министерството на вътрешните работи".

2. В чл. 19б се създава т. 15:

"15. създаване на специфични технически средства и системи, проектиране на удостоверителни знаци, защитени документи, щемпели и печати."

3. В чл. 19е се създават ал. 4 и 5:

"(4) Размерът на допълнителните възнаграждения по чл. 178, ал. 1, т. 2 и 5 от Закона за Министерството на вътрешните работи, условията и редът за тяхното изплащане се определят с акт на председателя.

(5) Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с акт на председателя."

§ 67. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г. и бр. 19 и 21 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 144 ал. 3 се изменя така:

"(3) Координацията и взаимодействието между прокуратурата на Република България, органите на Министерството на вътрешните работи, Държавна агенция "Национална сигурност" и митническите органи при провеждане на досъдебни производства се уреждат с инструкция на главния прокурор, министъра на вътрешните работи, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" и министъра на финансите."

2. В чл. 393:

а) в ал. 1 думите "чл. 55, ал. 1, 2, 4 и 5, чл. 56, 57, 61, чл. 63 - 68 и чл. 69 - в случаите по чл. 61, ал. 1, т. 1, 4 и 5, чл. 72, 73, чл. 74, ал. 1, 2 и 5 и чл. 89" се заменят с "чл. 64, ал. 1, 2, 4 и 5, чл. 65, 66, 70, чл. 72 - 74, чл. 76, 80, 91 и чл. 81 - в случаите по чл. 70, ал. 1, т. 1, 4 и 5, чл. 85, 86, чл. 87, ал. 1, 2, 5 - 7 и чл. 100";

б) в ал. 2 думите "глави петнадесета - двадесета" се заменят с "глави седма - дванадесета".

§ 68. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 80, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41, 53 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г., бр. 6, 17, 19, 80, 92 и 93 от 2009 г., бр. 15, 41, 50, 54 и 87 от 2010 г., бр. 19, 35, 54 и 80 от 2011 г., бр. 29, 32, 38, 45, 47, 53, 77, 82 и 99 от 2012 г. и бр. 15, 24, 27, 28, 66 и 109 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 74, ал. 1, т. 5 и 6 думата "спасяване" се заменя със "защита на населението".

2. В чл. 103, ал. 6 изречение второ се заличава.

3. В чл. 106 т. 5 се изменя така:

"5. застрашените от бедствия територии, определени съобразно картите, изготвени по реда на наредбата по чл. 6, ал. 2 и общинските планове по чл. 9, ал. 1 от Закона за защита при бедствия, както и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;".

4. В чл. 107 т. 6 се изменя така:

"6. застрашените от бедствия територии, определени съобразно картите, изготвени по реда на наредбата по чл. 6, ал. 2 и общинските планове по чл. 9, ал. 1 от Закона за защита при бедствия, както и необходимите превантивни мерки и начин на

устройство и защита."

5. В чл. 112, ал. 2 т. 12 се изменя така:

"12. застрашените от бедствия квартали и поземлени имоти, определени съобразно картите, изготвени по реда на наредбата по чл. 6, ал. 2 и общинските планове по чл. 9, ал. 1 от Закона за защита при бедствия, както и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита."

6. В чл. 143, ал. 1 т. 2 се изменя така:

"2. положително становище на органите за пожарна безопасност и защита на населението за строежите от първа, втора и трета категория;".

7. В чл. 220, ал. 3 накрая се добавя "и на изискванията на чл. 106, т. 5, чл. 107, т. 6 и чл. 112, ал. 2, т. 12".

8. В чл. 221, ал. 2 думите "с разрешение на министъра на вътрешните работи могат да притежават лично оръжие за защита" се заменят с "могат да притежават оръжие при условията и по реда на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия".

9. В чл. 223, ал. 8 думите "с разрешение на министъра на вътрешните работи могат да притежават лично оръжие за защита" се заменят с "могат да притежават оръжие при условията и по реда на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия".

10. В чл. 238, ал. 2, т. 3 накрая се добавя "и на изискванията на чл. 106, т. 5, чл. 107, т. 6 и чл. 112, ал. 2, т. 12".

11. В чл. 239, ал. 1, т. 3 накрая се добавя "и на изискванията на чл. 106, т. 5, чл. 107, т. 6 и чл. 112, ал. 2, т. 12".

§ 69. В Закона за частната охранителна дейност (обн., ДВ, бр. 15 от 2004 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 80 и 82 от 2006 г., бр. 53 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 35, 59 и 73 от 2010 г., бр. 43 от 2011 г. и бр. 44 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция".

2. В чл. 15:

а) в ал. 2 т. 1 се изменя така:

"1. удостоверение за актуално състояние за юридическите лица с нестопанска цел, копие от акта за вписване в съответния регистър по националното законодателство на държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, в легализиран превод на български език;"

б) в ал. 3:

аа) точка 2 се изменя така:

"2. официален документ, издаден от орган на съдебната власт, удостоверяващ липсата на образувани наказателни производства за умишлено престъпление от общ характер;"

бб) точка 3 се отменя;

в) създава се нова ал. 4:

"(4) В искането по ал. 1 се посочва единен идентификационен код (ЕИК) или код по БУЛСТАТ.";

г) досегашната ал. 4 става ал. 5;

д) досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите "ал. 3, т. 3" се заменят с "ал. 3, т. 2";

е) досегашната ал. 6 става ал. 7.

3. В чл. 16, ал. 1 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция" чрез директора на областната дирекция на Министерството на вътрешните работи, на чиято територия е седалището на търговеца или юридическото лице".

4. Член 20 се изменя така:

"Чл. 20. (1) Лицата, получили лиценз за извършване на частна охранителна дейност, уведомяват директора на Главна дирекция "Охранителна полиция" чрез директора на областната дирекция на Министерството на вътрешните работи, на чиято територия е седалището им, при промяна на:

1. обстоятелствата по чл. 15 и чл. 27, ал. 2;

2. регистрацията на търговеца или юридическото лице с нестопанска цел.

(2) В случаите по ал. 1 лицето, получило лиценз за частна охранителна дейност, в 14-дневен срок от настъпването на промяната представя документите, свързани с нея.

(3) Разглеждането на документите по ал. 2 се извършва по реда на чл. 16.

(4) Директорът на Главна дирекция "Охранителна полиция" или оправомощено от него длъжностно лице отразява промяната по ал. 2, т. 2 в издадения лиценз в едномесечен срок от представяне на изискуемите документи."

5. В чл. 27:

а) в ал. 3:

аа) точка 4 се изменя така:

"4. официален документ, издаден от орган на съдебната власт, удостоверяващ липсата на образувани наказателни производства за умишлено престъпление от общ характер;"

бб) точки 5 и 6 се отменят;

б) в ал. 4 думите "т. 3 - 5" се заменят с "т. 3 и 4".

6. В чл. 28, ал. 3 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция".

7. В чл. 37 навсякъде думите "Главна дирекция "Национална полиция" се

заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция".

8. В чл. 41, ал. 1 думите "Главна дирекция "Национална полиция" се заменят с "Главна дирекция "Охранителна полиция", Главна дирекция "Криминална полиция".

9. В чл. 45 думите "относно изискванията за извършване на охранителна дейност" се заменят с "или подзаконовите нормативни актове по прилагането му".

§ 70. В Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г. и бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 33б, ал. 2 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

2. В чл. 33д думите "Дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

3. В чл. 44:

а) в ал. 1 думите "Национална полиция" се заменят с "Охранителна полиция", а думите "директора на дирекция "Миграция" се заменят със съюза "и";

б) в ал. 7 думите "Дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция";

в) в ал. 8 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

4. В чл. 54, ал. 3 думите "дирекция "Миграция" се заменят с "Главна дирекция "Гранична полиция".

§ 71. В Указ № 904 от 1963 г. за борба с дребното хулиганство (обн., ДВ, бр. 102 от 1963 г.; изм., бр. 36 от 1979 г., бр. 38 от 1998 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 27 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 38 от 2011 г.; изм., бр. 93 от 2011 г.) в чл. 1 ал. 5 се изменя така:

"(5) Указът не се прилага:

1. за извършени прояви на спортно хулиганство при провеждането на спортно мероприятие;

2. при нанесена телесна повреда на служител на Министерството на вътрешните работи при или по повод изпълнение на служебните му задължения."

§ 72. Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи.

---

Законът е приет от 42-то Народно събрание на 28 май 2014 г. и на 19 юни 2014 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

## Преходни и Заключителни разпоредби
## ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2015 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 107 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2015 Г.)

§ 21. Законът влиза в сила от 1 януари 2015 г. с изключение на § 19, който влиза в сила от 1 декември 2014 г.

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 14 ОТ 2015 Г.)

§ 79. (1) Създадената с този закон Главна дирекция "Национална полиция" е правоприемник на активите, пасивите, правата, задълженията и архивния фонд на Главна дирекция "Криминална полиция" и на Главна дирекция "Охранителна полиция".

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Главна дирекция "Криминална полиция" и Главна дирекция "Охранителна полиция" се осъществява от директора на Главна дирекция "Национална полиция".

§ 80. С влизането в сила на този закон заварените служебни и трудови

правоотношения на държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в Главна дирекция "Криминална полиция" и в Главна дирекция "Охранителна полиция", се преобразуват съответно в служебни и трудови правоотношения на държавни служители и на лица, работещи по трудово правоотношение в Главна дирекция "Национална полиция".

§ 81. (1) Дирекция "Миграция" е правоприемник на активите, пасивите, архива, правата и задълженията на Главна дирекция "Гранична полиция", свързани с осъществяването до влизането в сила на този закон на дейности по регулиране на миграционните процеси и административен контрол върху пребиваването в Република България.

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Главна дирекция "Гранична полиция" във връзка с дейности по регулиране на миграционните процеси и административен контрол върху пребиваването в Република България се осъществява от директора на дирекция "Миграция".

§ 82. С влизането в сила на този закон заварените служебни и трудови правоотношения на държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в Главна дирекция "Гранична полиция", осъществявали до влизането му в сила дейности по регулиране на миграционните процеси и административен контрол върху пребиваването в Република България, се преобразуват съответно в служебни и трудови правоотношения на държавни служители и на лица, работещи по трудово правоотношение в дирекция "Миграция" и ОДМВР.

§ 83. С влизането в сила на този закон заварените служебни и трудови правоотношения на държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в дирекция "Сигурност на Министерството на вътрешните работи", се преобразуват съответно в служебни и трудови правоотношения на държавни служители и на лица, работещи по трудово правоотношение в дирекция "Вътрешна сигурност".

§ 84. (1) С влизането в сила на този закон заварените служебни правоотношения на държавните служители, изпълняващи служебните си задължения на експертни и старши експертни длъжности, се преобразуват в служебни правоотношения на държавни служители, изпълняващи служебните си задължения на изпълнителски длъжности.

(2) С влизането в сила на този закон заварените служебни правоотношения на държавните служители, изпълняващи служебните си задължения на старши ръководни длъжности, се преобразуват в служебни правоотношения на държавни служители, изпълняващи служебните си задължения на ръководни длъжности.

§ 85. (В сила от 01.04.2015 г.) Разпоредбите на Закона за държавния

служител се прилагат за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2, чието служебно правоотношение е възникнало след 1 април 2015 г.

§ 86. (В сила от 01.04.2015 г.) За държавните служители в Министерството на вътрешните работи, заемащи длъжности за държавни служители по чл. 142, ал. 1, т. 2, чиито служебни правоотношения не са прекратени към 1 април 2015 г., се прилагат разпоредбите на действащото законодателство за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 до прекратяване на служебните им правоотношения.

§ 87. (В сила от 01.04.2015 г.) Държавните служители по § 86 могат да бъдат преназначавани и временно преназначавани на вакантни длъжности за държавни служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 при условията и по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи.

§ 88. (В сила от 01.04.2015 г.) Държавните служители по § 86 могат да бъдат назначавани на длъжности за държавни служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 при условията и по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи, ако отговарят на изискванията за заемане на съответната длъжност.

§ 89. (1) Договорите, сключени на основание досегашната ал. 2 на чл. 92, запазват действието си до 1 януари 2016 г.

(2) Българска народна банка предоставя финансовите средства, необходими за осигуряване на охрана от полицейски органи, включително и със сигнално-охранителна техника по бюджета на Министерството на вътрешните работи.

§ 90. (1) Подзаконовите нормативни актове се издават в срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон.

(2) Издадените подзаконови нормативни актове до влизането в сила на този закон се прилагат до издаването на съответните нови актове, доколкото не му противоречат.

. . . . . .

§ 129. Параграф 11, т. 1, § 12, 21, 36, 85, 86, 87, 88, § 91, т. 6, § 97, 98, 99, 100, 101, § 102, т. 8, § 103, 104, 105, 106 и 125 влизат в сила от 1 април 2015 г.

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 61 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2016 Г.)

§ 60. Законът влиза в сила от 1 януари 2016 г. с изключение на:

1. параграф 3 относно чл. 4а, ал. 3, т. 6, § 4, § 7 относно чл. 6, ал. 3, т. 10, §

8, т. 2 относно изменението в чл. 9, ал. 6, § 16, § 25, т. 5 - 9, § 31 - 36, § 47 - 51, § 54, § 55, § 56, т. 2 относно изменението в чл. 40, ал. 3, т. 9, които влизат в сила три дни след обнародването му в "Държавен вестник";

2. параграф 45, който влиза в сила 12 месеца след обнародването му в "Държавен вестник";

3. параграф 57, който влиза в сила от 1 април 2015 г.;

4. параграф 58, който влиза в сила от 17 юли 2015 г.

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 81 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2017 Г., ДОП. - ДВ, БР. 98 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2017 Г., ДОП. - ДВ, БР. 58 ОТ 2017 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 97 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

§ 67. (1) Дирекция "Специална куриерска служба" на Министерството на вътрешните работи преминава като дирекция "Специална куриерска служба" към Държавната комисия по сигурността на информацията. Териториалните звена на дирекция "Специална куриерска служба" към Държавната комисия по сигурността на информацията се определят с акт на Министерския съвет.

(2) Служебните правоотношения на държавните служители от дирекция "Специална куриерска служба" на Министерството на вътрешните работи, които осъществяват приемане, съхранение, пренасяне и доставяне на документи и/или материали, съдържащи класифицирана информация, преминават в служебни правоотношения с Държавната комисия по сигурността на информацията.

(3) По отношение на държавните служители по ал. 2 се прилага § 86 от Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 14 от 2015 г.).

(4) Служебните правоотношения на държавните служители от дирекция "Специална куриерска служба" на Министерството на вътрешните работи, които не осъществяват приемане, съхранение, пренасяне и доставяне на документи и/или материали, съдържащи класифицирана информация, се преобразуват в служебни правоотношения с Държавната комисия по сигурността на информацията по реда на § 69 - 72.

(5) Трудовите правоотношения на служителите от дирекция "Специална куриерска служба" на Министерството на вътрешните работи преминават към Държавната комисия по сигурността на информацията съгласно чл. 123 от Кодекса на труда.

(6) Лицата по ал. 2, 4 и 5 преминават към Държавната комисия по

сигурността на информацията без срок за изпитване освен служителите, които са със срок за изпитване.

(7) Стажът, придобит по Закона за Министерството на вътрешните работи, от служителите, преминали в Държавната комисия по сигурността на информацията, се зачита за работа при един и същ орган по назначаване, съответно работодател, включително при изплащане на дължимите обезщетения при прекратяване на правоотношенията с комисията.

(8) Прослуженото време като държавен служител по Закона за Министерството на вътрешните работи, за което не са получени обезщетения преди преминаването в Държавната комисия по сигурността на информацията, се зачита при определяне на размера на обезщетението при прекратяване на служебното правоотношение.

(9) Започналите до влизането в сила на този закон процедури по проучване за надеждност на служителите от дирекция "Специална куриерска служба" на Министерството на вътрешните работи, преминали в служебно или трудово правоотношение с Държавната комисия по сигурността на информацията, се довършват от компетентния проучващ орган, започнал процедурата по проучване.

§ 68. (1) Държавната комисия по сигурността на информацията е правоприемник на активите, пасивите, правата и задълженията на дирекция "Специална куриерска служба" на Министерството на вътрешните работи.

(2) Дълготрайните материални активи на Министерството на вътрешните работи, ползвани от дирекция "Специална куриерска служба", се предоставят на Държавната комисия по сигурността на информацията.

(3) Министерският съвет в тримесечен срок от влизането в сила на този закон урежда отношенията във връзка с преобразуването на административните структури по ал. 1.

(4) Документите, изготвени и съхранявани в дирекция "Специална куриерска служба", които не подлежат на предаване по реда на Закона за Националния архивен фонд, се предават в Държавната комисия по сигурността на информацията в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 69. (В сила от 01.02.2017 г.) (1) Служебните правоотношения на държавните служители в МВР, за които се прилага § 86 от Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 14 от 2015 г.) и които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с висше образование и притежаващи висше образование, с изключение на тези от Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи и на тези по § 70, ал. 1, т. 1, се преобразуват в служебни правоотношения по Закона за държавния служител, считано от датата на влизане в сила на този закон.

(2) Преобразуването по ал. 1 се извършва през време на отпуск, през време

на дългосрочно командироване в чужбина и през време на временно командироване за изпълнение на служба в друга администрация.

(3) Служителите по ал. 1 се назначават на длъжности, определени за заемане по Закона за държавния служител, с щата на съответната структура.

(4) Служителите по ал. 1, които към датата на влизане в сила на този закон са временно преназначени на друга длъжност по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи, се назначават на длъжности, определени за заемане по Закона за държавния служител, с щата на структурата, в която са заемали длъжност преди временното преназначаване.

(5) На служителите по ал. 1 се присъжда определеният в Класификатора на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят не притежава по-висок ранг.

(6) При назначаването на служителите по ал. 1 се определя индивидуална основна заплата, не по-ниска от определеното към датата на влизане в сила на този закон възнаграждение, определено по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1.

(7) За служителите по ал. 1 разпоредбите на чл. 8, 10, 14 и 35б от Закона за държавния служител не се прилагат.

(8) Преобразуването по ал. 1 се извършва без срок за изпитване, освен за служителите, които са със срок за изпитване. В тези случаи изтеклият до назначаването срок за изпитване се зачита.

(9) Стажът на служителите по ал. 1, придобит по Закона за Министерството на вътрешните работи, се зачита за служебен стаж при един и същ орган по назначаване и за работа в същата администрация по смисъла на Закона за държавния служител, с изключение на чл. 106, ал. 3 от Закона за държавния служител.

(10) Неизползваните отпуски на служителите по ал. 1, пропорционално към датата на влизане на този закон в сила, се запазват и могат да се използват.

(11) Оценките на служителите по ал. 1, получени съгласно наредбата по чл. 178, ал. 2, се отчитат в бъдеще при повишаване в ранг и при конкурентен подбор.

§ 70. (1) Считано от датата на влизане в сила на този закон се преобразуват в трудови правоотношения служебните правоотношения на държавните служители в МВР, за които се прилага § 86 от Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 14 от 2015 г.) и които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители:

1. с висше образование от Академията на МВР, които осъществяват преподавателска дейност, извън тази за професионална подготовка на полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението;

2. в Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи;

3. със средно образование;

4. с висше образование и непритежаващи висше образование.

(2) Със служителите по ал. 1 се сключват трудови договори за работа в Министерството на вътрешните работи, на длъжности за лица, работещи по трудови правоотношения, определени в класификатора по чл. 143, ал. 2 и щата на съответната структура, без срок за изпитване, освен за лицата, които са със срок за изпитване. В тези случаи изтеклият до наемането срок за изпитване се зачита.

(3) Стажът на служителите по ал. 1, придобит по Закона за Министерството на вътрешните работи, се зачита за стаж при един и същ работодател по смисъла на Кодекса на труда с изключение на чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда.

(4) При сключването на трудовия договор с директора на Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи не се провежда конкурс съгласно чл. 65, ал. 1 от Закона за лечебните заведения.

(5) При сключването на трудовите договори на служителите в Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи по ал. 1 за длъжности, за които се изисква провеждане на конкурс съгласно Закона за лечебните заведения, не се провежда конкурс.

(6) При сключване на трудови договори със служителите по ал. 1, т. 1 и 2 за заемане на академични длъжности в Академията на Министерството на вътрешните работи или в Медицинския институт на МВР не се провежда конкурс или избор по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

(7) При отказ на служител по ал. 1 да сключи трудов договор за работа в Министерството на вътрешните работи служебното му правоотношение се прекратява.

(8) Неизползваните отпуски на служителите по ал. 1, пропорционално към датата на влизане в сила на този закон, се запазват и могат да се използват.

§ 71. (1) При прекратяване, независимо от основанието, на служебните или трудовите правоотношения на служителите по § 69 и 70 се изплаща обезщетение в размер на толкова месечни възнаграждения, колкото прослужени години имат, но не повече от 20, и по чл. 234, ал. 5 от Закона за Министерството на вътрешните работи.

(2) При прекратяване, независимо от основанието, на служебните или трудовите правоотношения на служителите по § 69 и 70 се изплаща обезщетение за неизползваните към момента на прекратяване отпуски по § 69, ал. 10 и § 70, ал. 8, определено въз основа на размера на основната заплата по смисъла на Закона за държавния служител или трудовото възнаграждение по смисъла на Кодекса на труда към момента на прекратяване на служебното или трудовото правоотношение.

(3) Размерът на обезщетението по ал. 1 се определя въз основа на прослужените към датата на влизане в сила на този закон години по смисъла на чл.

235 от Закона за Министерството на вътрешните работи и месечната основна заплата към момента на прекратяване на служебното правоотношение - за служителите по § 69, а за служителите по § 70 - месечното брутно трудово възнаграждение към момента на прекратяване на трудовото правоотношение, като тези обезщетения не се облагат с данък.

(4) При смърт на служител по § 69 и 70 обезщетенията по ал. 1 и 2 се изплащат на преживелия съпруг, децата и родителите.

§ 72. (1) Когато при прекратяване на служебното правоотношение на лицата по § 69 се дължи обезщетение по чл. 106, ал. 3 от Закона за държавния служител, то се изплаща заедно с обезщетението по § 71, като общият им размер не може да надвишава 20 основни заплати. В случаите, когато е налице превишение над 20 основни заплати, се намалява обезщетението по чл. 106, ал. 3 от Закона за държавния служител.

(2) В случаите на чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда на лицата по § 70 освен обезщетението по § 71 се изплаща и обезщетение по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда, като общият им размер не може да надвишава 20 основни заплати. В случаите, когато е налице превишение над 20 основни заплати, се намалява обезщетението по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда.

§ 73. (В сила от 01.01.2018 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., сила от 01.01.2018 г.)

§ 74. (В сила от 01.01.2018 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., сила от 01.01.2018 г.)

§ 75. (В сила от 01.01.2018 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., сила от 01.01.2018 г.)

§ 76. ( (*), изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., сила от 01.01.2018 г.) При сключване на трудовите договори на лицата по § 70 се определя основно месечно възнаграждение така, че същото, намалено с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, да не е по-ниско от получаваното към датата на влизане в сила на този закон възнаграждение, определено по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1.

§ 77. (В сила от 01.01.2018 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., сила от 01.01.2018 г.)

§ 78. (*) (1) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., сила от 01.01.2018 г.) Образуваните и неприключили до влизането в сила на този закон производства за търсене на дисциплинарна или имуществена отговорност от служителите по § 69 и

70 се прекратяват.

(2) Образуваните и неприключили до влизането в сила на този закон производства по отмяна на заповеди за налагане на дисциплинарни наказания или за прекратяване на служебни правоотношения се довършват по досегашния ред.

§ 79. ( (*), изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., сила от 01.01.2018 г.) Образуваните и неприключили до влизането в сила на този закон производства пред административен орган по издаване или отмяна на индивидуални административни актове по Закона за Министерството на вътрешните работи по отношение на служителите по § 69 и 70 се прекратяват, с изключение на такива, свързани с подпомагане при тежко материално положение или определяне и изплащане на обезщетение за телесна повреда, претърпяна при или по повод изпълнение на служебни задължения, които се довършват по досегашния ред.

§ 80. (В сила от 01.01.2018 г., отм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., сила от 01.01.2018 г.)

§ 81. (В сила от 14.10.2016 г.) Параграф 44 и § 45 относно чл. 174, ал. 4 се прилагат за служителите, чието обучение е започнало след влизането в сила на този закон.

§ 82. (В сила от 14.10.2016 г.) Българската народна банка възстановява финансовите средства за извършване на дейности и осигуряване охрана от полицейски органи, включително и със сигнално-охранителна техника, по бюджета на Министерството на вътрешните работи от 1 януари 2016 г. до влизането в сила на този закон.

§ 83. (1) В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон:

1. Министерският съвет приема необходимите изменения в съответните нормативни актове;

2. министърът на вътрешните работи издава необходимите изменения и допълнения в съответните нормативни актове.

(2) Издадените подзаконови нормативни актове до влизането в сила на този закон се прилагат до издаването на съответните нови актове, доколкото не му противоречат.

§ 83а. (Нов - ДВ, бр. 58 от 2017 г.) (1) На държавните служители на Министерството на вътрешните работи към деня на влизането в сила на този закон, които са имали право на униформено облекло за 2011 г., 2012 г., 2013 г., 2014 г. или 2015 г. и за които такова не е осигурено, се изплаща левовата му равностойност в размер на лимита за съответната година, пропорционално на отработените месеци на длъжност за държавен служител, носещ униформа през календарната година, като се приспадат усвоените лимити за всяка една от изброените години. След изплащане на

левовата равностойност не се предоставя униформено облекло за съответната година.

(2) Сумите по ал. 1 не се облагат с данъци и за тях не се изчисляват и внасят осигурителни вноски.

(3) Редът за изплащане на сумите по ал. 1 се определя със заповед на министъра на вътрешните работи.

(4) Средствата за изплащане на сумите по ал. 1 се одобряват от Министерския съвет като допълнителни разходи за персонал по бюджета на Министерството на вътрешните работи за 2017 г.

. . . . . .

§ 102. Законът влиза в сила от 1 януари 2017 г., с изключение на:

1. параграфи 6 - 8, § 12, т. 1, 2 и 4, § 13, § 14, § 18 - 20, § 23, § 26 - 31, § 32, т. 1 и 4, § 33 - 39, § 41 - 48, § 49 относно чл. 187, ал. 3, изречение първо, § 50 - 59, § 61 - 65, § 81 - 85, § 86, т. 4 и 5, § 87, т. 3, § 90, т. 1, § 91, т. 2 и 3, § 92, § 93 и § 97 - 101, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. параграф 32, т. 2 и 3, § 49 относно чл. 187, ал. 3, ново изречение второ, § 69 - 72, § 76 относно лицата по § 70, § 78 по отношение на служителите по § 69 и § 70, § 79 по отношение на служителите по § 69 и § 70, § 91, т. 1 и § 94, които влизат в сила от 1 февруари 2017 г.;

3. (нова - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) параграф 22, § 73 - 75, § 76 относно лицата по § 75, § 77, § 78 по отношение на лицата по § 73, § 79 по отношение на лицата по § 73, § 80 и § 89, т. 2 - 5, които влизат в сила от 1 януари 2018 г.

## Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2017 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2017 Г.)

§ 20. Законът влиза в сила от 1 януари 2017 г.

## Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 58 ОТ 2017 Г.)

§ 2. Заповедта по § 83а, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби

на Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 81 от 2016 г.; изм., бр. 98 от 2016 г.) се издава в срок до един месец от влизането в сила на този закон.

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 97 ОТ 2017 Г.)

§ 42. Договорите по чл. 92, ал. 1 и 2, сключени до 31 декември 2017 г. включително, запазват действието си до прекратяването им.

§ 43. (1) Договорите за осъществяване на пожарогасителна и спасителна дейност и държавен противопожарен контрол от органите за пожарна безопасност и защита на населението за "Мини Марица-изток", ТЕЦ "Марица-изток 2", Летище София, както и за сгради или части от сгради, ползвани от Българската народна банка, запазват действието си до 31 декември 2017 г. включително.

(2) Договорите за осъществяване на пожарогасителна и спасителна дейност и държавен противопожарен контрол от органите за пожарна безопасност и защита на населението за обекти, извън посочените по ал. 1, сключени до 31 декември 2017 г. включително, запазват действието си до прекратяването им.

. . . . . .

§ 56. (1) Параграфи 4, 6, 11, 12, 14, § 34, т. 1, буква "б" и т. 2, § 40, 41, § 51, т. 1, т. 2 относно изречение второ, т. 7, буква "б" и т. 12, буква "б" и § 52 влизат в сила от 1 януари 2018 г.

(2) Параграф 44, т. 11 влиза в сила от 1 януари 2017 г.

(3) Параграф 45, т. 4 влиза в сила от 1 август 2017 г.

(4) Параграф 47, т. 2 и т. 14, буква "г", § 51, т. 2 относно изречение първо, т. 3, буква "б" и т. 14, буква "а" относно т. 68 влизат в сила 6 месеца след обнародването на закона в "Държавен вестник".

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНОТО РЕГУЛИРАНЕ И АДМИНИСТРАТИВНИЯ КОНТРОЛ ВЪРХУ СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ

(ОБН. - ДВ, БР. 103 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

§ 68. Законът влиза в сила от 1 януари 2018 г.

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ЧАСТНАТА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

(ОБН. - ДВ, БР. 10 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 31.03.2018 Г.)

§ 16. Законът влиза в сила два месеца след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на чл. 2, ал. 4 и чл. 5, ал. 4, които влизат в сила от деня на обнародването му.

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 77 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2019 Г.)

§ 156. Законът влиза в сила от 1 януари 2019 г., с изключение на:

1. параграфи 4, 11, 14, 16, 20, 30, 31, 74 и § 105, т. 1 относно изречение първо и т. 2, които влизат в сила от 10 октомври 2019 г.;

2. параграфи 38 и 77, които влизат в сила два месеца след обнародването на този закон в "Държавен вестник";

3. параграф 79, т. 1, 2, 3, 5, 6 и 7, § 150 и 153, които влизат в сила от деня на обнародването на този закон в "Държавен вестник".

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧУЖДЕНЦИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 34 ОТ 2019 Г.)

§ 33. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г., бр. 81, 97, 98 и 103 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2017 г. - бр. 26 от 2017 г.; изм., бр. 58, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 10 от 2018 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2018 г. - бр. 48 от 2018 г.; изм., бр. 55 и 77 от 2018 г. и бр. 7 и 17 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

. . . . . .

3. Навсякъде в закона думите "Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз, които не са български граждани, и членовете на техните семейства" се заменят със "Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства".

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 60 ОТ 2020 Г.)

§ 83. (В сила от 01.10.2020 г.) (1) Създадената с този закон Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма" е правоприемник на активите, пасивите, правата, задълженията и архивния фонд на Специализирания отряд за борба с тероризма и на Главна дирекция "Национална полиция", свързани с дейността на или ползвани от дирекция "Жандармерия".

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Специализирания отряд за борба с тероризма и на Главна дирекция "Национална полиция", свързани с дейността на дирекция "Жандармерия", се осъществява от директора на Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма".

§ 84. (В сила от 01.10.2020 г.) (1) Заварените служебни правоотношения на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 в Специализирания отряд за борба с тероризма и в дирекция "Жандармерия" на Главна дирекция "Национална полиция" се преобразуват в служебни правоотношения на държавни служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 в Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма", считано от 1 октомври 2020 г.

(2) Заварените служебни и трудови правоотношения на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 и 3 в Специализирания отряд за борба с тероризма и в дирекция "Жандармерия" на Главна дирекция "Национална полиция", считано от 1 октомври 2020 г. се уреждат съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител и чл. 123 от Кодекса на труда като служебни и трудови правоотношения в Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма".

§ 85. (В сила от 01.10.2020 г.) (1) Считано от 1 октомври 2020 г. заварените служебни правоотношения на държавните служители в Научноизследователския институт по криминалистика, които осъществяват дейности по чл. 50а, ал. 1, т. 1 и 2, се преобразуват в служебни правоотношения по Закона за Министерството на вътрешните работи в Националния институт по криминалистика, ако служителите

отговарят на изискванията по чл. 155, ал. 1, т. 1 - 3 и ако към 1 октомври 2020 г. не са навършили 60 години.

(2) Служителите по ал. 1 се назначават на длъжности, определени за заемане по Закона за Министерството на вътрешните работи с щата на Националния институт по криминалистика, без да подписват акт за встъпване в длъжност, след подписване на клетвен лист по чл. 146, ал. 2 и подаване на декларации за политически неутралитет и за обстоятелствата по чл. 153, ал. 1 и 3.

(3) Считано от 1 октомври 2020 г. се прекратяват служебните правоотношения на държавните служители в Научноизследователския институт по криминалистика, които осъществяват дейности по чл. 50а, ал. 1, т. 1 и 2, но не отговарят на изискванията по чл. 155, ал. 1, т. 1 - 3, не подпишат клетвен лист по чл. 146, ал. 2, не подадат декларации за политически неутралитет и за обстоятелствата по чл. 153, ал. 1 и 3 или към 1 октомври 2020 г. са навършили 60 години.

(4) Преобразуването по ал. 1 се извършва, без да тече срок за изпитване, освен за служителите, които са в срок за изпитване, като за тях изтеклият към преобразуването срок се зачита.

(5) При преобразуването по ал. 1 се запазва присъденият ранг по Закона за държавния служител.

(6) Преобразуването по ал. 1 се извършва през време на отпуск, през време на дългосрочно командироване в чужбина и през време на временно командироване за изпълнение на служба в друга администрация.

(7) При назначаването на служителите по ал. 1 се определя основна заплата съгласно наредбата по чл. 177, ал. 3.

(8) В служебните книжки на служителите по ал. 1 се вписват датата и основанието за преобразуването на служебното правоотношение и продължителността на времето, което се признава за служебен стаж.

(9) Неизползваните отпуски на служителите по ал. 1, придобити по Закона за държавния служител до 30 септември 2020 г., се запазват и могат да се използват в сроковете по чл. 59а от Закона за държавния служител.

(10) Образуваните и неприключили до 30 септември 2020 г. производства за търсене на дисциплинарна отговорност от служителите по ал. 1 се прекратяват.

(11) Правоотношенията на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 и 3 в Научноизследователския институт по криминалистика, извън посочените в ал. 1, се запазват съответно като служебни правоотношения по Закона за държавния служител и трудови правоотношения в Националния институт по криминалистика.

§ 86. (В сила от 01.10.2020 г.) (1) Считано от 1 октомври 2020 г. заварените служебни правоотношения на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 в Института по психология, които осъществяват дейности по чл. 51, ал. 1, се преобразуват в служебни правоотношения по Закона за Министерството на

вътрешните работи в Института по психология, ако служителите отговарят на изискванията по чл. 155, ал. 1, т. 1 - 3 и ако към 1 октомври 2020 г. не са навършили 60 години.

(2) Служителите по ал. 1 се назначават на длъжности, определени за заемане по Закона за Министерството на вътрешните работи с щата на Института по психология, без да подписват акт за встъпване в длъжност, след подписване на клетвен лист по чл. 146, ал. 2 и подаване на декларации за политически неутралитет и за обстоятелствата по чл. 153, ал. 1 и 3.

(3) Считано от 1 октомври 2020 г. се прекратяват служебните правоотношения на държавните служители в Института по психология, които осъществяват дейностите по чл. 51, ал. 1, но не отговарят на изискванията по чл. 155, ал. 1, т. 1 - 3, не подпишат клетвен лист по чл. 146, ал. 2, не подадат декларации за политически неутралитет и за обстоятелствата по чл. 153, ал. 1 и 3 или към 1 октомври 2020 г. са навършили 60 години.

(4) Преобразуването по ал. 1 се извършва, без да тече срок за изпитване, освен за служителите, които са в срок за изпитване, като за тях изтеклият към преобразуването срок се зачита.

(5) При преобразуването по ал. 1 се запазва присъденият ранг по Закона за държавния служител.

(6) Преобразуването по ал. 1 се извършва през време на отпуск, през време на дългосрочно командироване в чужбина и през време на временно командироване за изпълнение на служба в друга администрация.

(7) При назначаването на служителите по ал. 1 се определя основна заплата съгласно наредбата по чл. 177, ал. 3.

(8) В служебните книжки на служителите по ал. 1 се вписват датата и основанието за преобразуването на служебното правоотношение и продължителността на времето, което се признава за служебен стаж.

(9) Неизползваните отпуски на служителите по ал. 1, придобити по Закона за държавния служител до 30 септември 2020 г., се запазват и могат да се използват в сроковете по чл. 59а от Закона за държавния служител.

(10) Образуваните и неприключили до 30 септември 2020 г. производства за търсене на дисциплинарна отговорност от служителите по ал. 1 се прекратяват.

(11) Правоотношенията на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 и 3 в Института по психология, извън посочените в ал. 1, се запазват съответно като служебни правоотношения по Закона за държавния служител и трудови правоотношения в Института по психология.

§ 87. (В сила от 01.10.2020 г.) (1) Служебните правоотношения на държавните служители в дирекция "Инспекторат" на Министерството на вътрешните работи, които пряко осъществяват контрол върху дейността на служителите от

Министерството на вътрешните работи, се преобразуват в служебни правоотношения по Закона за държавния служител, считано от 1 октомври 2020 г.

(2) Преобразуването по ал. 1 се извършва през време на отпуск, през време на дългосрочно командироване в чужбина и през време на временно командироване за изпълнение на служба в друга администрация.

(3) Служителите по ал. 1 се назначават на длъжности, определени за заемане по Закона за държавния служител с щата на дирекция "Инспекторат" на Министерството на вътрешните работи.

(4) Служителите по ал. 1, които към 1 октомври 2020 г. са временно преназначени на друга длъжност по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи, се назначават на длъжности, определени за заемане по Закона за държавния служител с щата на дирекция "Инспекторат" на Министерството на вътрешните работи.

(5) На служителите по ал. 1 се присъжда определеният в Класификатора на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят не притежава по-висок ранг.

(6) При назначаването на служителите по ал. 1 се определя индивидуална основна заплата, не по-ниска от възнаграждението, определено до 30 септември 2020 г. по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1.

(7) За служителите по ал. 1 разпоредбите на чл. 8, 10, 14 и 35б от Закона за държавния служител не се прилагат.

(8) Преобразуването по ал. 1 се извършва без срок за изпитване, освен за служителите, които са със срок за изпитване. В тези случаи изтеклият до назначаването срок за изпитване се зачита.

(9) Стажът на служителите по ал. 1, придобит по Закона за Министерството на вътрешните работи, се зачита за служебен стаж при един и същ орган по назначаване и за работа в същата администрация по смисъла на Закона за държавния служител, с изключение на чл. 106, ал. 3 от Закона за държавния служител.

(10) Неизползваните отпуски на служителите по ал. 1, придобити по Закона за Министерството на вътрешните работи до 30 септември 2020 г., се запазват и могат да се използват.

(11) Оценките на служителите по ал. 1, получени съгласно наредбата по чл. 178, ал. 2, се отчитат в бъдеще при повишаване в ранг, при конкурентен подбор и при увеличаване на заплатата.

§ 88. (В сила от 01.10.2020 г.) (1) При прекратяване, независимо от основанието, на служебните правоотношения на служителите по § 87 се изплаща обезщетение в размер на толкова месечни възнаграждения, колкото прослужени

години имат, но не повече от 20, и по чл. 234, ал. 5.

(2) При прекратяване, независимо от основанието, на служебните правоотношения на служителите по § 87 се изплаща обезщетение за неизползваните към момента на прекратяване отпуски по § 87, ал. 10, определено въз основа на размера на основната заплата по смисъла на Закона за държавния служител към момента на прекратяване на служебното правоотношение.

(3) Размерът на обезщетението по ал. 1 се определя въз основа на прослужените към 30 септември 2020 г. години по смисъла на чл. 235 и месечната основна заплата към момента на прекратяване на служебното правоотношение.

(4) При смърт на служител по § 87 обезщетенията по ал. 1 и 2 се изплащат на преживелия съпруг, децата и родителите.

§ 89. (В сила от 01.10.2020 г.) Когато при прекратяване на служебното правоотношение на лицата по § 87 се дължи обезщетение по чл. 106, ал. 3 от Закона за държавния служител, то се изплаща заедно с обезщетението по § 88, като общият им размер не може да надвишава 20 основни заплати. В случаите, когато е налице превишение над 20 основни заплати, се намалява обезщетението по чл. 106, ал. 3 от Закона за държавния служител.

§ 90. (В сила от 01.10.2020 г.) (1) Образуваните и неприключили до 30 септември 2020 г. производства за търсене на дисциплинарна или имуществена отговорност от служителите по § 87 се прекратяват.

(2) Образуваните и неприключили до 30 септември 2020 г. производства по отмяна на заповеди за налагане на дисциплинарни наказания или за прекратяване на служебни правоотношения се довършват по досегашния ред.

§ 91. (В сила от 01.10.2020 г.) Образуваните и неприключили до 30 септември 2020 г. производства пред административен орган по издаване или отмяна на индивидуални административни актове по Закона за Министерството на вътрешните работи по отношение на служителите по § 87 се прекратяват, с изключение на такива, свързани с подпомагане при тежко материално положение или определяне и изплащане на обезщетение за телесна повреда, претърпяна при или по повод на изпълнение на служебни задължения, които се довършват по досегашния ред.

§ 92. Курсантите, завършили редовно обучение в Академията на МВР, които до влизането в сила на този закон са назначени или преназначени на длъжности по чл. 142, ал. 1, т. 2 или 3, или ал. 3, са длъжни да служат в МВР за срок, не по-кратък от 10 години, като за тях не се прилага изискването за заемане на длъжности за полицейски органи и органи за пожарна безопасност и защита на населението.

§ 93. В срок 4 месеца от влизането в сила на този закон министърът на

вътрешните работи издава наредбата по чл. 152б.

. . . . . .

§ 104. Сроковете по чл. 205, ал. 6 и чл. 214, ал. 3 за висящите производства започват да текат от влизането в сила на този закон.

§ 105. (1) Параграф 1, т. 1, § 4, 5, 6, 8, § 10 - 15, § 17, § 32, т. 1, § 33, т. 2, § 43, § 83 - 91, § 95 и § 103 влизат в сила от 1 октомври 2020 г.

(2) Параграф 32, т. 2 относно думите "чл. 185, ал. 1", § 49, 50 и § 94 влизат в сила от 1 август 2020 г.

(3) Параграф 96, т. 10, § 101 и 102 влизат в сила от 1 февруари 2020 г.

(4) Параграф 96, т. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12 и 13 влизат в сила от 2 август 2021 г.

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 85 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2021 Г.)

§ 9. (1) Неизползваният от служителите допълнителен платен годишен отпуск по отменения чл. 189, ал. 1, т. 3, придобит до влизането в сила на този закон, се запазва и може да се използва.

(2) При прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители се изплаща обезщетение за неизползвания отпуск по отменения чл. 189, ал. 1, т. 3.

§ 10. (В сила от 01.11.2020 г.) (1) Считано от 1 ноември 2020 г. заварените служебни правоотношения на държавните служители в Специализирания отряд "Въздушно наблюдение" в Главна дирекция "Гранична полиция", които осигуряват техническото обслужване и поддържането на постоянна летателна годност на въздухоплавателните средства, използвани за осъществяване на граничен контрол, се преобразуват в служебни правоотношения по Закона за Министерството на вътрешните работи в Специализирания отряд "Въздушно наблюдение" в Главна дирекция "Гранична полиция", ако служителите отговарят на изискванията по чл. 155, ал. 1, т. 1 - 3 и ако към 1 ноември 2020 г. не са навършили 60 години.

(2) Служителите по ал. 1 се назначават на длъжности, определени за заемане по Закона за Министерството на вътрешните работи, с щата на Специализирания отряд "Въздушно наблюдение" в Главна дирекция "Гранична полиция", без да подписват акт за встъпване в длъжност, след подписване на клетвен лист по чл. 146, ал. 2 и подаване на декларации за политически неутралитет и за

обстоятелствата по чл. 153, ал. 1 и 3.

(3) Считано от 1 ноември 2020 г. се прекратяват служебните правоотношения на държавните служители в Специализирания отряд "Въздушно наблюдение" в Главна дирекция "Гранична полиция", които осигуряват техническото обслужване и поддържането на постоянна летателна годност на въздухоплавателните средства, използвани за осъществяване на граничен контрол, но не отговарят на изискванията по чл. 155, ал. 1, т. 1 - 3, не подпишат клетвен лист по чл. 146, ал. 2, не подадат декларации за политически неутралитет и за обстоятелствата по чл. 153, ал. 1 и 3 или към 1 ноември 2020 г. са навършили 60 години.

(4) Преобразуването по ал. 1 се извършва, без да тече срок за изпитване, освен за служителите, които са в срок за изпитване, като за тях изтеклият към преобразуването срок се зачита.

(5) При преобразуването по ал. 1 се запазва присъденият ранг по Закона за държавния служител.

(6) Преобразуването по ал. 1 се извършва през време на отпуск, през време на дългосрочно командироване в чужбина и през време на временно командироване за изпълнение на служба в друга администрация.

(7) При назначаването на служителите по ал. 1 се определя основна заплата съгласно наредбата по чл. 177, ал. 3.

(8) В служебните книжки на служителите по ал. 1 се вписват датата и основанието за преобразуването на служебното правоотношение и продължителността на времето, което се признава за служебен стаж.

(9) Неизползваните отпуски на служителите по ал. 1, придобити по Закона за държавния служител до 31 октомври 2020 г., се запазват и могат да се използват в сроковете по чл. 59а от Закона за държавния служител.

(10) Образуваните и неприключили до 31 октомври 2020 г. производства за търсене на дисциплинарна отговорност от служителите по ал. 1 се прекратяват.

(11) Правоотношенията на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 и 3 в Специализирания отряд "Въздушно наблюдение" в Главна дирекция "Гранична полиция", извън посочените в ал. 1, се запазват съответно като служебни правоотношения по Закона за държавния служител и трудови правоотношения в Специализирания отряд "Въздушно наблюдение" в Главна дирекция "Гранична полиция".

. . . . . .

§ 13. Законът влиза в сила от 1 януари 2021 г. с изключение на:

1. параграфи 1, 3, § 4, т. 1 и § 10, които влизат в сила от 1 ноември 2020 г.;

2. параграф 2, § 4, т. 2 и § 11 и 12, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 48 ОТ 2023 Г.)

. . . . . .

§ 38. Министерският съвет и министърът на вътрешните работи привеждат приетите, съответно издадените от тях подзаконови нормативни актове в съответствие с този закон в тримесечен срок от влизането му в сила.

. . . . . .

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 84 ОТ 2023 Г., В СИЛА ОТ 06.10.2023 Г.)

. . . . . .

§ 79. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 9, който влиза в сила от 1 март 2024 г.

## Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2024 Г.)

§ 11. Министърът на вътрешните работи привежда в съответствие инструкцията по чл. 171, ал. 3 в срок до един месец от влизането в сила на този закон.

§ 12. Параграф 1, т. 2, § 5, 6 и 7 влизат в сила от 1 януари 2025 г.

## Преходни и Заключителни разпоредби
## КЪМ ЗАКОНА ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕВРОТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 70 ОТ 2024 Г.)

. . . . . .

§ 5. (1) [*] Действащите нормативни актове, които уреждат задължения за плащане на такси, санкции, глоби и други публични задължения към държавата и общините в български левове, продължават да се прилагат в съответствие с предвидените в този закон правила за превалутиране.

(2) Когато паричната сума в левове е посочена в закон или в подзаконов нормативен акт като резултат от въвеждане в българското законодателство на правен акт на Европейския съюз, в който изрично е посочена съответна сума в евро, при изменение на закона, съответно на подзаконовия нормативен акт, се посочва сумата в евро от правния акт на Европейския съюз.

. . . . . .

§ 60. Параграф 5, ал. 1, § 8 - 36, § 37, т. 1 - 12 и 14 - 20 и § 38 - 59 влизат в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Приложение № 1 към чл. 92, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., сила от 01.01.2018 г., доп. - ДВ, бр. 22 от 2022 г.)

Списък

на обектите, които Министерството на вътрешните работи охранява с полицейски органи, включително със сигнално-охранителна и друга техника

1. Язовирната стена на язовир "Искър";
2. Язовирната стена на язовир "Кърджали";
3. Язовирната стена на язовир "Студена";
4. Ядрено хранилище "Нови хан";
5. Железопътни възли - София, Пловдив, Горна Оряховица, Варна и Русе;
6. Летища - София, Варна, Бургас и Пловдив;
7. Административната сграда на комуникациите на Българската национална телевизия - София, ул. "Сан Стефано" № 29;
8. Националния радио-телевизионен център - София, бул. "Цариградско шосе" № 111;
9. Регионалните телевизионни центрове - Пловдив и Варна;

10. Българското национално радио;

11. Сградата на администрацията на Президента на Република България - София, бул. "Александър Дондуков" № 2;

12. Сградата на Народното събрание - София, пл. "Княз Александър I";

13. Сградата на Народното събрание - София, пл. "Народно събрание" № 2;

14. Сградата на Министерския съвет - София, бул. "Александър Дондуков" № 1;

15. "Изследователски реактор - ИРТ - 2000" към Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика - Българска академия на науките;

16. Сгради или части от сгради, ползвани от Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия;

17. Национален музей "Шипка - Бузлуджа";

18. Национален исторически музей - София;

19. Национална галерия Квадрат 500 - София, пл. "Св. Александър Невски", ул. "19 февруари" № 1.

20. Временните възпрепятстващи съоръжения по чл. 102, ал. 7.

21. Сградата на Българската телеграфна агенция - София, бул. "Цариградско шосе" 49.

Релевантни актове от Европейското законодателство

**Директиви:**

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2023/977 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 10 май 2023 година относно обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки и за отмяна на Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/1158 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 юни 2019 година относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, и за отмяна на Директива 2010/18/ЕС на Съвета

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/680 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета

ДИРЕКТИВА 2013/48/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат в

наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане

**Регламенти:**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/982 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13 март 2024 година за автоматизираното търсене и обмен на данни за целите на полицейското сътрудничество и за изменение на решения 2008/615/ПВР и 2008/616/ПВР на Съвета и регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета (Регламент Прюм II)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/784 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 29 април 2021 година относно справянето с разпространението на терористично съдържание онлайн

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/818 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 май 2019 година за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/816

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/817 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 май 2019 година за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/816 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 април 2019 година за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN), с цел допълване на Европейската информационна система за съдимост и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/679 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/399 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 9 март 2016 година относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС, ЕВРАТОМ) № 883/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 11 септември 2013 година относно разследванията,

провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета

**Решения:**

РАМКОВО РЕШЕНИЕ 2006/960/ПВР НА СЪВЕТА от 18 декември 2006 година за опростяване обмена на информация и сведения между правоприлагащите органи на държавите-членки на Европейския съюз

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА от 27 май 1999 година за подобряване на обмена на информация за борба срещу подправени пътни документи

**Други:**

СЪВМЕСТНО ДЕЙСТВИЕ от 3 декември 1998 година прието от Съвета на основание член К.3 от Договора за Европейски съюз, относно създаването на Европейска система за архивиране на изображения (FADO)